

Rannveig Nyborg Carlsen

Hvordan designe for å unngå seksuell tabu

Masteroppgave i Industriell Design

Veileder: Casper Boks

Medveileder: June Kyong Trondsen

Juli 2021

Rannveig Nyborg Carlsen

Hvordan designe for å unngå seksuell tabu

Masteroppgave i Industriell Design
Veileder: Casper Boks
Medveileder: June Kyong Trondsen
Juli 2021

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for arkitektur og design
Institutt for design

Kunnskap for en bedre verden

Hvordan designe for å unngå seksuell tabu

Forord

Denne masteroppgaven er skrevet av Rannveig Nyborg Carlsen ved Institutt for Design, NTNU.

Denne rapporten er viser hvordan jeg har jobbet meg gjennom prosessen og utviklingen av et endelig konsept og løsning. Målet med prosjektet har vært å utvikle et konsept som bidrar til å minske seksuell tabu.

Først vil jeg takke mine to veileder Casper Boks og June Kyong Trondsen som har hjulpet meg både faglig og personlig. De har pushet meg når jeg har trengt det, og kommet med oppmuntringer når det har vært behov for det. Selv om jeg har jobbet alene med dette prosjektet ville jeg ikke vært foruten May Helen og Kamilla. Takk for alle de fine diskusjonene og innspillene i vår lille "tabugruppe".

Jeg er utrolig takknemlig for alle som har stilt opp og bidratt til både hefter, fokusgruppe, spørreundersøkelse, og workshop. Jeg setter pris på at fagpersoner har tatt seg tid til å diskutere med meg. Jeg synes det er herlig at så mange har satt av tid til å dele sine innspill og vist engasjement rundt oppgaven min. Jeg setter pris

på at jeg har fått prate venner og bekjente høyt i huet om mannlig seksualitet. Og ikke minst Runar for hans innsats som sekretær under workshopen.

En stor takk rettes til mine medstudenter og venner som har gjort disse seks årene i Trondheim uforglemmelige. Spesielt takk til Caroline, Katinka, Morten, Thomas, Sofie, Live, Tina, Ingrid, alle kvinnene i Dekor og flotte folk i SIT.

Til slutt vil jeg takke Simon som har vært min store støttespiller gjennom hele prosessen. Takk for sparring, korrekturlesing og alt mulig annet, dette ville ikke gått uten deg.

Rannveig Carlsen

Sammendrag

Målet med arbeidet for denne oppgaven var å utforske brukersentrert design i en tabubelagt kontekst. Denne tematikken krevde av meg at jeg jobbet tett med brukere. I oppgaven har jeg tilnærmet meg et tema som det finnes lite eksisterende forskning på. Ved å benytte meg av designmetoder har jeg forsøkt å skape et rom for at dem temaet omhandler har blitt hørt. Innsikten fra arbeidet har gitt meg en mulighet til å se på hvilke måter design kan bidra til å minske seksuell tabu.

Mål

Opgaven er tenkt som et bidrag til utforskning av hvordan man kan designe for å unngå seksuell tabu. Med hensyn til brukeren ønsket jeg å lage et konkret konsept. Bak dette lå et omfattende innsiktsarbeid, blant annet studier av eksisterende løsninger og brukerinvolvering. Håpet er at oppgaven kan være til nytte for arbeid innenfor seksuell helse, men også for fremtidige oppgaver i tilgrensede temaer.

Proessen

Denne oppgaven startet med store mengder informasjon som måtte innhentes. Det var viktig for meg ikke å begrense meg tematisk for tidlig. Jeg ønsket å forstå

seksuell tabu før jeg kunne begi meg ut på de konkrete utfordringene. Seksuell tabu er et tema som utspiller seg på tvers av fagfelt. Jeg ønsket å utforske hvordan jeg som designer kunne en rolle. For å avgrense temaet, og gjøre oppgaven overkommelig, valgte jeg å avgrense den til å fokusere på mannlig seksualitet. Gjennom møter med menn oppsto stadig ny problematikk jeg kunne ta tak i. Dette ga ved flere anledninger oppgaven ny retning. Mangel på samtaler rundt dette temaet var den viktigste observasjonen i løpet av prosessen. Her fantes det rom for en designintervensjon. Siste del av prosessen tok for seg hvordan jeg kunne ta kunnskapen jeg hadde tilegnet og formulere dette til et forståelig og brukbart konsept.

Resultat

Det endelige sluttresultatet er en plakatløsning. Den har som formål å fasilitere til samtaler om mannlig seksualitet. I etterkant føler jeg at oppgavens hovedtyngde ligger i kunnskapen som er blitt tilegnet underveis, og som dokumenteres i denne rapporten. Jeg mener at dette studiet kan være til nytte for fremtidige designere, men også til dem som føler seg truffet av oppgaven problemstilling.

Abstract

The goal of this research was to explore user oriented design in the context of sexual taboo. This topic forced me to work with actual users. The thesis is a work within a field where there is little prior research. By using design methodology, I have tried to create a space so that those dealing with the challenges presented in the thesis, feel heard. The insight has given me the opportunity to explore in what ways design can reduce sexual taboo.

Goal

This thesis is thought of as a contribution in exploring how design can help prevent sexual taboo. In taking the user's perspective into account, I wanted to make a concrete concept. Behind this was a comprehensive process of gathering information, through the insight gained throughout the work process. This work was in part the process of studying existing solutions and services, in addition to conversations with actual users. My hope is that the thesis can be of utility for work within the field of sexual health, but also for future thesis on adjacent topics.

Process

The process started with a lot of information needed to be gathered. It was impor-

tant for me not to limit myself in terms of subjects at a too early stage of the process. I wanted to understand sexual taboo before I could explore the concrete challenges. Sexual taboo as a topic is played out in numerous academic fields. I wanted to explore how I, as a designer, could contribute. To make the thesis sufficiently focused, I decided to study the topic of male sexuality. Conversations with professionals and members of the target group made way for new questions and challenges. This changed the direction of the thesis on several occasions. The absence of conversations on male sexuality was the most important observation throughout the process. This was a potential for a design intervention. The last part of the process was to transform the insight into a concrete solution that can be of use.

Result

The end solution is formulated as a poster. The intention is that this could facilitate conversations concerning male sexuality. I feel that the main value of this thesis is the insight gathered throughout the process. This report is the documentation of this insight. I think this thesis can be of use for future designers, but also to anyone who feels targeted by the topic.

Innhold

Introduksjon	12		
Design for å unngå seksuell tabu	14		
Prosess og Metode	16	Tjenester	54
Prosess	20	Eksisterende produkter og tjenester	56
Metode	22	Fokusgruppe	60
Oversikt over metoder	24	Metoden	60
Kilder	26	Utførelse	61
Hvordan snakker man om seksualitet?	28	Resultat	62
		Innsikt	62
		Refleksjon	66
		Rom for design	67
Informasjonsinnhenting	30	Seksuell tabu	68
Behov for å fokusere på menn	32	Spørreundersøkelse	70
Seksuell helse	33	Metode	70
Litteraturstudie	34	Resultat	71
Inspirerende litteratur	36	Innsikt	71
		Refleksjon	74
Menn og mannlig seksualitet	38	Ideeutvikling	78
Et designperspektiv	40	Personas	80
Kulturelle prober	42	Ideer	82
Metoden	42	Workshop	86
Utførelse	42	Metoden	86
Resultat	43	Utførelse	86
Innsikt	43	Resultat	88
Refleksjon	47	Innsikt	88
Intervju med Haakon Aars	48	Refleksjon	93
Interessante problemområder	51		
Rom for design	52		

Konseptutvikling	94
Design dillema	96
Design Brief	97
Evaluering av mulige løsninger	98

Konsept	102
Konsept	104
Plassering	105
Retningslinjer og lovverk	107
Poteotensiell aktør	108
Fallgruver	109
Testing av konsept	111
Endelig konsept	114
Etterord	116

Bibliografi	118
-------------	-----

Vedlegg	122
----------------	-----

Masteroppgave for student Rannveig Nyborg Carlsen

Tittel Hvordan designe for å unngå seksuell tabu

Title How to design to avoid sexual taboo

Masteroppgave utføres i takt med instituttets pågående forskning innenfor Design for bærekraftig oppførsel og praksis der det er et ønske om nye forskningstemaer som støtter bærekraftig utvikling. I dette master tilfelle er det snakk om sosial bærekraft.

En viss form for sosial kleinhet er vanligvis harmløst, men tabu og skamfrykt kan sterkt påvirke hvordan vi oppfører oss rundt et tema og kan i noen tilfeller føre til negative konsekvenser knyttet til det sosiale og/eller helse. Med en interesse for brukersentrert design ønsker jeg å utforske og analysere hvordan og i hvilken kontekst design kan bidra til å fjerne seksuell tabu. Det å vise interesse for å delta på arrangementer knyttet til seksualitet eller det å vise interesse for å lære om seksualitet kan oppfattes som tabubelagt for folk flest. Når det kommer til metodebruk ønsker jeg å utforske anvendelsen av designteknikker innenfor dette temaet. En del av arbeidet vil derfor se på hvordan man finner riktige metoder for brukerinvolvering i en kontekst knyttet til seksuell tabu.

Opgaven vil blant annet omfatte:

- Informasjonsinnhenting basert på primære og sekundære kilder og eksisterende løsninger
- Analyse av brukers behov gjennom brukerundersøkelser og samtaler med personer knyttet til industrien/helsesektoren
- Refleksjon rundt bruk av metoder for brukerinvolvering i kontekst knyttet til seksuell tabu
- Vurdering av ulike områder der designintervensjoner kan bidra til reduksjon av seksuell tabu, og deretter fokuser på en kontekst.
- Idegenerering innenfor valgt kontekst, testing og evaluering

Opgaven utføres etter ”Retningslinjer for masteroppgaver i Industriell design”.

Ansvarlig faglærer (hovedveileder ID): Casper Boks

Biveileder: June Kyong Trondsen

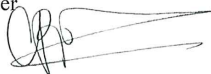
Utleveringsdato: 09.01.2021

Innl leveringsfrist: 04.06.2021

Trondheim, NTNU, 08.01.2021

Casper Boks

Ansvarlig faglærer

Ole Andreas Alsos

Instituttleder

Introduksjon

Bakgrunn for å jobbe med seksualitet

Bakgrunnen for denne oppgaven var at jeg ønsket å jobbe med design i en tabubelagt kontekst. Masteren min er dermed et prosjekt i kategorien sosial bærekraft. Jeg var heldig som kom i kontakt med veiledere ved instituttet som viste interesse for å jobbe med disse temaene. Gjennom de siste årene på studiet har det vært mye fokus på fastsatte, løsningsrettede designprosesser. På masteren ønsket jeg å jobbe så utforskende som mulig og samtidig jobbe tett opp mot brukere. Arbeidet har vært en bratt læringskurve, en unik læringsmulighet, og en utfordring for meg som designer.

Oppgaven

Design i kombinasjon med seksualitet er et lite utforsket fagfelt. Derfor ble oppgaveteksten holdt så generell som mulig slik at det skulle være rom for utforskning. Det er selvfølgelig krevende å gå bredt ut siden det har vært mye å sette seg inn i. På den andre siden sitter jeg igjen med mye kunnskap og en bedre helhetlig oversikt over temaet. Som nevnt ønsket jeg å jobbe tett på brukere og visste at

jeg derfor ønsket å ta utgangspunkt i en brukersentrert tilnærming. Det å skulle benytte seg av brukerinvolvering i en tabubelagt kontekst var helt nytt for meg. Jeg tok derfor utgangspunkt i eksisterende designmetodikk og jobbet med hvordan det var mulig å tilpasse disse. Jeg innser at det kanskje kan fremstå litt merkelig for meg som kvinne å jobbe med mannlig seksualitet. Kanskje noen rynker litt på nesa og lurer på hva jeg egentlig kan bidra med? Gjennom arbeidet det siste semesteret har jeg erfart at det kan være en fordel "å stå på utsiden". Det har ført til at deltakere i brukerinvolvering har tatt seg tid til å reflektere og utdype tankene sine for at jeg skal kunne forstå dem best mulig. I tillegg har flere i målgruppa påpekt at det føles ut som om temaet tas mer seriøst når det er en av et annet kjønn som arbeider med det. Jeg tok min rolle som observatør og designer på alvor, men visste samtidig at det var en fare for at jeg kunne fremstå som farget av egne erfaringer og holdninger. For å sørge for at denne oppgaven holder seg så nøytral som mulig har jeg lent meg på designmetodikk og tilnærmet meg oppgaven med et nysgjerrig og åpent sinn. Jeg har kjent på den stadige utfor-

dringen om å skulle gjøre observasjoner så objektivt som mulig. Samtidig mener jeg at jeg har skapt gode rammer for meg selv i møte med stoffet, blant annet gjennom valg av metode. Om jeg har tilført oppgaven noe, har oppgaven definitivt også tilført noe til meg!

Veiledning

Jeg har i løpet av hele masterprosessen fått god oppfølging og tilbakemelding. Siden dette var et uvanlig tema var det av formelle grunner en fordel å ha en kvinnelig og en mannlig veileder. Når jeg ser tilbake på prosessen er dette noe jeg har satt stor pris på. Jeg har vært utrolig heldig som har kunnet benytte meg av to veiledere på Institutt for design: Casper Boks og June Kyong Trondsen. To flotte og dyktige mennesker som utfyller hverandre bra, og som denne oppgaven ikke kunne vært foruten. Det har vært nyttig å få tilbakemeldinger fra ulike kjønns- og aldersperspektiver. I tillegg har de i kraft av kompetanse og personlighet bidratt til å vurdere oppgaven fra forskjellige ståsted.

Design for å unngå seksuell tabu

Seksualitet angår alle mennesker uavhengig av alder og livssituasjon. Den påvirker psykiske, fysiske, kulturelle, åndelige og sosiale sider ved det å være et menneske. Det er nær sammenheng mellom hvordan vi fungerer seksuelt og livskvaliteten vår. Et godt seksualliv har mye å si for velvære, psykisk helse og positive relasjoner til våre nærmeste (Aars, 2011, 4).

“Tabu er et slags forbud, en forestilling om at en gjenstand, et begrep, en person eller en gruppe ikke må nevnes eller røres ved.”(Bertelsen, 2017). Tabu er ofte knyttet til kropp og seksualitet. Tabuer baserer seg på på kulturelle forestillinger, og er med på å regulere tiltak og oppførsel som anses som upassende (Benestad, 2020).

Seksualitet i dagens samfunn er fortsatt påvirket av tabuforestillinger (Benestad, 2020), og det å snakke om sex kan være vanskelig uavhengig om det er med partner eller andre. Seksualitet gir oss identitet der sex og nærhet til andre sier noe om oss selv. Den påvirker oss dypt innenfra også når ting ikke fungerer slik man ønsker. Det kan være vanskelig å snakke om seksualitet. Man setter seg i en sårbar situasjon, ofte knyttet til skam.

Ofte handler det om usikkerhet knyttet til egen seksualitet, funksjon og prestasjon. Tanker som “Er jeg bra nok?” (Aars, 2011, 46)

Kjønnslivet, forplantning, tiltrekning, lyst, fantasier, moral og kulturelle normer er alle omfattet av begrepet seksualitet (Benestad, 2021). Det er et komplekst og sammensatt tema. Ved å designe for å unngå seksuell tabu finnes flere veier å gå. Det er et utfordrende felt ettersom det er tabubelagt, og ikke minst spennende fordi det er lite utforsket. Det er et tema som involverer mange ulike fagfelt som til gjengjeld har gitt meg mange mulige innfallsvinkler.

Noe av det mest givende med denne oppgaven har vært å jobbe med designtenking i kombinasjon med holdninger, atferd og normer. Designintervensjoner i tabubelagte kontekster bringer med seg en mulighet for å utfordre tradisjonelle tankesett og bryte konvensjoner. Det gir anledning til å skape noe som baserer seg på et nytt og sunnere sett med holdninger som setter brukerens behov fremst.

Jeg har lært utrolig mye ved å jobbe med denne oppgaven. Jeg har fått utforske et fagområde kun et mindretall av designere tidligere har begitt seg ut på. Oppgaven har vært en samtalestarter, og selv om det er et tabubelagt tema har jeg møtt på mye engasjement. Kort oppsummert sitter jeg igjen med oppfatningen av at dette er et spennende, interessant, og ikke minst viktig tema.

Prosess og Metode

Dette kapitlet gir en oversikt over metoder og kilder brukt i masterprosessen. Prosessen har hele veien vært utforskende og oppdagende. Valg av metoder har tatt utgangspunkt i hva jeg har behov for å vite, hvilke ressurser som er tilgjengelig, og hvordan det er mulig å involvere brukere i dette sensitive temaet. Oppgaven har i stor grad bestått av innsiktsarbeid som har vært omfattende. Prosessen kan oppleves litt ustrukturert og bar preg av mye informasjonsinnhenting etterfulgt av en innsikt og analyseprosess. Jeg ønsket å finne en relevant problemstilling knyttet til seksuell tabu, uten å miste fokus på brukerens behov. Det var derfor viktig for meg å benytte meg av designmetodikk der brukerinvolvering sto i sentrum.

Spørreundersø

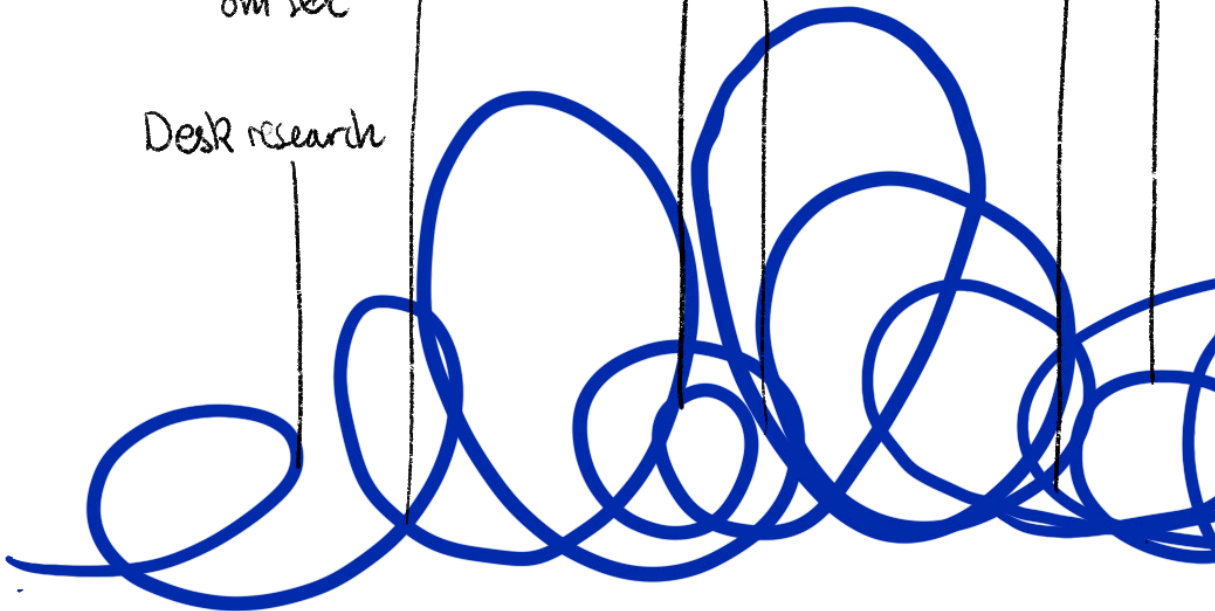
Kulturelle prøver

Fokusgruppe

Hvordan snakke om sex

Intervju
Haakon Aars

Desk research

FOKUS PÅ MENN

MANNLIG SEKSUALITET

TJENESTER

Kartlegging

Innsikt og analysefase

Personale

Workshop

Personas

Ideer

Mulige løsninger

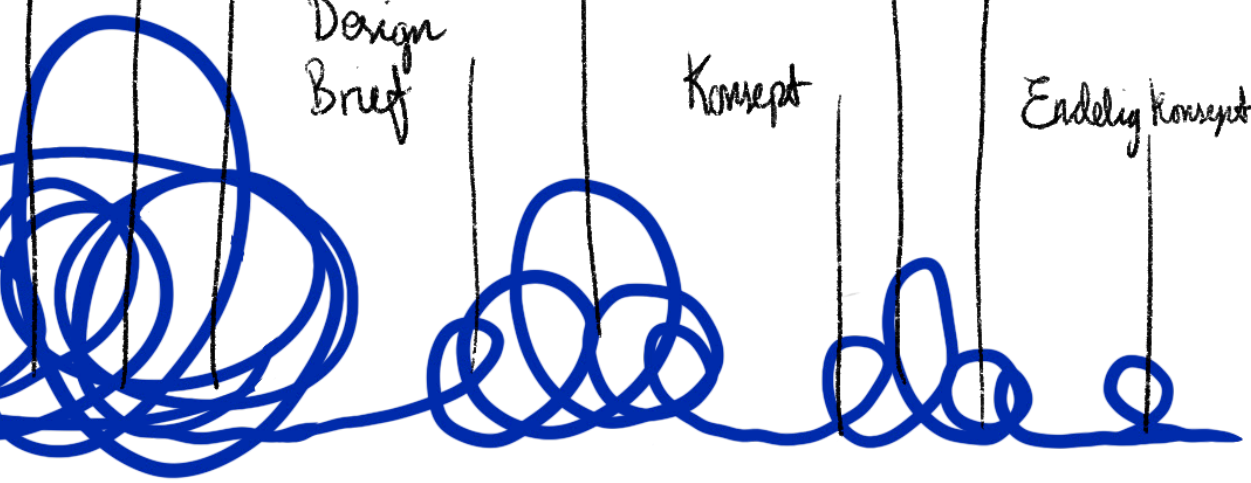
Testing af koncept

Design Brief

Fallgruber

Koncept

Endelig koncept

IDEUTVIKLING

KONSEPTUTVIKLING

KONSEPT

Prosesen

Utførelsen av denne oppgaven har vært preget av nysgjerrighet og et ønske om å utforske å forstå seksuell tabu. Det var ikke forutsatt at jeg skulle fokusere på mannlig seksualitet i denne masteren. Det har i forkant vært en prosess for å forstå temaet, og ikke minst hva jeg som designer kunne bidra med. I startfasen fokuserte jeg på brede perspektiver og brukte forskjellige innfallsvinkler for få en bedre oversikt. Dette ga meg en oversikt over hva slags temaer jeg videre kunne gå løs på. Fra dette lærte jeg utrolig mye, og en god del som skulle vise seg å være nyttig i senere del av prosessen.

Illustrasjonen bidrar til en visuell representasjon av prosjektprosessen. Den gir et forenklet bilde av prosessen - desto mer krøllete linja er, desto mer uklarhet og divergens i prosessen (Newman, n.d.). Det er gjort et forsøk ved illustreringen på å dele opp prosessen i faser. I virkeligheten var det mye mer overlapp og prosessen i seg selv mer "krøllete".

Innsikt og analyse

Jeg brukte mye av tiden min i innsiktsfasen, og det har vært en prosess som i hovedsak har bestått av hente brukerinn-

sikt med kvalitative metoder. Dette var et relativt ukjent tema for meg og heller ikke det mest utforskede feltet innenfor design. Seksuell tabu omfatter mye og for at denne oppgaven skulle være overkommelig var det avgjørende å avgrense seg med en målgruppe, som for meg ble unge menn.

For å skaffe en teoretisk forståelse og få en oversikt over temaet startet jeg med et litteraturstudie. I dette tilfellet ble det i hovedsak brukt litteratur fra andre fagfelt enn design, eksempelvis sosiologi, sexologi, medisin, og psykologi. Videre benyttet jeg meg av kulturelle prøber for å få et innblikk i holdninger og tanker målgruppen hadde rundt egen seksualitet. På samme tid fikk jeg også mulighet til å intervju en fagperson og prøvde å samle opp litt tråder for å velge en retning. Jeg manøvrerte meg deretter gjennom eksisterende tjenester og en fokusgruppe. I tillegg prøvde jeg å skaffe en oversikt over hva som ble sett på som tabu ved å gjennomføre en spørreundersøkelse. For å oppsummere ga dette et innblikk i hvilke utfordringer unge menns seksualitet sto ovenfor. Skriveprosessen har også vært en måte å tenke og bearbeide materialet.

Erfaringen fra denne fasen hjalp meg med å ha nok informasjon og kompetanse til å etterhvert skape en designbrief og videre jobbe meg mot et sluttkonsept.

Idegenerering

I løpet av prosessen kom jeg over flere løsninger og var innom ulike ideer. Alt fra tv-serie til en seksuell selvhjelpsapplikasjon. De fleste ideene var inspirert av mangler ved eksisterende løsninger, hull i markedet og var basert på brukerinnsikt fra undersøkelser, fokusgruppe og workshop. I tillegg kom innspill fra personer jeg snakket med gjennom hele prosessen. Til tross for at illustrasjonen legger frem en nokså lineær ideutvilkingsfase, stemmer ikke det helt overens med virkeligheten. Mye av idegenereringen ble gjort i takt med innsikt og analyse. Dette var en delvis dynamisk prosess med mange løpende ideer, der en god del ble forkastet. Dette har vært en ideprosess som hele tiden har tilpasset seg tilbakemeldinger jeg har fått underveis. Dette har hjulpet meg å tenke nytt, oppsummere funn og ta beslutninger for å lede oppgaven videre.

Konseptutvikling

I konseptutviklingen fikk jeg fastsatt at jeg ønsket å jobbe med fasilitering av samtaler om mannlig seksualitet, og etterhvert også at dette skulle oppnås ved hjelp av en plakat. Jeg fikk sjanse til

å reflektere rundt plassering, aktører og utfordringer. Det ble iterasjoner av ulike grafiske uttrykk og tekstbruk. Videre fulgte uttesting på primærgruppe, sekundærgruppe, samtidig som det ble tatt hensyn til hvordan dette kunne skape reaksjoner hos resten av befolkningen. Det gikk mye tid på å finne en balanse mellom å fange oppmerksomhet og utfordre normer, uten å virke avskrekkende eller for provoserende.

Metode

Med denne masteren var jeg heldig med å kunne utforske bruken av ulike designmetoder i en tabubelagt kontekst. En del av oppgaven min var å se hvordan det var mulig å bruke eksisterende designmetodikk innenfor et lite utforsket tema.

Behov

Valg av metoder var mye styrt av behov og tilgjengelighet. For hver del i prosessen måtte jeg spørre meg selv: Hva er det jeg ønsker å finne ut av? Hvorfor mener jeg dette er viktig å finne ut av? Hvordan finner jeg best ut av dette? Og hva er tilgjengelige ressurser og brukere? Metoden ble valgt ut fra svarene på disse spørsmålene. Det var også visse begrensninger i midler som tid, penger og tilgjengelighet. På bakgrunn av dette var det et par metoder som ble vurdert, men ikke tatt i bruk.

Eksempelvis ble ideen om en åpen grafitivegg forkastet.

Taus kunnskap

Det var mye jeg kunne oppdage og finne ut av på egenhånd. Ved å oppsøke butikker og nettbutikker kunne jeg se hva som fantes av ulike tjenester og produkter. Og dersom jeg trengte å vite noe knyttet til kroppslige funksjoner var det bare et

internettsøk unna. Når jeg derimot skulle se på brukerbehov måtte jeg være mer nyansert i valg av metode. Når jeg skulle involvere brukere måtte jeg ta hensyn til hva slags kunnskap jeg oppsøkte ved valg av metode. Det å tilrettelegge metoden etter hvor "bortgjemt" eller privat informasjonen jeg søkte, var viktig for å oppnå best mulig resultat. Jeg påstår at sex og seksualitet ikke er blant de letteste temaene med tanke på brukerinvolvering. Det virker å være lettere å intervju noen om hvilken type belysning de foretrekker enn å spørre dem hvordan de utforsker seksualiteten sin. Det er heller ikke et tema der observasjon av bruker er praktisk gjennomførbart. Selv om temaet har visse utfordringer har jeg i dette studiet erfart at brukerinvolvering og brukerinnsikt lar seg gjøre.

Brukerinvolvering

Som beskrevet i introduksjonen ønsket jeg å jobbe tett opp mot brukeren. for å ha en trygghet i at det jeg jobbet med var grunnet i faktiske brukerbehov. For å kunne designe gode løsninger er det en fordel å ha tilgang på brukerens opplevelser, erfaringer, behov og ønsker. I tillegg til spesifikke designmetoder benyttet jeg

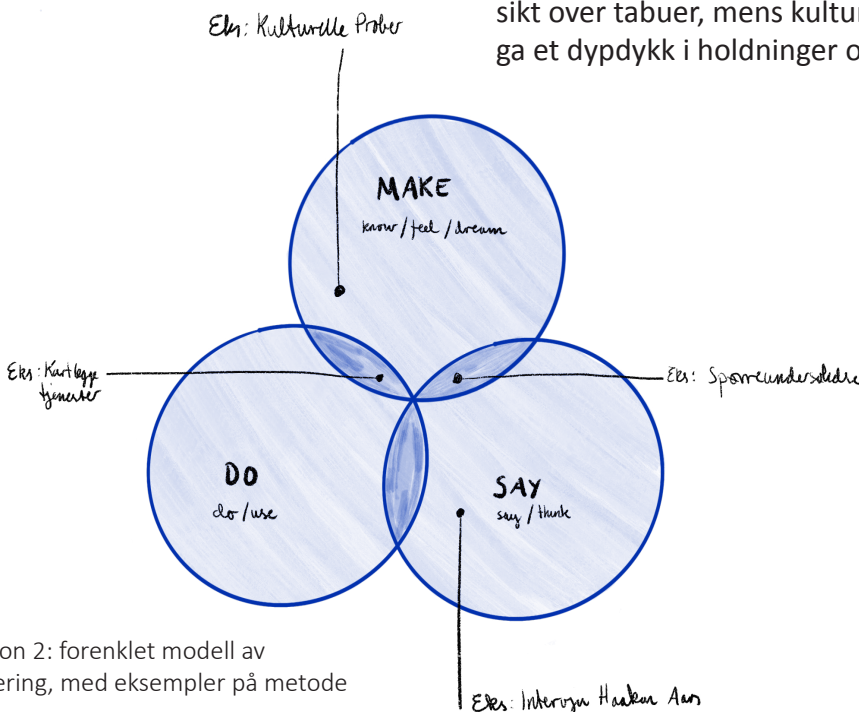
meg også av folk rundt meg. Seksualitet var et flittig brukt samtaleemne med både venner og medstudenter gjennom hele semesteret. Det å forklare hva jeg skrev master om vekket interesse og engasjement hos mange.

Siden dette er sensitive temaer ønsket jeg å benytte meg av metoder der deltakerne kunne være anonyme, også for meg. I tilfeller der det ikke var mulig (fokusgruppe og workshop), var det viktig at det gikk an å anonymisere deltakerne i rapporten. Jeg prøvde å unngå video og lydopptak så langt det lot seg gjøre. Jeg var redd for at et kameraoppsett eller en lydopptaker ville bidra til at brukerne holdt kortene tettere til brystet og ikke følte seg like komfortable med å dele. Med tanke på at

innholdet kunne bli sett på som utlevende regnet jeg også med at det kunne være vanskelig å tillatelse fra NSD til lyd og/eller videoopptak.

Triangulering

Når man benytter seg av kvalitative metoder er det vanlig å gå ut fra en triangulering for å se på hvordan metodene komplementerer og forsterker hverandre, og om det eventuelt finnes svakheter (Sanders & Stappers, 2018, 66). I løpet av prosessen opplevde jeg å få innsikter som gikk igjen på tvers av de ulike metodene jeg benyttet meg av. Trianguleringen (se illustrasjon) var en fin måte å sørge for at jeg fikk et mest mulig helhetlig inntrykk og forståelse av brukeren. Spørreundersøkelsen ble eksempelvis brukt for å få oversikt over tabuer, mens kulturelle prøber ga et dypdykk i holdninger og tankesett.

Illustrasjon 2: forenklet modell av triangulering, med eksempler på metode

Oversikt over metoder

Metode	Hvorfor	Hvordan	Når
Litteraturstudiet	Gi en faglig oversikt over temaet. Hva er seksuell tabu og hvordan designer man for det. Oppslagsverk for designmetoder	Gi en faglig oversikt over temaet. Hva er seksuell tabu og hvordan designer man for det. Oppslagsverk for designmetoder Gikk gjennom vitenskapelige artikler, faglitteratur og forskningsstudier. Filtrerte ut det som var mulig å bruke for min vinkling	Innsiktsfase
Desk research	Få raskt innblikk i folks tanker og generelle holdninger	Så gjennom nettforum slik som reddit, tedtalks. Bearbeidet det til informasjon nyttig for meg og oppgaven	Innsiktsfase
Kulturelle prober	Oppdage mer taus og bortgjemt kunnskap om mannlig seksualitet.	Lagde dagbokliknende hefter om mannlig seksualitet med åpne spørsmål og utfyllingsoppgaver	Innsikts- og utviklingsfase
Intervju	Forhøre seg med fagperson. Lære av og få erfaringer fra noen som jobber med temaet på heltid	Utformet spørsmål og avtalte tid på forhånd. Gjennomført over videosamtale	Innsikts- og utviklingsfase
Fokusgruppe	Få perspektivet til målgruppa på eksisterende løsninger. Hva gjør det evt. bra eller dårlig og hvor ligger forbedringspotensialet?	Arrangerte fokusgruppe der målet var at deltakeren skulle bli introdusert og diskutere eksisterende løsninger, og i tillegg en mulighet for innspill.	Innsikt- og analysefase

Metode	Hvorfor	Hvordan	Når
Tjeneste/produktanalyse	Få en bedre oversikt over hva som eksisterer av løsninger. Hva fungerer og hva fungerer ikke?	Sammenlikne og vurdere hva som finnes allerede basert på kriterier knyttet til utforskning	Innsikt- og analysefase
Spørreundersøkelse	Innsamling av kvalitativ og kvantitativ data om hva som oppfattes som tabu og ikke	Digitalt spørreskjema med ulike scenarier. Laget med google forms, delt på facebook og ved hjelp av postere med QR-kode.	Innsikt- og analysefase
Personas	Oppsamling av innsikt. Verktøy til bruk under workshop	Abstrahere reelle brukere og samle dem i fiktive individer.	Innsikt- og idefase
Workshop	Workshop Skaffe innsikt i brukerbehov, og inspirasjon til videre ideutvikling.	Skaffe innsikt i brukerbehov, og inspirasjon til videre ideutvikling. Arrangere workshop med målgruppen der fokuset var på positiv og negativ brainstorming	Innsikt- og idefase
Konseptutvikling	Utforske løsningsrommet og samle ideer og krav i en løsning.	Se på ulemper og fordeler på ulike konseptløsninger	Ide- og utviklingsfase
Konsepttesting	Tilbakemelding fra brukere for hjelp til å ferdigstille konsept.	Laget ulike iterasjoner for å teste grafisk profil og tekstlig budskap	Utviklingsfase

Kilder

Store mengder informasjon har blitt hentet inn i arbeidet av denne masteren, og mye av tyngden til denne oppgaven ligger i innsikten. Dette har vært en master innenfor et lite utforsket fagfelt for design. Av den grunn tenkte jeg det var av interesse å se på hvilke kilder jeg har benyttet meg av.

Ved at jeg startet bredt ut i innsikten med litteratur fikk jeg innspill fra flere ulike fagfelt. Deriblant psykologi, medisin, sosiologi og design. For å gi en bedre oversikt over kildebruk kan de kategoriseres som følger:

1. Forskning og litteratur
2. Populærvitenskapelige artikler og medier
3. Fagfolk
4. Informasjon innhentet fra egne undersøkelser

De to første kan bli sett på som sekundærkilder (desk research), mens de to siste er empirisk data fra undersøkelser og kan bli sett på som primærkilder.

Desk research litt utenom det vanlige
Seksuell tabu er et stort, omfattende tema. Det diskuteres i alt fra religiøse

tekster til forskningsartikler. Siden temaet er aktuelt innenfor mange områder så jeg på det som hensiktsmessig å benytte meg av ikke-vitenskapelige kilder, så vel som forskningsartikler og litteratur. Det virker mer sannsynlig at en gjennomsnittlig bruker har vært innom et sexrealtert reddit-forum enn å ha lest en forskningsartikkel om seksuelle tabuer.

En del av desk researchen har vært ulike former for massemedier. Deriblant podcaster, ted-talks, tv-serier og nettforum, slik som reddit. Dette er ikke de mest formelle kildene, men har vært med på å gi et inntrykk av folks generelle holdninger. Tv-serien "Sigurd fårke pult" har eksempelvis vært en fin måte for meg å få innblikk i livet til en i målgruppa. Underveis i prosessen fikk jeg anbefalt denne serien flere ganger som en realistisk fremstilling av en litt usikker gutt som hadde utfordringer knyttet til sex og seksualitet.

Primærinformasjon

Det å kunne hente innsikt direkte fra brukeren kunne denne oppgaven ikke vært foruten. Jeg har satt pris på å få teste ulike metoder for brukerinvolvering. Å snakke med fagpersoner har også vært

en viktig kilde. En fordel med å benytte seg av fagfolk er, foruten at de sitter på mye informasjon, at de kan snakke åpent om temaet. Det er noe jeg anser spesielt viktig når det kommer til temaet seksuelt tabu.

Gode hjelpere

Det at jeg har jobbet alene med oppgaven har tydeliggjort begrensningene som følger av ikke å ha en sparringspartner med samme innsikt i materialet som seg selv. Samtaler har likevel vært en uvurderlig del av denne prosessen. Underveis i oppgaven har jeg aktivt benyttet meg av dem rundt meg. Det har vært samtaler med venner og medstudenter for raske tilbakemeldinger, informasjon eller når jeg har trengt å forsikre meg om hvorvidt jeg er på riktig vei. Jeg har satt pris på engasjementet og nysgjerrigheten jeg har møtt på i disse uformelle interaksjonene. Det har vært både utfordrende og lærerikt å diskutere med utenforstående om noe man selv har dyp interesse og innblikk i. Når det er sagt går jeg ikke i dybden av denne type uformell innsikt i denne rapporten, selv om slike uformelle og udokumenterte samtaler har vært av stor verdi for arbeidet.

Hvordan snakker man om seksualitet?

De fleste av oss har erfaring om å snakke om sex og seksualitet, og vet at det til tider ikke er det enkleste temaet å snakke om. Hvilke holdninger man har til sex og seksualitet, og hva det betyr for den enkelte, varierer fra person til person. Det er noe som har vært utfordrende med denne oppgaven. Dette er et tema som oppleves intimt, nært, privat, sårbart og politisk ladet. Det virker å være et tema de fleste unngår å snakke for høyt om. Jeg har selv lært mye i denne prosessen om å forstå hvordan man bør snakke om seksualitet med andre. Dette har skjedd i kontakt med brukere, men også i samtaler med veiledere, venner og medstudenter. Det å kunne snakke om sex virker som en kunst i seg selv, og da kan det være fint å støtte seg på fagfolk. Lege og sexolog Haakon Aars legger vekt på viktigheten av tydelig språk og vokabular, og å ikke fremstå for vulgær. En utfordring ved dette er at vi mangler en del ord og uttrykk i kommunikasjon om sex (Aars, 2011, 46).

Vær tilpasningsdyktig

Hvis det er en ting jeg har lært så er det at timing er viktig. Det å kunne være fleksibel og tilgjengelig når det åpner seg sjanser bidrar til bedre flyt i samtalen.

Dette var noe jeg selv fikk erfare under workshopen, da det dukket opp et par interessante temaer jeg tenkte det var verdt å utforske. Ordbruk og tema burde vurderes å tilpasses etter hva samtalepartneren er komfortabel med. En samtale vil arte seg forskjellig avhengig av om du snakker med en fagperson, venner eller fremmede. Tilpasning var også viktig ved valg av metoder. Da jeg lagde heftene om mannlig seksualitet, søkte jeg etter informasjon som var intim og personlig. Her var anonymitet viktig, og illustrasjoner og uformell språkbruk bidro til å tydeliggjøre hva det var ønskelig at brukeren delte.

Ikke vis at det er flaut eller vær for privat

Dersom man snakker mye rundt et tema istedenfor å gå rett på sak kan det forsterke følelsen av at man synes det er pinlig å diskutere. Ved å bruke klare og konkrete ord og uttrykk minsker man muligheten for å bli misforstått. Det at man selv bruker ord som "onani", kan bidra til at andre senere føler seg trygg på å bruke ordet. Det å bruke eget eller andres privatliv i samtaler om seksualitet kan oppleves litt for intimt og nærgående. I mange tilfeller kan det være enklere å diskutere fra et objektivt grunnlag. Dette var en av grun-

nene til at jeg presiserte for deltakerne i fokusgruppa at de kunne diskutere fra et tredjepersons perspektiv og for deltakerne i workshopen at de kunne ta i bruk personar.

Humor

For både fokusgruppa og workshopen var humor et viktig element. Det var et godt virkemiddel for å lette på stemninga og skape engasjement. Man gjør lurt i å ikke bagatellisere temaet, men det er samtidig viktig å ikke ta det for alvorlig. Jeg har selv erfart at dette er mangfoldig tema, med ulike synspunkt og få fasitsvar på hva som er rett og galt.

I June Kyong Trondsens master "Hvordan designe for seksuell velvære" foreslår hun noen kjøreregler for hvordan å snakke om sex som jeg ser på som en god oppsummering og veiledning (Trondsen, 2015, 35).

Retningslinjer

- Få personene til å føle seg trygg og komfortable.
- Ikke være dømmende eller tro at du selv sitter på fasiten.
- Fremstå som åpen tilgjengelig og forståelsesfull.
- Alle er ulike, det er derfor viktig å være tilpassningsdyktig
- Bruk tydelig og konkret ordbruk for å skape mest mulig forståelse. Ikke bruk ordet sex dersom du mener onani. Bruk ord som penis fremfor pikk.
- Husk samtidig å ikke bli for teknisk i språket, det kan bidra til å skape distanse.
- Respekter andres komfortsoner.
- Vær bevisst på i hvilken grad og hvordan man bør dele egne erfaringer.
- Vær en god lytter og respekter at folk deler verdifull, men også privat informasjon.
- Bruk gjerne humor når du snakker om temaet.

Informasjonsinnhenting

Noe som ble tidlig klart for meg med denne oppgaven var fraværet av eksisterende arbeid å bygge videre på. For meg betydde det at jeg måtte velge et sted å starte. For å være bedre rusta i kontakt med bruker ønsket jeg å få oversikt over temaet. Jeg begynte derfor med et litteraturstudie. Her valgte jeg målgruppe for oppgaven. Som det vil bli forklart i kapittelet er det ikke mye litteratur tilgjengelig om menn og seksualitet. Dette fraværet av eksisterende arbeid var også en del av grunnen til at jeg ønsket å sentrere oppgaven min rundt nettopp mannlig seksualitet.

Behov for å fokusere på menn

Fokusområde

Seksuelt tabu omfatter utrolig mye. For å gjøre denne oppgaven overkommelig var det derfor viktig å finne et fokusområde. Da jeg begynte å søke etter litteratur og vitenskapelige artikler knyttet til seksualitet og seksuell tabu ble jeg overrasket over at et søk på “female sexuality” hos Google Scholar ga tre ganger så mange søkeresultat som “male sexuality”. I tillegg var søkeresultatene knyttet til mannlig seksualitet preget av å være mer negativ vinklet. Der søk om kvinnelig seksualitet ledet til artikler titulert “Power and Desire: The Embodiment of Female Sexuality” (Holland et al., 1994, 21-38), leder mannlig seksualitet til titler som dette “Sexual Harassment in Academic Institutions and Demand to Regulate Male Sexuality” (Kumar & Verma, 2020, 1683-1686). Voldtekt og overgrep ser ofte ut til å bli nevnt i sammenheng med ord som mannlig seksualitet og maskulinitet. Den andre mest fremtredende vinklingen er knyttet til mannlig seksualitet og homofili. At det skrives faglitteratur om homofili er så klart ikke negativt. Mangelen på litteratur om den gjennomsnittlige mannen er imidlertid merkverdig. Det samme gjelder selvfølgelig alvorlige temaer som voldtekt

og overgrep. Det er bra at dette skrives om og forskes på. Det burde imidlertid også være rom for å legge ut temaet om mannlig seksualitet uten negativt fortegn.

Slik det fremstår i mye av dagens litteratur kan det virke som om det trengs en grunn for å snakke om seksualitet når det kommer til menn - det må komme i tillegg til noe annet. Det ser ut til at å snakke åpent om mannlig seksualitet ikke er nok, men snarere fremstår som et tabu. Det å bruke denne masteren til å gjøre et dypdykk i mannlig seksualitet virket for meg som en lærerik og utfordrende oppgave som kunne være med på å belyse et lite utforsket tema. Dersom menn opplever at det ikke er greit å snakke om mannlig seksualitet er det en sjanse for at dette kan få negative virkninger.

Ved å søke opp litteratur tilgjengelig om mannlig seksualitet hos f.eks deichmanske bibliotek og Trondheim Folkebibliotek så er det kun Haakon Aars sin lærebok “Menns Seksualitet” som kommer opp. På temaet om kvinnelig seksualitet, på sin side, finnes det en god del populærvitenskapelige bøker, eksempelvis “Gleden med Skjeden” av Nina Brochmann og

Seksuell helse

Ellen Støkken Dahl, og “Femihelse” av Sigrun Stenseth og Helene Svabø. Det finnes til og med bøker om kvinnelig seksualitet som er iscenesatt som Eva Enslers “Vaginmonologen”. Av hva jeg erfart finnes det lite tilsvarende litteratur for menn.

Målgruppe

Selv om temaet jeg har valgt er en innnevring av temaet seksuell tabu, er mannlige seksualitet fortsatt et veldig stort fokusområde. Jeg ønsket derfor å sette en målgruppe for å få avgrenset oppgaven enda mer. Selv om jeg ønsket rom for utforsking, trengte jeg fortsatt noen rammer. Jeg ønsket en målgruppe jeg hadde lett tilgang på siden jeg ønsket å jobbe med brukerinvolvering. Valget falt derfor på unge menn i 20-årene.

Verdens helseorganisasjon (WHO) beskriver helse som: “en tilstand av komplett fysisk, psykisk og sosialt velvære og ikke bare fravær av sykdom eller lyte” (Strøm & Nylenna, 2019). Dette er mulig å knyttes opp mot seksuell helse. Man skal kunne ha det bra med seg selv og andre. Fokuset burde ikke bare ligge på at man er sykdomsfri eller at man husker å bruke prevensjon. Som nevnt i innledningen til denne oppgaven så er det en sammenheng mellom hvordan vi fungerer seksuelt og livskvaliteten vår. Seksualitet er fortsatt tabubelagt og vanskelig å snakke om.

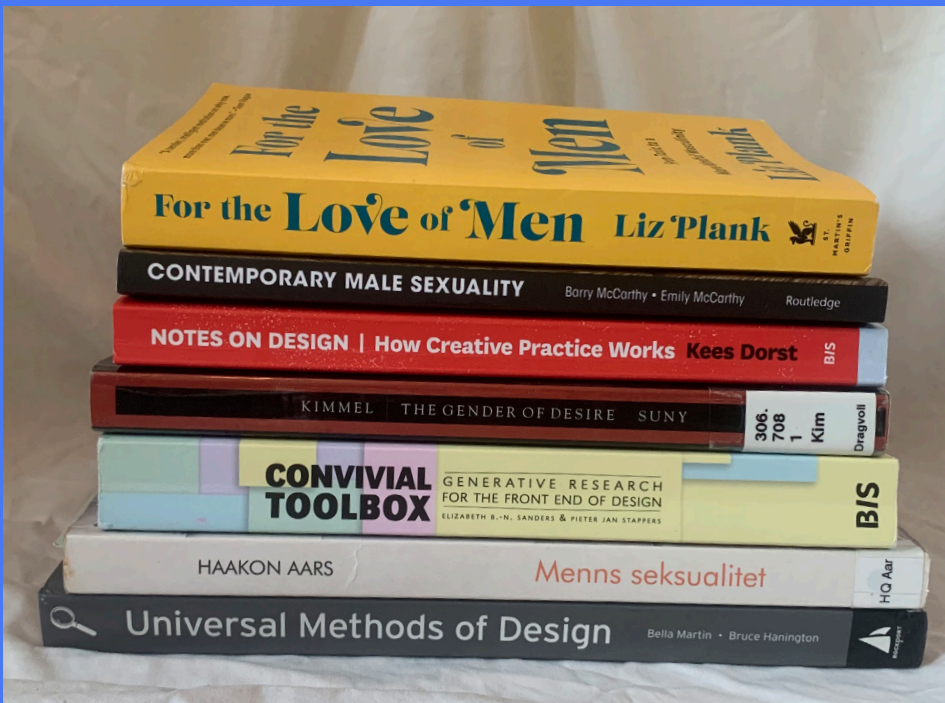
Litteraturstudie

Seksualitet og mannlig seksualitet er store komplekse temaer med mange forskjellige innfallsvinkler. Dette resulterte i litteratur fra et bredt mangfold av fagfelt. Noen eksempler på dette er sosiologi, psykologi, sosialantropologi, og medisin. Dette er fagfelt som virker å ha til felles med design et ønske om å forstå og/eller hjelpe mennesker.

Litteratursøk ble i hovedsak gjennomført via google scholar, og NTNUs biblioteker gjennom oria. Deler av litteraturen anvendt i dette arbeidet ble funnet gjennom referanser fra aktuelle artikler. Høsten 2020 skrev jeg en artikkel om skamløst design, og hvordan og hvorfor anerkjenning av skam kan bidra til å minske tabu. Her satt jeg igjen med en del artikler relevant for dette arbeidet siden tabu og skam er nært linket opp mot hverandre. Nasjonale biblioteker som Trondheim folkebibliotek og Deichmanske bibliotek ble også brukt i søk etter litteratur. Litteratursøkene sentrerte seg rundt ord som "seksualitet", "seksuell tabu" og "mannlig seksualitet".

Det var også nødvendig å gå til innkjøp av noen bøker ettersom de ikke var tilgjengelig på andre måter. Av bøkene spesifikt

knyttet opp mot menn og seksualitet var kun to tilgjengelige ved bibliotekene nevnt over. Litteraturstudiet ga en bedre forståelse av seksualitet og mannlig seksualitet

Illustrasjon 4: onoen av bøkene lest som inspirasjon til dette prosjektet

Inspirerende Litteratur

Studentoppgave

En studentoppgave har vært spesielt viktig for meg. “Hvordan designe for seksuell velvære” av June Kyong Trondsen, som jeg er så heldig å ha som veileder. Hun tar her for seg produktdesign i en tabubelagt kontekst. Dette var oppgaven som inspirerte meg til å utfordre fagområder man kan jobbe med som designer. Oppgaven har vært en fin måte å skaffe seg innsikt i temaet seksuell velvære. I tillegg var det til hjelp å se hvordan en oppgave som ligner min kan struktureres. Dette har jeg latt meg inspirere av.

Faglitteratur

En av de første bøkene jeg oppdaget om temaet var Haakon Aars sin “Menns seksualitet”. Dette er grunnleggende sett en lærebok. Forfatteren selv har skrevet at dette er “en bok som egner seg for leger, sykepleier, sexologiske rådgivere og annet helsefagspersonnel som arbeider eller er interessert i å få en bedre forståelse av menns seksualitet og problemstillinger knyttet til den mannlige seksualiteten.” (Aars, 2011, 15). Jeg opplevde boka som et faglig og objektivt tilskudd til litteratur om mannlige seksualitet. Boka har blitt flittig brukt som et oppslagsverk i denne

masteren. I tillegg var jeg så heldig å få intervjuet forfatteren i forbindelse med denne oppgaven.

Sosiolog og mannsforsker Michael S. Kimmel har skrevet boken “The Gender Of Desire: Essay on Male Sexuality” der han ser på mannlige seksualitet knyttet opp mot maskulinitet, pornografi og seksuell vold. Han utforsker hvordan mannlige seksualitet er konstruert og konsekvensene av den representasjonen. Han er innoen mange ulike temaer blant annet maskulinitet som homofobi, og en av bokens fire deler tar for seg pornografi og mannlige seksualitet. Han virker å ha feministisk vinkling på mye av det han skriver.

Et relativt nytt bidrag til fagfeltet om mannlige seksualitet er Barry og Emily McCarthys “Contemporary Male Sexuality: Confronting Myths and Promoting Change” som først ble publisert nå i 2021. Boka, som tittelen tilsier, tar for seg myter og press knyttet til menn og sex, og ønsker å fremme et positivt og sunn holdning for mannlige seksualitet som kan erstatte tradisjonelle forventninger (McCarthy & McCarthy, 2021, 1-3). Dette er et interessant og godt bidrag til samtalen om mannlige seksualitet. Forfatterne utdyper

blant annet hvordan menns seksualitet er vel så kompleks og nyansert som kvinners seksualitet. Denne boken er ikke like mye brukt i denne masteren, av den ene grunnen at jeg ble klar over den mot slutten av prosessen. Jeg synes likevel den er verdt å nevne her fordi det er inspirerende og lærerikt å se at det gis ut bøker om temaet.

Populærvitenskapelig

“For the Love of Me: From toxic to a More Mindful Masculinity” av Liz Plank er en bok som ser på utfordringer menn står ovenfor i dag. Hun utforsker maskulinitet, i lys av hva det er og ikke er, og dessuten hvordan giftig maskulinitet påvirker menns egen velvære. Jeg synes det var interessant å se en kvinne sette seg inn i og prøve å forstå hvordan menn har det og hvilke utfordringer de har.

Menn og mannlig seksualitet

Etter å ha gjort et dypdykk i litteratur var jeg i denne delen nysgjerrig på hva folk tenker. Jeg ønsket å benytte meg av metoder for bedre innblikk i menn og mannlig seksualitet utenom litteraturen. I tillegg ønsket jeg å snakke med fagfolk. Jeg valgte derfor å bruke kulturelle prober for å avdekke taus kunnskap. Samtidig var jeg heldig å få et intervju med lege og sexolog Haakon Aars.

Et designperspektiv

Det er utviklet mange ulike former og modeller for designpraksis, der anvendelse ofte avhenger av prosjektet. Til denne oppgaven har jeg brukt deler av Kees Dorst sine beskrivelser av en designers aktivitet som en grunnstein til refleksjon. I boken "Notes on Design: How Creative Practice Works" beskriver Dorst hvordan en designer burde rette oppmerksomheten sin mot problemet, ikke mot løsningen. Dersom en designer klarer å forstå problemet er det mulig å komme opp med flere forskjellige løsninger (Dorst, 2017, 26). En designer kan ikke si akkurat hvordan menn skal snakke om eller utforske seksualitet, men kan være med på å skape rammer for å snakke om og utforske seksualitet.

Uavhengig av hvilke "rammer" man setter, så er arbeidet med denne oppgaven et viktig bidrag i seg selv. Det å jobbe med å minske seksuell tabu rundt mannlig seksualitet er med på å spre informasjon om temaet. Det å rette oppmerksomhet mot det kan ses på som et bidrag til å minske tabu.

Som designer bør et av målene, ifølge Dorst, sentrere seg rundt effekter (Dorst,

2017, 39). Det er ikke nødvendigvis "det folk vil ha" som er det som gir best effekt. En designer må skjønne hva folk setter pris på og hvordan det er med på å gi livet deres mening (Dorst, 2017, 139) - ingen enkel jobb altså. Heldigvis har vi designmetoder for å hjelpe til med dette. En designer må forstå menneskene vi designer for, noe vi gjør gjennom innsiktsarbeid.

Kulturelle prober

Selv om man kan lære en del om mannlig seksualitet fra fagbøker, artikler og populærvitenskap så ønsket jeg i tillegg å å høre de faktiske meningene til unge menn rundt meg. Jeg ønsket å vite hvilke tanker unge menn hadde om egen seksualitet og hvordan de foretrakk å snakke om det.

Metoden

Hva menn tenker om egen seksualitet er intimt og personlig, og noe man sjeldent betror seg med til hvem som helst. Jeg ønsket å benytte meg av en metode som kunne hjelpe meg med å belyse slike elementer, men samtidig forhindre at det følte seg for sensitivt og eksponert. Samtidig var det viktig at det ikke ble for distansert. Dette er gjerne resultatet av tradisjonelle spørreundersøkelser. På bakgrunn av dette valgte jeg å lage en cultural probe/kulturell probe i form av hefter til å fylles ut. Når man er på utkikk etter taus kunnskap eller ønsker å vekke følelser hos brukeren er kulturelle prober et nyttig verktøy (Visser et al., 2005, 119-149). Formålet med denne undersøkelsen

var å få innsikt i hva unge menn tenker om egen seksualitet. Jeg ønsket å forstå de mer intime og dyptliggende sidene ved temaet. For å oppnå dette lagde jeg et hefte med åpne spørsmål og oppgaver for å vekke tanker, refleksjoner, følelser, erfaringer og minner. Jeg håpet det ville være av interesse for deltakerne og gi lyst til å dele om egen seksualitet

Utførelse

Heftene ble utformet digitalt for hånd for å prøve å oppnå et litt mer intimt inntrykk. Med inspirasjon fra dagbøker ble all teksten i heftene håndskrevet i et forsøk på å unngå et for distansert uttrykk. Dette skulle være et hefte for å dele tanker fritt uten frykt for å bli dømt. Det ble derfor tatt avstand fra uttrykk som kunne gi følelsen av å være satt på prøve.

Det varierte fra konkrete spørsmål og oppfordring om å dele tanker om et gitt tema, til illustrering og beskrivelser. I tillegg fylte deltakerne ut hypotetiske chattelogger. Deltakerne ble også bedt om å å dele seksuell legning, alder og relasjonspreferanse.

På grunn av smittevern og oppfordring til hjemmekontor ble det en utfordring å finne deltakere. Jeg ønsket at deltakerne skulle fylle ut for hånd, noe som kanskje ikke er så enkelt å gjennomføre under en pandemi. Løsningen på dette ble for meg å forhøre meg innenfor studentfrivilligheten. Under et digitalt mandagsmøte med samfundets interne teater (SIT) forklarte jeg litt om masteroppgaven min og forhørte meg om det var noe gutter som var villig til å bidra i en undersøkelse. Jeg la ved en link der det var mulig å fylle ut epostadresse slik at jeg kunne sende ut utfyllende informasjon til de som meldte interesse. Senere sendte jeg ut forespørsel om adresse slik at jeg kun sende undersøkelsene per post. Over en to ukers periode gikk jeg i tillegg med ferdig utprintede hefter i sekken og delte ut til menn som viste interesse. Ved hvert hefte var det vedlagt en ferdig utfylt returkonvolutt med frimerke slik at det skulle være minst mulig styr for deltakerne å sende inn besvarelsen. På denne måten ble også alle besvarelsene sendt inn likt, noe som var med på å bidra til anonymitet.

Resultat

Av de 13 heftene jeg enten sendte eller delte ut fikk jeg syv utfylte hefter tilbake. Jeg vet hvem heftene ble delt ut til, men ikke hvem som endte med å svare og hel-

ler ikke hvilket hefte som tilhørte hvem. I et flertall av heftene var nesten alle spørsmålene fylt ut. Svarene jeg mottok var gjennomtenkte og forseggjort - ingen tulle svar slik jeg hadde fryktet.

Deltakerne ga innsikt i følelser og opplevelser av det å snakke med andre om sex og seksualitet og var sårbare om hva som kunne påvirke seksualiteten deres negativt. Dette er en type informasjon som sier mer om personlige hendelser og ønsker enn hva jeg tror en tradisjonell spørreundersøkelse eller et intervju ville bidratt med. I slutten av heftene spurte jeg deltakerne om de hadde noe mer på hjerte. Der fikk jeg et par tilbakemelding på at de hadde satt pris på å kunne dele sine tanker siden dette ikke var noe de snakket om til vanlig. I tillegg fikk jeg i etterkant et par muntlige tilbakemeldinger av deltakere om at det hadde vært morsomt og interessant å fylle ut heftene. Dette var for meg en bekreftelse på at dette er et tema som det er verdt å ta tak i og gå videre med.

Innsikt

Det er utfordrende å poengtere spesifikke innsikter fra undersøkelsen. Med en kvalitativ vinkling som dette bidrar det mer til å skape et inntrykk av ønsker, utfordringer

og begrensninger. Det er likevel mulig å fremheve noen tendenser for hva som oppfattes som trygghet rundt seksualitet og hvilke erfaringer man har med utforskning. Ikke overraskende knytter de fleste utforskning til porno, men det er også uttrykt ønsker om kunne utvide utforskning på andre måter.

Å snakke om sex

Det å snakke om sex kan oppleves som ukomfortabelt og skummelt. "Sex er tabubelagt" og et tema som sjeldent snakkes om. Når det snakkes om er gjerne i form av gutter som skryter om seksuelle opplevelser eller jenter som forteller om hvor fint eller dårlig noe var. Det poengteres at samtaler om sex ofte mangler dybde, og at de har en tendens til å bli overfladiske. Det fører til at det er vanskelig å være sårbar og snakke om usikkerheter. Utfordringer som det å komme for tidlig, ikke klare å komme, eller å føle man ikke har "draget" får ingen naturlig arena. "Jeg tror for mange at det ville hjulpet å innse at mange har det likt, hvis folk tør å være ærlige".

På samme måte trekkes det frem en oppfatning om at en god del har et surrealistisk bilde på hva sex faktisk innebærer: "Å snakke om det kan derfor potensielt rette på dette og forebygge angst".

Hvem snakker man med?

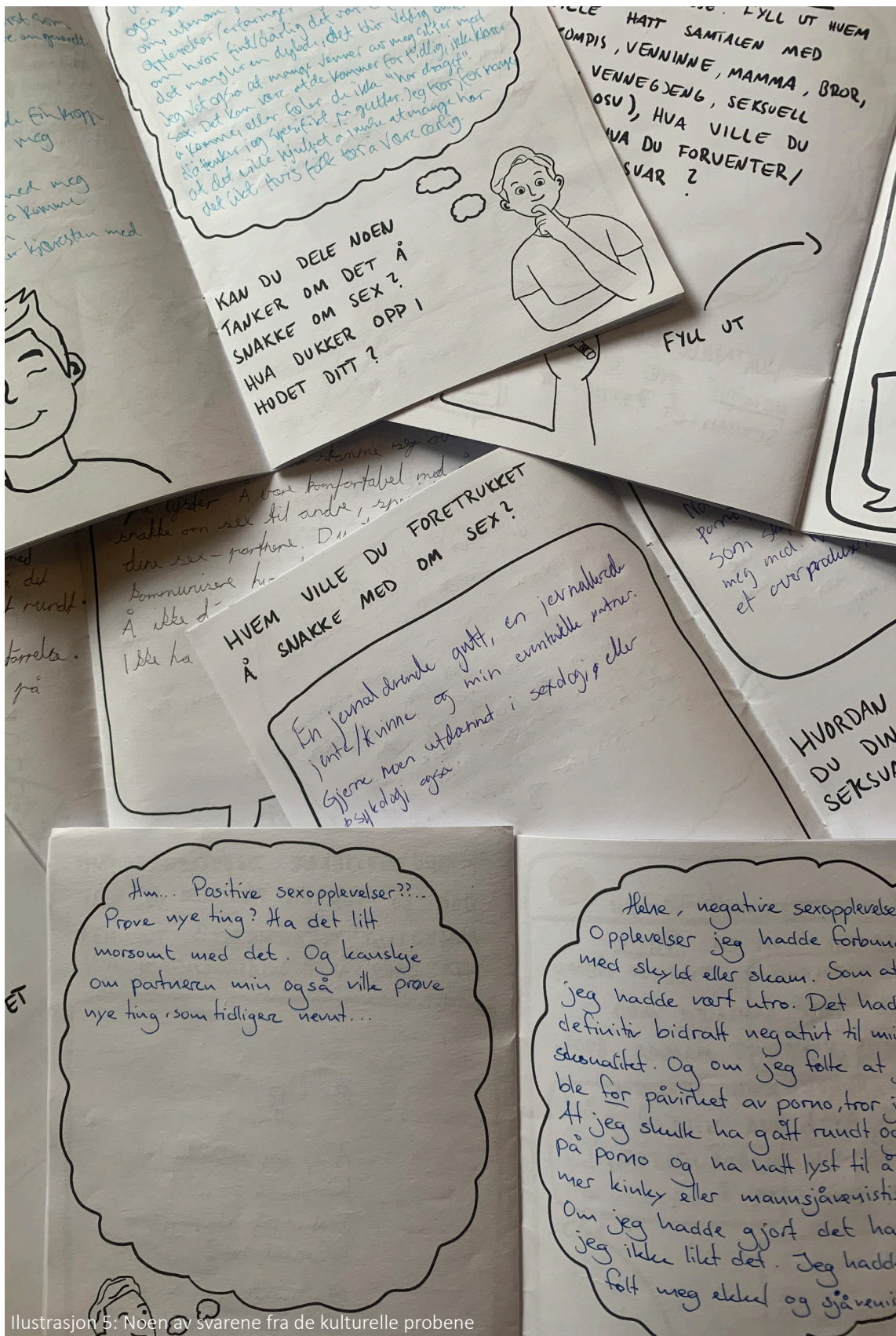
For de fleste deltakerne var partner eller en potensiell partner den de foretrakk å

snakke om sex med. Ellers er det nære, jevnaldrende venner man gjerne går til. I et av heftene blir det trukket frem at det ofte føles lettere å snakke med det motsatte kjønn når det kommer til sex. Dersom man skulle snakke mer åpent med noen utenfor nærmeste vennekrets fremheves det en frykt for hvordan man blir oppfattet. Som en av deltakerne uttrykker det: "Jeg er litt redd for å sende gale signaler".

I nærmere halvparten av besvarelsene ble også sexolog, psykolog, lege eller andre helsearbeider trukket frem som et alternativ. Dette ble blant annet begrunnet i at det ville vært fint å få et upartisk perspektiv, og en fin mulighet til å luften forfordringer, tanker og refleksjoner.

En følelse av trygghet

Trygghet ble beskrevet som "å ikke skamme seg over egne lyster" og "å kunne være nysgjerrig i dialoger om sex og ikke la usikkerheter omkring hvordan man blir oppfattet hindre ens sjanse til å bli informert". Det handler om at man evner å tydelig uttrykke preferanser og ønsker, men samtidig kjenne og kunne formidle sine egne grenser. Det å ikke dømme andres seksualitet og preferanser ble også trukket frem. Hvor viktig det er å møte andre med et rolig vesen når det gjelder seksualitet både i prat og i handling. Dersom du er trygg på din egen seksualitet har du heller ikke et behov for skyte eller prøve å bevise f.eks legningen din for andre. "Du

og så se om utvann
Opplevelser / erfaringer
om hvor fin/bærlig det var
det mangler en dybde, det blir veldig
jeg vet også at mange venner av meg snakker med
sex. Det kan være at de kommer for tidlig, ikke klarer
å komme eller for late "kor draget"
Håper jeg spesifikt å gi gutter. Jeg tror for mange
at det ville hjulpet å i mange atemange har
det litt. Hvis folk tør å være ærlig.

KAN DU DELE NOEN
TANKER OM DET Å
SNAKKE OM SEX?
HVA DUKKER OPP I
HUDET DITT?

LYLL UT HUEN
HATT SAMTALEN MED
OMPIS, VENNINNE, MAMMA, BROR,
VENNEGJENG, SEKSUELL
(OSU), HVA VILLE DU
HVA DU FORVENTER/
SVAR?

FYLL UT

HVEM VILLE DU FORETRUKKET
Å SNAKKE MED OM SEX?

En jevnaldrende gutt, en jevnaldrende
 jente/kvinne og min eventuelle partner.
Gjerne noen utdannet i sexologi eller
biologi også.

HVORDAN
DU DIN
SEKSUA

Hum... Positive sexopplevelser??...
Prøve nye ting? Ha det litt
 morsomt med det. Og kanskje
om partneren min også ville prøve
nye ting som tidligere nevnt...

Helst, negative sexopplevelser
Opplevelser jeg hadde forbundet
med skyld eller skam. Som at
jeg hadde vært utro. Det hadde
definitivt bidratt negativt til min
 seksualitet. Og om jeg følte at
ble for påvirket av porno, tror jeg
at jeg skulle ha gått rundt og
 på porno og ha hatt lyst til å
mer kinky eller mannsjævenistisk
Om jeg hadde gjort det hadde
 jeg ikke likt det. Jeg hadde
 følt meg ekkel og jævenistisk

Illustrasjon 5: Noen av svarene fra de kulturelle probene

trenger ikke skryte av dine seksuelle erfaringer”, påpeker en av deltakerne.

Påvirkning fra porno

Når det er snakk om utforskning er det umulig å unngå å nevne porno. Viktighe- ten av porno gjelder både for dem i og dem utenfor forhold. Porno blir blant annet brukt som inspirasjonskilde til nye stil- linger, men også for ideer som “en finger opp i rumpa” eller å “komme på partne- ren min”. Dersom man ønsker å utforske noe litt utenfor det vanlige kan dette være krevende å ta opp med en partner: “Å dele preferanser som ikke er A-4 oppleves som umulig”. Et mindretall forteller at de får innspill ved å snakke med kompiser om hva de liker: “Litt guttastemning, der andre forteller ting de har gjort. Det er ofte på fylla vi har disse samtalene”.

Positive bidrag

Mer åpenhet angående sex nevnes som noe kan bidra positiv til egen seksualitet. Dette gjelder spesielt når det kommer til åpenhet rundt problemer som kan oppstå under akten. Det bygger også opp under noe av det som ble nevnt i innsikten om det å snakke om sex: Et ønske om sam- taler med mer dybde. Viktigheten av god kommunikasjon blir også poengtert. Dette gjelder både med partner, men også det å føle på at man har noen å betro seg til uavhengig av om man er i et forhold.

Det er også et ønske om å kunne ha sex oftere, gjerne med initiativ fra partner og mer spontant.

Dårlig stemning

Det er flere ting som kan bidra negativ til egen seksualitet. Mye av det står i kontrast med det som er beskrevet for å føle seg trygg. Dersom man føler på skam rundt seksualitet og preferanser, døm- ming fra andre eller at man blir hengt ut, har dette negativ effekt. Det samme er til- fellet om man føler man er i et miljø hvor sex handler om erobring og/eller hvor mange man har ligget med. I tillegg kan lite eller mangel på kommunikasjon være spille en rolle. Fysiske hindringer som sviktende ereksjon og impotens trekkes også frem.

Når føler du deg mest sexy?

- Når jeg nailer en fremføring
- Når noen vil ligge med meg
- Da jeg merket at noen la an på meg
I dype samtaler, der jeg har formulert meg godt
- Dersom partneren tar initiativ
- Når jeg barberer meg nedentil
- Når en jente uttaler seg positiv om meg og mine attributter
- Når jeg får kjæresten min til å komme
- Når jeg står på scenen og spiller som om alle vil ha meg
- Når noen kommenterer at jeg har en digg kropp

Refleksjon

Jeg satte stor pris på alle svarene jeg fikk, og at folk var villig til å sette seg ned å bruke tid på heftet. I etterkant ser jeg imidlertid at det er noen ting jeg kunne gjort annerledes. Jeg innser at jeg burde satt en frist for når man skulle sende tilbake heftene, da jeg endte med å få de inn ganske sporadisk, noe som gjorde at det tok lang tid før jeg fikk oversikt. Det vil kanskje også vært en fordel å kunne komme med en påminnelse om å huske å svare på undersøkelsen med tanke på at jeg kun fikk tilbake i overkant av halvparten av heftene jeg delte ut. Det eneste problemet med det var at dette kunne bidra til at jeg kunne identifisert hvilke hefter som tilhørte hvem. Deltakeren hadde heller ikke sett oppgavene på forhånd så det kan hende noen ombestemte seg i det de mottok heftet. Dette må selvfølgelig være lov.

Det kan også være viktig å reflektere over hvem som har svart på heftene. Dette var unge menn som var villig til å svare, derfor fikk jeg kanskje ikke innsikt fra de som muligens synes seksualitet er uakseptabelt å snakke om. Samtidig unngikk jeg også å få inn hefter der kun ett eller to av oppgavene var besvart. Med en utgift på ca 50 kr per hefte (utprinting og frimerker) ville dette vært kostbart.

For å bedre kunne kartlegge innsikten ville det kunne vært en fordel å vite hvem som hadde en fast sexpartner eller ikke. Dette var en tabbe fra min side, da jeg først la merke til at jeg hadde glemt å spørre om sivilstatus etter heftene var sendt ut. Ut fra svarene som ble avgitt var det likevel ganske tydelige hvem som var i forhold og ikke. I tillegg var alle som endte opp med å svare på undersøkelsen heterofile, noe som vil si at svarene manglet representasjon.

Det kunne vært en ide å digitalisere heftene, men jeg var redd dette skulle miste det intime dagbokpreget som jeg ønsket å oppnå. Selv om et digitalt hefte kanskje hadde hatt mulighet til å nå ut til flere, ville dette kunne gå på bekostning av uttrykket.

Selv om jeg ba deltakerne beskrive hva de tenkte på som maskuline og feminine sexleketøy, ville det vært interessant å vite hva de faktisk tenkte om bruk av sexleketøy generelt. Dette kunne vært spennende å vite om de allerede benyttet seg av dette eller om dette var noe de kunne tenkt seg å prøve. Spesielt kunne det vært interessant med tanke på hvordan det kan gi flere muligheter for utforsking på egenhånd.

Intervju med Haakon Aars

I kontrast med tidligere innsikt ønsket jeg å komme i kontakt med fagfolk som til daglig jobber med seksualitet. De fleste som jobber innenfor fagfeltet er travle, men på tross av dette var jeg så heldig å få positiv respons fra Haakon Aars, som sa seg villig til et et åpent og uformelt videointervju. Haakon Aars har gjennom 40 år arbeidet som lege med klinisk sexologi som hovedinteresse og arbeidsfelt. Han startet ut som allmennpraktiserende lege og senere spesialiserte seg i psykiatri der klinisk sexologi har vært en definerende del av hans stilling. Til daglig jobber han ved Institutt for klinisk sexologi og terapi i Oslo. Han har i tillegg skrevet boka “Menns seksualitet”, som er blitt brukt som kilde i dette prosjektet.

Et fokus på prestasjon

I samtalen kommer vi raskt inn på hvordan man kommuniserer om sex. Han trekker frem eksempelet på at når menn snakker om sex er det gjerne med en del alkohol innabords og det oftere blir samtaler om hvem man har ligget med, hvor bra det var, eller hvor dårlig partneren var. Et fellestrekk er at samtalen sentreres rundt prestasjon. “De snakker jo ikke med hverandre når de ikke lykkes”. Han påpe-

ker hvordan dagens “normal” kan bli sett på som en form for skryting, og at det har dannet seg en slags aksept for dette. Haakon forteller om hvordan menn sånn sett har noe å lære av kvinner. Imidlertid vil ikke det nødvendigvis si at måten kvinner snakker om sex burde være et ideal for menn. I denne forbindelse spør jeg om hva han tror kvinner eventuelt kan lære av menn når det kommer til det å kommunisere om sex? “Det er et godt spørsmål” svarer han. “Menn lærer jo til å bli sterke og klare og klare seg, men jeg tenker at kanskje kan kvinner lære noe av det å bearbeide ting uten å liksom gå så veldig inn i det. Det å klare å legge ting bak seg”. Ingen av oss har en et definitivt svar på spørsmålet, men er enige om at det kan være en interessant vinkling. Haakon påpeker at det innebærer en slags lukkethet, men at han opplever nok at det er mange menn som sier: «Ja, ja, vi snakket sammen om det, men kjæresten min skulle absolutt gå inn i det og diskutere det om igjen og om igjen og om igjen og ble aldri ferdig med det. Jeg blir så lei av det».

Manndom og Penis

Tett knyttet opp mot prestasjonsfokus

ligger fokuset på kropp. Han nevner det overordnede kroppsfokuset, spesielt hos unge mennesker, og at dette nok også er noe menn blir påvirket av. I boka "Menns seksualitet" skriver Haakon Aars en del om dette. I tillegg forteller han litt om det i intervjuet. Aars oppfatning er at det eksisterer et veldig fokus på penisstørrelse, og det å sammenligne med andre gutter. "Veldig mange, nesten alle menn, tenker at jeg er mye mindre enn andre, og jeg skulle vært større." Selv blant menn som har det Aars kaller for "normal arbeidspenis" er det flere som sliter med fokus på størrelsen for å kunne tilfredsstille best mulig.

Aars påpeker at de fleste kvinner er mer opptatt av personen bak penisen og ikke selve penisen. Når jeg videre spør hva han hvorfor dette fokuset eksisterer legger han vekt på hvordan mannlighet for menn alltid har sittet i penisen. En ereksjon er tross alt nødvendig for å kunne penetre. Han presiserer også at synligheten til penis i motsetning til vulva fremhever dette fokuset. "Så det blir jo noe med at penis blir fallossymbolet, og det er jo veldig sånn fallosfiksert."

Haakon antyder at dette virker å være et mer fremtredende problem nå enn før. Han nevner som eksempel hvordan han har observert at menn ikke kler seg nakne

i gymgarderoben. "Jeg går jo og trener på SATS, og det er helt sånn pussig hvordan nå alle gutter – alle menn – dekker seg veldig til, går ikke inn i dusjen uten å ha på seg bukse." Som en grunn til dette peker han på den digitale verdenen og frykten for å bli tatt bilde av. "Man tror at man ikke er bra nok og har fin nok kropp", oppsummerer han.

Porno på godt og vondt

Ønsket om å forandre utseende, derunder penis har skapt en helt ny norm for leger mener Aars. "De gjør ting som de aldri skulle ha gjort". Han opplever at det er mye spørsmål rundt f.eks hvordan man forlenger penis. Han trekker frem hvordan dette inntrykket om å ikke ha en bra nok penis forsterkes av porno og legger vekt på hvordan pornobransjen velger "jentene med de største puppene og gutta med de største penisene". Som eksempel forteller han om gutter som kommer til han og klager over at de har for liten penis og lurer på om de kan operere og få gjort den større. "Det har vært hendelser der gutter som har kommet til meg etter å ha dratt på utenlandske klinikker og fått såkalt penisforlengelse. Resultatet har vært at de har mistet ereksjonen for alltid, fordi de har blitt behandlet av noen som er såkalte doktorer".

Lett tilgang på ufiltrert innhold fra ung alder kan være med på å skape et press på at det finnes en “rett” form for utseende og væremåte. “For gutta betyr det et utrolig fokus på at du må se annerledes ut og du må gjøre noe for å bli slik, for ellers blir du ikke vellykket. Det skaper jo en veldig nederlagsfølelse hos mange som er helt normale”. Denne påvirkningen gjelder ikke bare for gutter og menn, men kan også bidra til å skape forventninger hos partneren også. Aars poengter hvordan kommentarer som “han er jo så liten” og “han kom med en gang” kan produsere et veldig uheldig press.

Aars trekker frem at bruk av porno kan ha positive sider. Det er nyttig i forhold til at det kan ligge en del bra ute på nettet av instruksjonsvideoer. Han konkludere med at dersom man tar porno som inspirasjon og ikke som eneste læringskilde kan det ha positiv effekt. Det er imidlertid viktig å skille det fra egne prestasjoner, og unngå sammenlikning. Dette kan være en vanskelig balansegang.

Interessante problemområder

Jeg ønsket å samle opp innsikten jeg hadde tilegnet meg til nå. Arbeidet frem til nå ga meg ikke en konkret design brief, men det var allerede et par utfordringer som begynte å bli tydelige. Å innsnevre fokuset for videre arbeid innebar å samle opp den innsikten jeg satt på så langt.

Utfordringer

Kommunikasjon

Seksualitet er et krevende tema å snakke om. Spesielt for menn er det ikke mange samtaler som gir rom for dybde og sårbarhet. Dette kan forsterke effekten av å føle seg alene dersom man opplever at man har et problem.

En del av problemet med kommunikasjon er også at vi alle mangler trening i kommunikasjon i temaer knyttet til seksualitet og intimitet. I "Menns Seksualitet" viser Aars til vokabularet vi har rundt seksualitet og kropp (Aars, 2011, 46). På den ene siden har vi kliniske uttrykk (penis, vagina, anus osv.) og på den andre siden uttrykk som blir sett på som mer vulgære (pikk, fitte, kuk osv.). De kliniske ordene kan virke fremmedgjørende, mens de mer vulgære kan oppfattes ubekvemme. Sosiale normer

De fleste gutter i dag har blitt oppdratt i et heteronormativt samfunn. Heteroseksuelle normer og mønstre ligger til grunn for hva som oppfattes som bra og mindre bra, hva som er innafor, hva som er lov og ikke lov. Det at samtaler om sex for menn ofte handler om prestasjon og ikke gir rom for å f.eks uttrykke usikkerheter, kan være en utvidelse av sosiale normer. Gutter får i tidlig alder beskjed om å "ikke gråte". Allerede her kan det hende vi legger grunnlaget for menns uvillighet til å dele sårbarheter senere i livet.

Sentrering rundt penis

Når det er snakk om mannlig seksualitet er det ofte et voldsomt fokus rundt penis. Generelt sett virker det som om en del unge menn har noe misnøye rundt egen penis, og at mange sammenlikner seg med menn i porno. Menns seksualitet og problemer som kan oppstå sentreres også gjerne rundt penis som f. eks. for tidlig sædutløsning, eller ved impotens. I tillegg er det fortsatt en utbredt misforståelse at menn alltid er parat og har lyst på sex. Stigma rundt utforskning
Fra innsikt til prosjektet er det tydelig at menn foretrekker å snakke med partner, og ønsker å utforske ting sammen med

partner. Det er likevel ikke sånn å forstå at dette er enkle temaer å ta opp. Dette kan igjen knytte seg til kommunikasjon, men også frykt for avvisning. Når det kommer til utforskning så virker det som om porno er hovedkilden til både inspirasjon og utforskning. Dersom porno er eneste kilde så kan dette være med på å skape et uheldig press.

Rom for design

Fra innsikten i dette kapittelet var det klart at mesteparten av dagens utforskning for unge menn i hovedsak er inspirert av porno. Etter intervjuet med Haakon Aars sitter jeg igjen med inntrykket at porno som eneste inspirasjonskilde kan være problematisk. Kan det være et rom for å jobbe med andre tjenester enn porno for å inspirere og fasilitere til utforskning?

Med innsikten jeg hadde til nå ønsket jeg å se om det var mulig å jobbe i en retning for å skape “et verktøy for trygg utforskning av egen seksualitet for unge menn”. Med trygg utforskning mener jeg noe som ikke er til skade fysisk eller psykisk for verken en selv eller andre. Ved å fasilitere for utforskning vil det kanskje være mulig å bidra til at unge menn føler seg tryggere på egen seksualitet. Ved å utforske egen seksualitet gir det en mulighet til å bli bedre kjent med seg selv innenfor sine egne grenser. På den måten kan det kanskje bli lettere å uttrykke preferanser og ønsker senere med en eventuell partner.

“Et verktøy for trygg utforskning av egen seksualitet for unge menn”

Tjenester

Det finnes allerede en god del eksisterende produkter og tjenester knyttet til seksuell utforskning. Sexleketøyindustrien er nok desidert den største. Jeg ønsket imidlertid ikke kun å se på sexleketøy. På dette stadiet i prosjektet ønsket jeg å få en oversikt over hva som allerede eksisterer. Jeg ønsket også en innsikt i kunnskap og holdninger rundt eksisterende løsninger. Jeg gjennomførte derfor en fokusgruppe med deltakere fra målgruppen. Det var til hjelp å få en forståelse av menns holdninger til produkter og tjenester knyttet til seksualitet, mangler hos eksisterende løsninger og hvor det er mulighet for designintervensjoner.

Eksisterende produkter og tjenester

Med innsikten nevnt i forrige kapittel avgrenset jeg hvilke tjenester og produkter jeg så på til dem som ga rom for samtaler og utforskning. Fra heftene erfarte jeg at størsteparten av utforskningen ble gjort med porno, men jeg var interessert i se på hvilke andre muligheter man hadde til utforskning.

Samtalekort

The And

The And er et kortspill fra selskapet The Skin Deep (The Skin Deep, 2014). Det ble startet som en interaktiv dokumentarserie der par ble filmet mens de stilte hverandre intime spørsmål om relasjonen deres. Senere lanserte de kortstokken kommersielt så det var mulig for alle som ville å ta de i bruk. En kortstokk har 199 kort.

Fordeler

Fra de over hundre anmeldelsen tyder det på at dette er noe som har falt i smak og som folk faktisk benytter seg av. Det er også mulig å lære av andres svar og refleksjoner siden The Skin Deep fort-

satt lager youtubevideoer der folk stiller hverandre spørsmål. Videoen gir også en gratis mulighet til å få et inntrykk av spillet, før man eventuelt skaffer seg det selv. Dette er også noe man kan spille med venner, familie osv. ettersom kortene nå kommer i ulike versjoner basert på hvilken relasjon man har. Forholdskortene er også utvidet til dating edition, couple edition, og longterm couple edition slik det er mulig å tilpasse det etter forholdet. Kortene ment for par har en del ulike spørsmål knyttet til sex, seksualitet og seksuelle preferanser. De har også laget en applikasjon slik at det er mulig å ha det tilgjengelig så lenge man har en telefon.

Ulemper

Dette er et spill ment for to personer. Der- som man ikke er i et forhold er det mulig å benytte seg av venneversjonen som også har noen spørsmål knyttet til seksualitet. Innsikten fra heftene fortalte meg at menn foretrekker å snakke om seksualitet med en partner. For optimal bruk må man derfor være i et forhold.

Selv om man vet at det å benytte seg av kortene kan hjelpe i gang samtaler, krever det initiativ for å sette det i gang. Hvor

naturlig naturlig faller det egentlig for folk flest å planlegge en kveld med intime spørsmål?

Fuelbox

Fuelbox PAR er et et norsk kortspill som ønsker bidra til gode samtaler og relasjoner (Fuelbox, 2013). Spillet består av 170 kort med åpne spørsmål.

Fordeler

I likhet med The And er Fuelbox også tilgjengelig som app. Spillet er delt opp

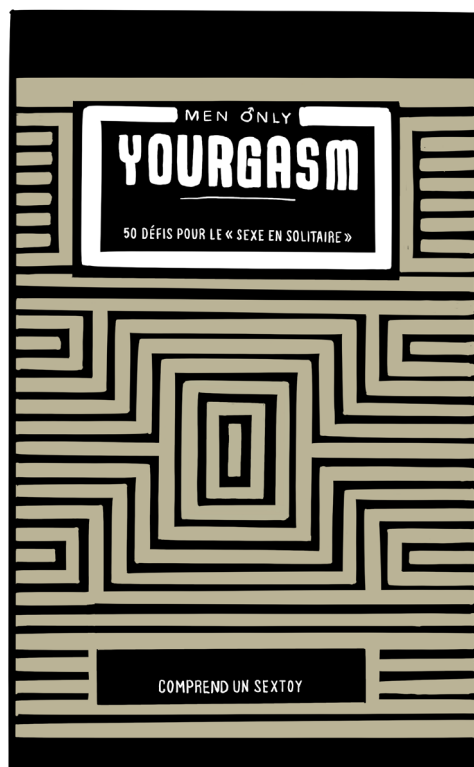
i kategorier slik at det f.eks er mulig å fokusere kun på emnet erotikk og sex og muligens kombinere det med emnet romantikk og kjærlighet. Fuelbox har også kort for andre type relasjoner, og vennepakken inneholder kort knyttet til temaet kjærlighet, romantikk og sex. Produktene er tilgjengelig både på norsk og engelsk.

Ulemper

Fulebox bærer preg av de samme ulemperne som ved The And. De er begge samtalekort, og avhengig av å spilles med

Illustrasjon 6: et eksempel på spillet The And

Illustrasjon 7: spillet Yourgasm

noen andre, eksempelvis partner eller venn, for å kunne sette igang en samtale.

Coming Out Simulator

Coming Out Simulator er et interaktivt fiktivt videospill (Case, 2014). Basert på ekte hendelser er spillet laget for å hjelpe LGBTQ+ ungdom til forstå sin seksualitet (Wikipedia, 2021). Spilleren kontrollerer dialogen ved å ha tre alternativer å velge mellom for hver del av samtalen. En simulator tar ca. 20 min å gjennomføre. Spillet etterlikner det å ha en samtale i en chat.

Fordeler

Spillet gir en mulighet for å ha en samtale om seksualitet uten at man er avhengig av å ha noen å snakke med. Det er en fin måte å trene på samtaler man er redd for at skal være ubehagelig.

Ulemper

Dette spillet retter seg i hovedsak mot en yngre målgruppe enn for denne masteren, men det er mulighet å ta inspirasjon fra det konseptuelt. Ved å kun ha tre svaralternativer å velge mellom kan det være med å begrense hvilken retning samtalen kan gå i. Med dagens AI- teknologi ville det kanskje vært mulig å lage en simulator der man kunne skrive inn egen svar.

Yourgasm Men Only

Yourgasm Men Only er et kortspill for so-losex for menn. Spillet inneholder 50 kort med ulike oppgaver, en onanihylse og en glidemiddel prøve (Kondomeriet, 2021). Kortene gir tips og triks til ulike måter å onanere på, både med og uten onanihylsen.

Fordeler

Dette er et spill som gir mulighet til utforskning uten behov for en partner. Det er en fin måte å få inspirasjon dersom man har en tendens til å ty til de samme teknikkene ved mastrubering og øsnker variasjon. I tillegg er det en introduksjon til sexleketøy. En onanihylse, eller onaniegg som det også blir kalt, er et enkelt og billig sexleketøy, og kan være et fint sted å starte om man er usikker på sexleketøy.

Ulemper

Det kan fortsatt bli sett på som et sexleketøy, og for noen kan det kanskje virke avskrekkende. De fleste nettsider som har ført spillet er utsolgt og etter samtale med kondomeriet i midtbyen i Trondheim bekreftet de at de ikke kom til at ta inn spillet. På produsenten Tease and Please sin nettside ser det ut som om spillet ikke lenger er en del av deres produkter. Jeg endte opp med å måtte bestille spillet fra belgia og den eneste versjonen de fortsatt

hadde inne var på fransk og nederlandsk. At spillet mest sannsynlig går ut av produksjon og produsenten ikke har laget noe nytt for en tilsvarende bruker kan tyde på at spillet ikke var en suksess.

Reform

Mannstelefonen er en tjeneste fra Reform ressurscenter for menn (Reform, 2002). Det er en frivillig drevet telefontjeneste åpne fra 17-20 hver mandag til fredag. De har også en egen chattetjeneste om man heller skulle ønske det.

Fordeler

Dersom man opplever at man ikke kan snakke med verken partner eller venner kan det hende en telefontjeneste som dette er en mulighet. Alle frivillige som jobber der har taushetsplikt.

Ulemper

Det kan være en høy terskel for å ringe å snakke med noen. Fra heftene nevnte et par av deltakerne at de kunne tenke seg å snakke om seksualitet med en fagperson (lege, sexolog osv). Jeg er imidlertid usikker om samme interesse gjelder for en helt ukjent.

Reklame for kondomeriet

I januar 2021 hadde kondomeriet i sin reklamekampanje fokus på menn og bruk av sexleketøy (Kondomeriet, 2021). Videoen spiller på humor ved å bruke en kjempehånd som erstatning for en partner og har slagordene "På tide å gi hånda en velfortjent pause?"

Fordeler

Det er fint å se at det rettes fokus mot menn og bruk av sexleketøy da dette fortsatt virker å være tabubelagt. Det kunne vært interessant å vite hvilken oppslutning kampanjen hadde, og om kondomeriet så noe stigning i sexleketøy til menn som følge av dette. Jeg kontaktet kondomeriet per mail for å høre, men har til nå ikke fått svar.

Ulemper

Jeg var ikke klar over kampanjene før en ansatt på kondomeriet fortalte meg om den. Etter å ha forhørt meg blant venner og medstudenter viste det seg at heller ingen av dem hadde fått med seg kampanjen. Igjen kunne det vært interessant å vite hvor reklamekampanjen f.eks hadde blitt sendt. Jeg synes det var en fin kampanje, og synes det er synd at ikke flere har fått sett den.

Fokusgrupe

Etter å fått oversikt over hva som eksisterende følte jeg på et behov for å diskutere dette med målgruppa. Det var ikke sikkert at jeg hadde samme oppfatning av løsningene som dem, og jeg ønsket ikke å gjøre noen videre antagelser uten brukervolving. Jeg ønsket å utforske de eksisterende løsningene. Hva slags erfaringer var blitt gjort med disse? Hva funker? Hva funker ikke? Fantest noen av svarene på spørsmålene jeg hadde stilt meg i allerede eksisterende løsninger? Fra oversikten over eksisterende tjeneste valgte jeg meg ut tre retninger å teste ut: samtalekort, utforskning på egenhånd, og mulighet for samtale uten partner.

Metoden

For å svare på disse spørsmålene virket fokusgrupe som en god metode. Ved å samle en liten gruppe var man flere til å diskutere og bygge videre på innspill, men fortsatt få nok til at man kunne skape en intim atmosfære i gruppa. I en fokusgrupe er dynamikken mellom deltakerne viktig (Martin & Hanington, 2012, 92-93). Dette er selve styrken til fokusgrupe som metode. Derfor gikk jeg inn for å samle unge menn som kjente hverandre fra før

og var trygge på hverandre. Dette var for å minske frykten for å føle seg dømt. Dette var spesielt viktig med tanke på samtalens karakter. Når deltakeren føler seg trygge er det større sjanse for at de deler opplevelser, historier, minner, oppfatninger, behov og fantasier.

Jeg var så heldig å ha tilgang på folk som var i målgruppa og som har kjennskap til designtankegang. Ved at deltakerne allerede hadde innsikt og kjennskap til brukervennlighet antok jeg at de hadde et godt utgangspunkt til å uttrykke ikke bare hva som var bra og dårlig, men også hvorfor. Jeg forsøkte å legge opp til en åpen og morsom halvannen time sammen hvor det skulle være mulig å diskutere viktige temaer, uten at det skulle oppfattes for seriøst eller kleint. Det ble spesifisert ovenfor deltakerne at det ikke var forventet av dem å dele sine mest personlige opplevelser, og at det var fullt mulig å se på ting fra et designperspektiv. Det ble lagt opp til at personlige preferanser kunne være verdifulle bidrag til samtalen uten at noen skulle føle seg blottstilt eller at noens grenser ble tråkket over. For å skape en hyggelig atmosfære stilte jeg med nybakke cookies og ferskpresset kaffe og hadde med ordentlige krus, i

motsetning til pappkrus som ofte føles lite personlig.

Utførelsen

Oppvarming

For å lette litt på stemninga var det viktig med en god oppvarmingsøvelse. Enda deltakerne kjente hverandre fra før, tvilte jeg på at dette var temaer de hadde diskutert i noen særlig grad mellom seg tidligere. Øvelsen var delt opp i to deler der deltakerne fikk en påstand som de deretter fikk tre minutter på å tegne/beskrive. Etter hver påstand ble det en kort samtalerunde der deltakerne viste frem og forklarte tegningene sine. De to oppgavene som ble gitt var “Tegn noe som “skriker” maskulinitet” og “Tegn tre ting som “skriker” mannlig seksualitet”. Dette fungerte godt som en icebreaker som bidro til en livlig og munter stemning blant deltakerne.

Presentasjon og diskusjon

På forhånd var det delt ut post-its og kort med eksempel av de ulike løsningene. Post-itene ble brukt under oppvarming, og dersom deltakerne ønsket å ta notater underveis. Hver deltaker hadde en bunke med kort der rettsiden var vendt ned mot bordet. Kortene var delt opp i tre deler: Samtalekortene “Fuelbox” og “TheAnd”, “Yourgasm”, og “Reform”. De

fire løsningene ble presentert hver for seg på kortene. For de to førstnevnte presenterte jeg spørsmål og grafisk profil fra samtalekortene for diskusjon i gruppa. De to andre løsningene ble også illustrert med hver sine kort, slik at det var mulig å gjøre en rangering av de ulike løsningene senere. Før hver del forklarte jeg litt om løsningen og satte det i kontekst. Etter det ble deltakerne bedt om å dele førsteinntrykk for så å diskutere hva de mente var bra og dårlig med løsningen. Det var også rom for å komme med eventuelle forslag til hva som kunne forbedres.

Rangering og diskusjon

Etter de tre delene var gått gjennom og diskutert ble deltakerne bedt om å rangere løsningene etter hvilken de mente var best. Videre ble det diskutert hvor mye pris har å si, hvor terskelen ligger for å benytte seg løsningene, i tillegg til om de hadde noen andre forslag til produkter eller tjenester.

Nedvarming

For å avslutte fokusgruppen ble deltakerne bedt om å svare på en kort spørreundersøkelse laget i google forms. Spørsmålene var som følger: “Hva kommer du til å huske fra denne fokusgruppa” og “Hva var det viktigste vi diskuterte?”. Det var også mulighet til å gi andre tilbakemeldinger dersom man hadde det.

Resultat

Fokusgruppen ble gjennomført med tre mannlige deltakere og meg som moderator og referent. Jeg anser seansen som vellykket. Selv om det var litt kleint til tider var det mye mindre enn jeg hadde fryktet. Jeg fikk gode tilbakemeldinger om en interessant og hyggelig gjennomført fokusgruppe. For meg var dette en god og nyttig metode. Det var engasjerende å se en gruppe diskutere emnet med stor innsatsvilje. Dette er ikke å regne for hverdagsprat for de fleste. Deltakerne var gode til å bygge på hverandres innspill. Jeg fikk gode konkrete tilbakemeldinger, men også en del personlige innspill og preferanser.

Innsikt

Samtalekort

Det fine med disse løsningene var den tekstlige støtten, og at man ikke trengte å komme opp med spørsmål selv. Det bidrar til en trygg ramme til temaer som det kan være vanskelig å ta opp selv, og som man kanskje ikke ville turt å ta opp på egenhånd. Siden dette er uvante spørsmål så begynner man å tenke over spørsmålene selv også. På den måten kan det hende at det er like krevende å stille spørsmålene som å svare på dem. Som følge av dette oppleves kortene som kognitivt krevende.

Deltakerne nevnte at det var vanskelig å forestille seg en sammenheng der det ville følt naturlig å ta samtalekortene i bruk på eget initiativ. Det er kjipt om man er avhengig av en kjæreste for å spille det. Det ville helt klart vært en fordel om det følt naturlig å spille med venner også, som en drikkelek for eksempel. Det er derimot avhengig at personen(e) man skal spille med er klar over hva det er, og det kan hende det er nødvendig med en form for forventningsavklaring. Ellers kan det hende folk blir tatt litt på senga, eller at man trækker over andres grenser.

Det var tydelig at kortene fra The And var mye mer attraktive og innbydende. En grunn til dette var at de var formulert på engelsk. Mens spørsmål formulert på norsk fort kunne føles «for nært», ga spørsmålene fra The And en etterlengtet distanse. Siden dette både var nye og sensitive temaer følt det tryggere på denne måten. Dessuten var formuleringen i The And å foretrekke siden spørsmålene er krydret med innslag av humor. Den grafiske profilen The And hadde brukt på sine kort bidro også til at disse samlekortene var å foretrekke. Enkle illustrasjoner og en fin innramming gjorde at disse falt mer i smak. Kortene til Fuelbox har, på sin side, kun tekst og dette bidro til en dårligere opplevelse av spørsmålene. Temainndelingen i kortene fra

Fuelbox ble imidlertid trukket frem som positivt da dette ga kontekst som gjorde det lettere å forstå spørsmålene

Yourgasm

“Det er alltid kjekt å leke doktor, uansett hvor gammel man er”

Førsteintrykket av Yourgasm var at det var en spenstig og interessant form for seksuell selvhjelps litteratur. Det ble satt pris på at spillet var lagt opp til å kunne gjøres alene, men at det også virket som noe som kunne være spennende å gjøre med en partner. Som en av deltakerne kommenterte: “Det er alltid kjekt å leke doktor, uansett hvor gammel man er”. Ved å ha kort der det står spesifikt hva man skal gjøre, senkes terskelen for å utforske og å prøve noe nytt. Spillet ga litt assosiasjoner til anatomy flux og monty python flux og andre lignende små kortspill det er mulig å få tak i på butikker som Outland.

Det er derimot en forskjell mellom det å snakke om seksualitet i en gruppe som dette og det å faktisk eie det. Inntrykket deltakerne hadde var at dette ikke var noe man ville følte seg spesielt komfortabel med å dra og kjøpe. Det å risikere å møte noen på kondomeriet med det som kan bli sett på som seksuell selvhjelp

virker som et marerittscenario. Det er en frykt for å bli sett på som om man ikke vet man driver med. I et slik tilfelle er det også avhengig av hvor kjent og populært produktet er. "Fifty shades var flaut i starten, men nå er det noe nesten alle har kjennskap til". Som en kommentar til dette nevnte en av deltakere hvor merkelig det er at vi er så bekymret for at andre ikke skal tro vi vet hva vi driver med når det kommer til sex. I mange andre tilfeller har man full forståelse for at man umulig kan vite alt, og at det alltid er rom for å lære mer. Dersom noen har masse kokebøker hjemme gir det gjerne et inntrykk av at "personen er flink til å lage mat" eller "denne personen legger inn en innsats for å bli en flinkere kokk". Det blir sett på som en styrke å sette seg inn i noe nytt, men med seksualitet virker ikke dette å være tilfellet.

Reform

Deltakerne selv var overrasket over at dette var noe de aldri hadde hørt om eller visste fantes. I flere tilfeller kan det være lettere å snakke med noen som er anonyme fremfor venner, spesielt om man er redd for å bli dømt eller latterliggjort. Terskelen for å ringe kan imidlertid være høy. Dette har de imøtekommet ved å etablere en chattefunksjon.

Det ble påpekt at reform hadde litt av

det samme problemet som yourgasm og seksuell selvhjelp; ved å spørre om hjelp, innrømmer man at man har et problem. Seksualitet er ikke et unikt tilfelle sånn sett. Denne beskrivelsen virker å være noe av den samme som den rundt psykisk helse. Det virker å eksistere en forventning om å ikke være sårbar, og at det kan gjøre det vanskelig å be om hjelp. Dette kan bidra til at det er en høy terskel å benytte seg av et tilbud som reform. Da er det kanskje lettere å sjekke nettsted som reddit for å se om noen har tilsvarende problemer? På den måten slipper man å utlevere seg selv.

Rangering

I andre delen av fokusgruppen var det på tide å rangere de ulike løsningene fra verst til best. Det å si at en av løsningene var bedre enn andre ville ikke nødvendigvis si at man kunne tenke seg å bruke den selv, men at man synes den hadde potensial.

I rangeringen var yourgasm en tydelig vinner da den ble rangert høyest alle de tre deltakerne. Den viktigste grunnen til dette var at det ikke var et krav å ha en partner for å spille. Det ble påpekt at det på en måte kunne sammenliknes med en treningsleir der man hadde mulighet til å trene i det skjulte og så komme sterkere tilbake som en "sexgud". Det var en prefe-

ranse blant deltakerne å kunne fokusere på utforskning fremfor kontakt.

Andre innspill

En løsning som ble diskutert var det å lage en versjon av yourgasm som app. Det ville gjort spillet enda mer lavterskel. Det at yourgasm lå på rundt 250 kr i pris virket overkommelig, men dersom det skulle lages i appform ville det vært en forventning om at prisen var mye lavere. For å gjøre det enda mer tilgjengelig kunne det vært en ide å for eksempel inkludere det i helseappen til apple eller at det dukket opp som et alternativ under apper om helse og livsstil. En annen ting som kunne bidratt til å normalisere konseptet, og dermed øke innkjøp, er å øke antall utsalgssteder. Fysiske versjoner av spill burde få mulighet til å bli solgt hos bokhandlere og liknende. Det gjør at det er mulig å komme over det, i stede for å aktivt oppsøke det. Innpakning, salgssted og kontekst er med på påvirke i hvilken grad et produkt oppfattes som tabu.

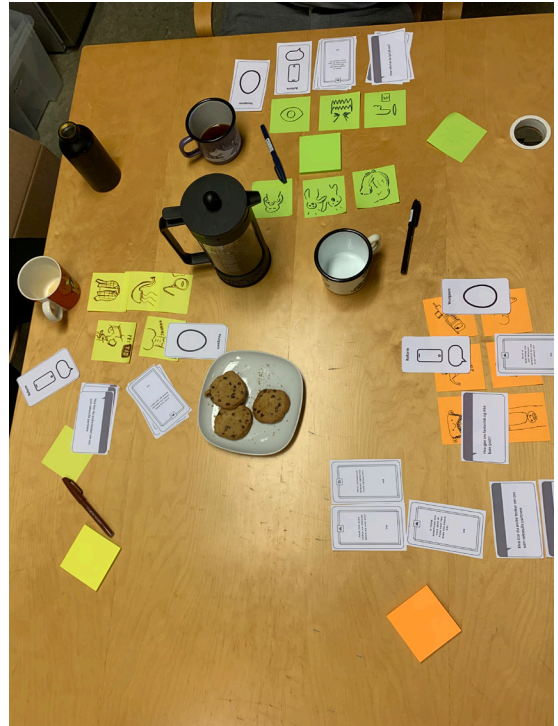
Et annet innspill var å ta inspirasjon fra meditasjonsappen "Headspace" og hvordan dette også er blitt laget til en netflixserie. Ville det f.eks vært mulig å lag "Yourgasm - en miniserie"? Det ville også vært mulig å illustrere og abstrahere informasjon rundt mannlig seksualitet slik Kurzgesagt gjør i sine videoer.

På slutten av fokusgruppa svarte deltakerne på en avsluttede spørreundersøkelse der det var mulig å reflektere litt over det vi hadde diskutert. Det ble reflektert over hvor vanskelig det følte å skulle be om hjelp eller føle at man trengte veiledning. Likeså fikk jeg tilbakemeldinger på at det var interessant å diskutere "selvhjelpsressurser" og at dette var et tema som sjeldent var blitt snakket om tidligere. Noe av det viktigste vi diskuterte ifølge deltakerne var at utforskning ikke er like innafor hos menn, og at det ikke virket like greit å ville utvide repertoaret av for eksempel posisjoner og erogene soner. Likeens hvordan mannlig seksualitet oppfattes som tabu og har mye beskjedenhet rundt seg. Ved å snakke om det, eksempelvis som gjort i denne fokusgruppa, bidrar man til å ufarliggjøre det. For meg var det utrolig inntryksfullt å få tilbakemeldinger på at samtalene under fokusgruppa førte til et ønske om å ta en runde med seg selv angående skam og hemmelighold av seksualitet og følelser.

Refleksjon

Refleksjon

I en fokusgruppe er det en fordel at moderatoren og referent ikke er samme person. Det ble det dessverre ikke mulighet til i dette tilfellet, og jeg måtte ta notater samtidig som jeg modererte og styrte gruppa. Nettopp derfor satte jeg ekstra stor pris på at deltakerne hadde kjennskap til metoden fra før. Jeg ønsket ikke å filme eller ta opptak da jeg var redd for at dette skulle virke for påtrengende og ha negativ innvirkning på hva deltakerne følte seg komfortable med å dele. Samtidig ville det vært til stor hjelp å ha enda mer utdypende notater når jeg i etterkant skulle skrive om fokusgruppa, og noe jeg forhåpentligvis kan løse på en annen ved bruk av liknende metoder. Jeg var veldig fornøyd med nedvarming som gjorde at deltakerne fikk reflektere over hva de hadde tatt del i og jeg fikk det skriftlig. Igjen opplevde jeg positive tilbakemeldinger på at det var fint å kunne snakke åpent og avslappet om mannlig seksualitet. I etterkant fikk jeg høre hvor overraskende hyggelig det hadde vært å ta del i fokusgruppa og at jeg bakte sykt gode cookies.

Rom for design 2.0

For å være mest mulig inkluderende virker det å fokusere på noe man kan benytte seg av på egenhånd som veien å gå. Det å skulle være avhengig av en partner for å utforske kan virke ekskluderende. Ved å designe noe man kan benytte seg av på egenhånd vil det være tilgjengelig og aktuelt uavhengig om man er singel eller i et forhold.

Seksuell tabu, hva er det egentlig?

Fra både heftene, fokusgruppa og i intervjuet med Haakon Aars har det kommet frem at sex oppleves som tabu. Jeg var litt nysgjerrig på hva folk egentlig oppfatter som tabu og ikke. Er alt som handler om sex tabu? Eller er det visse områder som er mindre stigmatisert? Jeg gjennomførte derfor en spørreundersøkelse.

Spørreundersøkelse

Til nå hadde jeg i hovedsak snakket med og fått innsikt fra menn. Det kan imidlertid være vanskelig å forstå “mannlig seksualitet” uten å ta andre kjønnsperspektiv. I boken “Menns Seksualitet” beskriver Haakon Aars det slik:

“ Å skrive om menns seksualitet kan ikke gjøres uten å berøre kvinner seksualitet. I heterofile forhold er kvinnen en integrert deltaker i mannens seksualitet og dermed også i hans eventuelle problemer knyttet til seksualitet” (Aars, 2011, 9)

Jeg ønsket å få en bedre forståelse av hva folk oppfattet som tabu og hvorfor. I tillegg ville det vært spennende å se om det var noe forskjell mellom kjønn om hva som ble oppfattet eller omtalt som tabu. For å få et innblikk i dette utførte jeg en spørreundersøkelse. Selv om dette var en noe tidkrevende undersøkelse fikk jeg bra oppslutning og mer utfyllende informasjon enn det jeg hadde ventet. Spørreundersøkelse var en fin måte å samle inn mye informasjon over en kort periode og gir mulighet til å få et inntrykk av folks tanker, følelser og holdninger (Martin & Hanington, 2012, 172).

Metode

Undersøkelsen ble laget ved hjelp av google forms. Den ble distribuert i mitt eget sosiale nettverk på facebook, men også i grupper der jeg ikke hadde kjennskap til alle medlemmene. I tillegg knyttet jeg undersøkelsen til en QR-kode som ble printet ut sammen med tittelen “Hva er tabu?”. Disse plakatene ble hengt opp på oppslagstavler på institutt for design, på stripa på gløshaugen, og på Dragvoll. Attpåtil hang jeg opp plakater inne på doer i dobåsene slik at det var mulig å svare på undersøkelsen mens man satt på do. Spørreundersøkelsen var anonym og baserte seg på reaksjon til 23 ulike scenarier jeg antok kunne være tabu.

For hvert scenario huket man av for et alternativ på skaleringen, om man ønsket var det mulig å utdype svaret sitt under. Skaleringen gikk fra “uproblematisk” til “helt uaktuelt”. For å tydeliggjøre følelsen av hva jeg mente med hvert alternativ brukte jeg emoji'er i tillegg. Svaralternativene varierer litt utifra scenarioet, men var utformet på en måte som gjorde det mulig å forstå sammenhengen mellom dem. På slutten av undersøkelsen plas-

serte jeg noen åpne spørsmål knyttet til utforskning av seksualitet. Ved å svare på undersøkelsen var det et krav om å svare på alle scenarioene. Det var lagt til “vet ikke” som et svaralternativene dersom man var usikker på hva man tenkte om scenarioet. Dersom man ikke syns noen av de gitte alternativene passet var det mulighet for å legge til et eget svaralternativ. Det var ikke krav å utdype eller å svare på spørsmålene på slutten, det var opptil deltakerne selv om de ønsket å utdype eller ikke. Spørreundersøkelsen gikk gjennom et par iterasjoner før den ble sendt ut. Selv om den ble testet på forhånd var det viktig læring i hva slags betydning som ligger i ordvalg og formuleringer. Dette var klart både fra konkrete tilbakemeldinger, men også indirekte, da det var tilfeller av misforståelse som følge av formuleringer og ordvalg.

Resultat

I løpet av en periode på ca. en uke fikk jeg inn 194 svar. Av disse svarene identifiserte i overkant av 1/3 seg som menn. Omtrent halvparten av de som svarte var i aldersgruppen 24-28 år, mens aldersspennet på deltakere strakk seg fra 18 - 60 år. Det var en ca. lik fordeling mellom single og folk i forhold. I flere av kortsvarsspørsmålene var det over halvparten som hadde svart. Folk skrev åpne og ærlige responser og

det virket som et tema som engasjerte. For hvert scenario var det alltid noen som hadde reflektert over svaret sitt, noe jeg var usikker på om folk kom til å gjøre, følgelig med desto større takknemlighet fra min side.

Innsikt

Hovedtendensen virker å være at tabu for de fleste er situasjonsbetinget. Ved å se igjen de individuelle svarene kan man se at responsen i flere tilfeller varierer fra det ene scenarioet til det neste. Eksempelvis kan det for en deltaker være helt uproblematisk å spørre om noen har en kondom til overs, men tanken på å skulle kjøpe sexleketøy til seg selv er skikkelig kleint. Ser man på neste deltaker kan holdningen til de to scenarioene være helt omvendt. Det at du knytter tabu opp mot et scenario vil ikke nødvendigvis si at det neste vil oppleves på samme måte. Det er imidlertid også tendenser til at noen generelt sett syns ting mer gjenomgående er litt mer kleint enn andre. Selv om det er stor variasjon i svarene er det likevel visse scenarioer, som beskrevet under, som skiller seg ut som mer tabubelagt enn andre.

I et jobbtilfelle

Et av scenarioene som hadde høyest forekomst av “helt uaktuelt” var i tilfellet

der deltakerne ble presentert med det å “google sextips på jobb/lesesal”. Hele 38% syns dette var “helt uaktuelt”. “Litt kleint, ville helst unngått det” og “Greit, så lenge ingen ser det” fikk henholdsvis 21 og 29% oppslutning. Svarene ble blant annet begrunnet i at dette er noe som er privat. På jobb og lesesal burde man fokusere på andre ting, noe som er forståelig. Det virker ikke som om det nødvendigvis er veldig tabubelagt, men heller at det virker uprofesjonelt - på samme måte som at man ikke burde sitte å nettshoppe på jobb.

I kontrast til aktivt oppsøkende scenarier som nevnt over, finnes det hendelser som f.eks kan oppstå på jobb uten at man har kontroll over det. Et eksempel på dette er at “det kommer opp en pop-up ad med pornografisk innhold på pcen”. Dette var et scenario de fleste ønsket å unngå. Enten det var snakk om at var kleint, uaktuelt, veldig flaut eller at det gikk greit så lenge ingen så det. Disse scenarioene havner fort i kategorien av upassende situasjoner der du er redd for hva andre vil tenke. Slike tilfeller kunne være en filmkveld med svigers eller det å skulle holde en presentasjon på jobb der du delte skjerm foran resten.

Kontekst

Kontekst og hvor man snakker om seksu-

elle opplevelser påvirker hvor greit man syns noe er å snakke om. Responsen på scenarier varierte gjerne i henhold til stedet. Fetisjer er f.eks noe som virker lettere å snakke om med venner på fest enn på en kafe. Fra kommentarene begrunnes dette i at man på fest ofte har drukket og at samtalen sitter litt løsere. Alkohol er også med på at selvtilliten stiger litt, og at man derfor ikke bryr seg like mye om hva andre mener. Det virker også mer naturlig at dette kan bli et tema på fest ettersom en del drikkeleker er ganske seksuelle av natur. Dersom man har slike samtale med venner på kafe blir muligheten for å bli overhørt nevnt som en bekymring. Noen av deltakerne drar sammenlikning mellom kafe og det å snakke om det på bussen. Andre kan lett overhøre og eventuelt føle seg brydd. Det er også et skille mellom det å snakke generelt om fetisjer og det å snakke om egne preferanser. Det å skulle utlevere seg selv virker mer sårbart enn det å f.eks kommentere på BDSM-kultur.

Hvem man snakker med

Når det kommer til hvem man syns det er greit å diskutere seksuelle opplevelser med skiller menn seg ut. Menn er langt mer tilbøyelige til å diskutere seksuelle opplevelser med partner enn det kvinner er. Kvinner, på sin side, tenderer mot å snakke med venner i slike tilfeller. Det samme gjelder for kvinner om de opple-

ver at det har et seksuelt problem. Dette ser ut til å stemme overens med innsikten jeg har fra de kulturelle probene; menn foretrekker å snakke om sex med partner. I scenarioene knyttet til hvem man snakker med seksuelle opplevelser og problemer med er det også en annen ting som går igjen. Selv om seksuelle temaer kan virke greit å snakke om, kan det være vanskelig å ta det opp. Dette gjelder både i samtale med partner, venner og fagperson. Svaralternativene “Greit, men synes det kan være vanskelig å ta opp” og “greit så lenge noen andre initierer til samtale” har stor oppslutning; i de fleste tilfeller nærmere 45% av svarene.

Snakke om sex

Selv om det i mange tilfeller blir nevnt at scenarioer er “uproblematisk” virker det som folk lett klarer å relatere seg til spørsmålet “Hva kan være grunnen til at du synes noe er vanskelig å snakke om når det kommer til sex?”. Selv med høy forekomst av “uproblematisk” i mange scenarioer, virker det rimelig å påstå at de aller fleste har kjent følelsen av seksuelt stigma.

“Hvis jeg har et problem som jeg tror jeg er alene om. Ofte opplever man jo at andre kan streve med det samme, og da blir samtalen ofte skikkelig fin. Men frem til det kan det være litt vanskelig. Så manglende kunnskap om hva som er “nor-

malt” eller ikke kanskje?”

Hvordan man blir oppfattet

Blant de 136 svarene jeg fikk på dette kortsvarsspørsmålet var det visse tendenser som som gikk igjen. En av disse var frykten for hvordan man vil bli oppfattet av andre. Her gikk det et lite skille mellom tanken om hvorvidt man er normal og frykten for dømming fra andre. Det andre var en bekymring rundt muligheten for å gjøre andre ukomfortable. Den ene bunner i egne usikkerheter. Dette kan for eksempel være usikkerheter knyttet til egen kropp, preferanser eller utskielser. En av deltakerne uttrykket noe jeg tror flere kan føle på: “Hvis jeg har et problem som jeg tror jeg er alene om. Ofte opplever man jo at andre kan streve med det samme, og da blir samtalen ofte skikkelig fin.”

Den andre virker å være en måte å vise hensyn. Dette trekker en parallell til responsen på scenarioet “snakke om seksuelle opplevelser, og inkludere partner i historien”. Her svarte nesten $\frac{2}{3}$ av deltakerne at “det er uaktuelt dersom jeg ikke vet om partner synes det er greit”. Selv de som gjennom undersøkelsen oppfattes som mer seksuelt frittalende setter en grense ved det å utlevere partner, med mindre de vet at hen er komfortabel med det. Et annet poeng som også burde nevnes med tanke på hensyn er reservasjo-

nen man utviser i slike samtaler rundt folk man mistenker har et lite åpent forhold til seksualitet. Her nevnes blant annet troende. Å la være å snakke om det blir da en måte å vise hensyn ovenfor den andre.

Privatsak

En annen tendens er at sex som tema fremstår som en privatsak. Her nevnes både hvordan det er noe en ønsker å holde for seg selv, og en preferanse om å ikke snakke om det til hvem som helst. Det blir blant annet beskrevet slik: “Føler det er en sak mellom partner og meg, ikke alle andre”.

Ledende spørsmål?

I etterkant er jeg redd for at spørsmålet diskutert i denne delen var for ledende. Spørsmålet ble formulert på denne måten: “Hva kan være grunnen til at du syns noe er vanskelig å snakke om når det kommer til sex?”. I tillegg hadde jeg plassert en parentes bak svaret med teksten “F.eks, stigma, kleinhet, flauhet skam, kjenner ikke til det, redd for hva andre vil synes, osv.” for å hjelpe deltakeren med tankeprosessen. Ut i fra svarene jeg fikk kan det virke som at forslagene var begrensende fremfor å oppfordre til refleksjon, da svært mange av svarene var varianter av nettopp de eksemplene som ble gitt.

Refleksjon

Et av hovedinntrykkene jeg sitter igjen med er at folk har satt seg ned og brukt tid på denne undersøkelsen. En del av utdypningene til scenarioene og kortsvarestekstene er svært velformulerte og reflekterte. Det setter jeg stor pris på, og det virker som om flere deler mitt engasjement for dette temaet.

For å få frem nyanser i undersøkelsen endte jeg opp med å sortere svarene etter kjønn. Dette gjorde også at jeg satt igjen med en generell oppfatning av forskjeller mellom dem. Mitt inntrykk var at kvinner generelt benyttet seg av flere av svaralternativer. Dette kan delvis være grunnet i at undersøkelsen hadde en større representasjon av kvinner. Samtidig virket mennene i undersøkelsen å svare mer definitivt, fra “uproblematisk” i den ene enden av spekteret til “helt uaktuelt” i den andre. De mer “nyanserte” alternativene virket menn mindre tilbøyelige til å ta i bruk. Dermed kan det være fristende å trekke slutningen at menn kanskje ser på situasjoner knyttet til sex som mer svart/hvitt. Jeg tror imidlertid ikke det i dette tilfellet er en riktig konklusjon. Grunnen til dette er de lange reflektive svarene flere av de mannlige deltakerne ga både til kortvars-spørsmål, men også i tilfellene der de utdypet scenarioene.

Ved å sortere ut de mannlige deltakerne fikk jeg et par svar som henspilte på tidligere innsikt om mannlig seksualitet.

På kortsvarsspørsmålene ble disse to innspillene delt: “En del synes det er “skittent” når voksne menn snakker om sex”; “et syn på sex som noe skittent og skambelagt”. Disse tilbakemeldingene kan knyttes opp mot noe av det deltakerne i fokusgruppen syns var det viktigste som ble diskutert, nemlig hvordan utforskning ikke oppfattes som like innafor for menn.

På flere av kortsvarsspørsmål var det noen kommentarer rundt presset om å være seksuelt åpen selv om det kanskje ikke stemte overens med personlige preferanser. Det kan virke som en del føler at den seksuelle frigjøringen ikke resonnerer godt med deres verdier. Dette henspiller dessuten på den tidligere nevnte følelsen av at seksualitet er en privatsak. Å oppfordre til økt åpenhet rundt seksualitet kan være et gode. Denne oppgaven er i seg selv en oppfordring til nettopp dette. Man må likevel være bevisst på at det kanskje ikke for alle finnes et stort behov for å snakke om seksualiteten sin - i hvert fall ikke til flest mulig mennesker. Å snakke om sex handler kanskje vel så mye om å øke kvaliteten på samtalene, som å oppfordre til flere samtaler.

Ord som “skam” og “stigma” ble mye nevnt, både i kortsvarsdelen og ved utdypning av scenarioene. Dessverre ble det sjeldent utdypet i disse tilfellene hva deltakerne la i disse begrepene. Dette gjorde det vanskelig å skjønne nøyaktig hva som var tanken bak. Det var tilfeller der deltakerne skrev litt mer, for eksempel “stigma fra samfundet”. Likevel virker ikke dette å være tilstrekkelig til å kunne trekke slutninger om hvordan stigma og skam oppleves.

For å gjøre analysen litt lettere i etterkant kunne det vært en ide å dele opp spørreundersøkelsen ut ifra om du identifiserte deg som mann eller ikke. Dette ville kanskje vært lettere om jeg hadde brukt en annen tjeneste enn google form til undersøkelsen. For å skille ut svarene fra menn måtte jeg inn i excel dokumentet med alle svarene og selv filtrere ut alle svarene avgitt av menn. En annen ting som vil bidratt til bedre oversikt i etterkant var å ikke gi deltakerne mulighet til å legge til et eget svaralternativ, da dette i noen tilfeller gjorde det litt krevende å lese av grafene som også er grunnen til at dette kapittelet ikke inneholder illustrasjoner. En løsning på dette ville vært å putte “annet” som et svaralternativ og heller bedt deltakere utdypet i skrivefeltet under om de følte for det.

I likhet med heftene og fokusgruppa fikk jeg igjen gode tilbakemeldinger på undersøkelsen, der en del, på samme måte som ved den tidligere metoden, uttrykket en form for takknemlighet for at de fikk bidra. Deltakerne ga tilbakemeldinger som "Flott forskning! Veldig glad jeg fikk bidra og spørsmålene var veldig tankevekkende!"; "Dette er et veldig viktig tema å ta opp, takk for at du gjør det" og "Veldig fin undersøkelse! Ble litt selvreflekterende og et godt avbrekk i eksamenslesning". Dette er oppmuntring jeg tar med meg videre i arbeidet.

Ideutvikling

Etter å ha vært igjennom ulike designmetoder satt jeg igjen med mye innsikt jeg følte et behov for å oppsummere før jeg gikk videre med ideutvikling. Dette ble oppsummert i personas. Fra innsikten jeg nå satt med kom jeg frem til ulike mulige ideer til konsept. Jeg holdt en workshop for å få inspirasjon, og for å se hvilke løsninger som engasjerte unge menn. Innsikten fra workshopen knyttet opp mot kunnskapen jeg satt med fra før, gjorde at jeg forandret retning på prosjektet. I stedet for å jobbe med et verktøy for trygg utforskning av egen seksualitet for unge menn tok jeg ett skritt tilbake og valgte å fokusere på muligheter for å sette i gang samtaler om mannlig seksualitet.

Jeg innså at samtale kan være et verktøy.

Personas

Etter måneder med designmetoder og innsikt følte jeg selv et behov for å oppsummere for å gi meg selv litt bedre oversikt. Samtidig ønsket jeg å ha en enkel måte å presentere min innsikt til målgruppen. For fremtidig workshoper så jeg et behov for et verktøy deltakeren kunne benytte seg av dersom de ikke ønsket å snakke ut fra egne erfaringer. Ved å stille med personas i workshopen ville det være mulig å diskutere med disse som utgangspunkt.

Metode

For å designe brukersentrert er det viktig å prøve å forstå folk. Imidlertid innebærer det å forsøke og designe for alle ofte i ufokuserte og usammenhengende løsninger. Når man sitter på mye innsikt kan det være en fordel å fange tilbakevendende atferd og holdninger i relaterbare profiler, sånn som personas (Martin & Hanington, 2012, 132). Personas er en abstrahering av reelle brukere som deler felles kjennetegn og behov. En persona blir representert gjennom et fiktivt individ, som igjen representerer reelle brukere med liknende egenskaper (Pruitt & Grudin, 2003, 1-15). Personasene ble utarbeidet med innsikt i hovedsak fra heftene, fokusgruppen, og spørreundersøkelsen.

Erik

Alder: 26 år

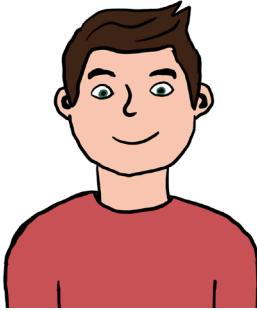
Legning: Heterofil

Sivilstatus: Singel

Jobb: Student

Erik føler seg fort klein når det kommer til sex. I frykt for at andre skal tro at han ikke vet hva han holder på med snakker han lite og oppsøker sjelden informasjon om sex, med unntak av porno. I sitt forrige forhold syns han det var krevende å skulle diskutere sex eller foreslå nye ting han og eksen kunne prøve. De gangene han tok initiativ opplevde han at eksen var uklar på hva hun ville og ofte kunne bytte mening. Det har aldri falt han inn å utforske seksualiteten sin med sexleketøy.

Han ville aldri funnet på å snakke om sex, fetisjer o.l. med venner på et offentlig sted i frykt for at noen hadde overhørt samtalen. I oppveksten ble han aldri introdusert til samtaler om sex på en naturlig og uproblematisk måte og tror at det bidrar til egen kleinhet rundt temaet. Dersom et par øl er innabords er saken en litt annen, og han slenger forttere rundt seg om sex på fest.

Markus

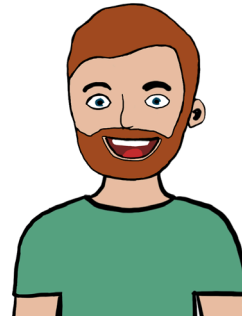
Alder: 21 år

Legning: Heterofil

Sivilstatus: I et forhold

Markus syns sex er et tema som er litt vanskelig å ta opp, men har ikke noe imot å snakke om det dersom kjæresten initierer. Så lenge han ikke har spesifisert noe annet syns han det er helt greit at kjæresten snakker med andre om sexlivet deres. Ved flere tilfeller har han kjøpt sexleketøy til kjæresten og ting de kan bruke felles, men har aldri kjøpt noe kun til seg selv.

Det har hendt at han har snakket med nære venner om fetisjer og kinks for å høre andres erfaringer og interesser, og det har i noen tilfeller hendt at han har blitt inspirert til å teste ut nye ting selv. I vennegjengen hadde de for litt siden en diskusjon om mangel på sexlyst under eksamensperioden. Det følte trygt å dele fordi det virket som noe midlertidig, et par av kompisene hadde kjent på det samme i varierende grad.

Sebastian

Alder: 32 år

Legning: Heterofil

Sivilstatus: Singel

Sebastian føler han snakker mindre åpent om sex nå enn for et par år tilbake. Jo eldre han er blitt jo mer opplever han at en del syns det er "skittent" når voksne menn snakker om sex.

Han har derimot ikke hatt noen problem med å snakke med en partner om seksualitet og seksuelle preferanser. For tiden er han singel, og siden han ikke liker dagens hookekultur og ville foretrukket en fast partner, så er det ikke mye rom for utforsking på den fronten.

Han foretrekker å utforske ting med en partner, men er åpen for utforsking på egenhånd, spesielt nå som han er singel. I tidligere forhold syntes han ikke noe om at eksen snakket om deres sexliv til andre, og mislikte det spesielt når han var i samme rom. Han har ikke behov for å snakke med venner om problemer knyttet til sex for å unngå å fremstå som en sytepave.

Ideer

Informasjonsvideo

Inspirert av diskusjon i fokusgruppe, der det ble nevnt hvordan headspace har fått sin egen netflix-serie, var tanken at noe liknende kunne gjøres med mannlig seksualitet. Siden det virker å snakkes lite om mannlig seksualitet, kan det hende at å lære om det kan bidra til å at det oppleves tryggere å snakke om. Å bruke animasjon fremfor ekte mennesker kan bidra med å abstrahere, og dermed skape et skille til porno. Tanken var at fokuset burde ligge på informasjon og nysgjerrighet, og ikke nødvendigvis på opphisselse. Det eneste problemet er at det krever en del tid å lage selv en enkel animasjon video, og jeg var redd for at å kun forklare konseptet ikke ville være tydelig nok. Som en løsning på dette valgte jeg å bruke en video fra kurzgesagt om ensomhet (Kurzgesagt, 2019) for å demonstrere muligheten til en informasjonsvideo. Kurzgesagt er et tysk animasjons- og designstudio som lager animert pedagogisk innhold på youtube. De ble også nevnt som eksempel under fokusgruppen.

Digital “Yourgasm”

Inspirert av spillet “Yourgasm” og med tilbakemeldinger og innspill fra fokusgruppen så jeg på muligheten for å utvikle en applikasjon inspirert av nettopp Yourgasm. For å teste dette lagde jeg et par eksempler på mulige skjermbilder. Siden jeg på dette tidspunktet enda ikke hadde tilgang på det originale spillet benyttet jeg meg av reddit. Jeg hadde tidligere kommet over et par forum der menn delte onanitips og lot meg inspirere av disse (Reddit, 2018). Deltakerne i fokusgruppen likte godt den grafiske profilen til “The And”, så jeg baserte kortdesignet på det. Tanken var at et digitalt utforskningsverktøy kunne være en fin måte å utforske på som ikke var knyttet til porno.

EROGENE SONER

Mastrubering Med partner

MASTRUBERING

Tips til motvirkning av for tidlig sædutløsning

Gjør det til et maraton, ikke en sprint. Hvis du ikke kan holde ut i 10 minutter uten å komme, da må du **faen meg roe deg ned** og edge deg selv eller stopp fullstendig til du er klar til å fortsette uten å komme. Endre på grepet, bruk lettere berøring, minsk porno, gjør hva som helst for å sørge for at du holder i 10 min. Etter det det bare å komme når som helst!!

MASTRUBERING

Tening til sex:
Alltid bruk glidemiddel

Denne er enkel. **Bra sex er våt sex.** Tørr sex er ikke god sex.

Når du bruker glidemiddel imitere du sensasjonen du kan forvente under sex. Dersom du tørr-runker trener du hjernen din til å respondere på tørr stimulering. Dette sørger for desensibilisering fordi det er veldig røft sammenliknet med f.eks en vagina. **Dette gjør sex mindre deilig** fordi du er vant til røffere stimulering

MASTRUBERING

Hvorfor ikke teste noe nytt?

Hul ut en agurk og bruk denne til å masturbere med. Du tenker kanskje det er en klisjé? Men har du faktisk prøvd det?

MASTRUBERING

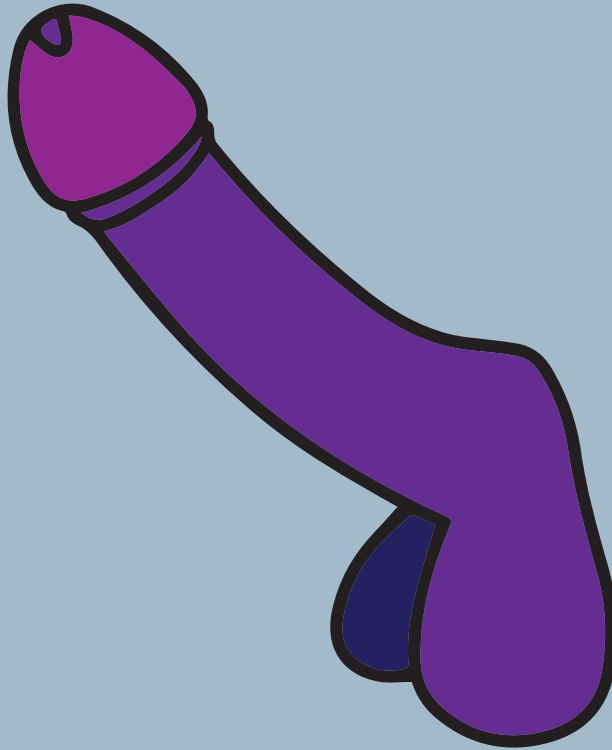
Hvorfor ikke teste noe nytt?

Hvorfor ikke prøve et **onaniegg**? Egget omslutter penis med mykt og deilig silikon, og er laget med innsider i ulike teksturer for å gi deg en fantastisk og pirrende opplevelse hver gang. Bruk det med glidemiddel.

Plakat

Tanken bak å utvikle en plakat var at dette kunne ses på som en enklere, mer tilgjengelig form for animasjonsvideo. Jeg lot meg inspirere av friluftsmarkedet Patagonia sin "Don't buy this jacket"-kampanje (Patagonia, 2011). Dette er en reklame jeg opplever det fortsatt snakkes om i dag. Ideen var å appellere til en form for trass. Ved å bruke tittelen "Ikke snakk om denne penisen", var håpet at det motsatte skulle skje.

IKKE SNAKK OM DENNE PENISEN

Seksualitet angår alle menn uavhengig av alder og livssituasjon. Den påvirker det psykiske, fysiske, kulturelle, åndelige og sosiale sidene ved det å være en mann. Det er nær sammenheng mellom hvordan en fungerer seksuelt og ens livskvaliteten. Menns seksualitet og problemer som kan oppstå sentreres gjerne rundt penis som f.eks for tidlig sædutløsning, eller ved impotens. Men hva med resten? Menns seksualitet er ikke kun penis!

Workshop

Til nå hadde jeg jobbet med ideer knyttet opp mot egne analyser uten stor grad av brukerinvolvering. Jeg ønsket inspirasjon og innspill for å vite om jeg var på riktig vei. Fremfor alt ønsket jeg å få innspill fra andre. Jeg hadde god tilgang på kreative designere, en fortreffelig gruppe mennesker som egnet seg godt til workshop. Jeg hadde bare et lite problem. Jeg hadde nemlig et ønske om å skape “guttastemning” der jeg kunne spille rollen som “flue på veggen”. Industriell design har en overvekt av jenter og etter min erfaring danner det seg ikke enkelt “eksklusive guttegjenger”. Industriell design har imidlertid et fotballag. Dette består nesten utelukkende av gutter. Gjennom fotballaget kom jeg i kontakt med fem flotte gutter som ønsket å delta. Innsikten fra workshopen skulle komme til å ha stor betydning for videre konseptutvikling. Metoden var inspirerende og morsom å bruke. Den endte opp med å bekrefte at jeg var på riktig vei, men at det kanskje var behov for å endre litt på innfallsvinkelen. Mye av styrken til denne workshopen lå i selve samtalen.

Metode

Som nevnt hadde jeg fem deltagere i workshopen. Dette var mange nok til at man kunne spille på hverandres ideer, og samtidig få nok til at det ikke skulle oppleves ukomfortabelt. Dette var gutter som kjente hverandre fra før. Dette anså jeg som viktig når intime temaer skulle diskuteres. Dette hadde jeg hatt god erfaring med fra fokusgruppen tidligere. Fra fokusgruppa hadde jeg også erfart hvor mye lettere gjennomførelsen ville vært om jeg kunne fokusere på rollen som moderator og fasilitator, fremfor å ta notater. Jeg sørget derfor for at jeg i denne workshopen hadde en referent. I tillegg hadde jeg utformet personas som var mulig for deltakerne å bruke dersom de ikke ønsket å snakke fra et personlig ståsted.

Utførelse

Oppvarming

Med gode resultater og tilbakemelding fra oppvarming brukt i fokusgruppen, valgte jeg å benytte meg av den samme for workshopen. De to oppgavene som ble gitt var “Tegn noe som “skriker” masku-

linitet” og “Tegn tre ting som “skriker” mannlig seksualitet”. Deltakerne ble gitt tre minutter på skissere tre ideer for hver oppgave. Etter hver oppgave gikk vi en runde rundt bordet der alle fikk presentert sine ideer. Dette fungerte godt som en icebreaker som bidro til en livlig og munter stemning blant deltakerne. Etter oppvarmingen ble det presentasjon av personas der deltakerne fikk tid til å lese gjennom å gjøre seg kjent med personas før vi gikk videre.

Positiv brainstorming

Deltakerne ble stilt spørsmål “Hvordan oppfordre menn til å utforske på egenhånd?” og ble bedt om å reflektere rundt det. Det var både en mulighet for å ta tak i eksisterende løsninger og å tenke mer fremtidsrettet. Deltakerne ble bedt om å reflektere over noe man skulle ønske eksisterte, eller noe som ikke er mulig å lage men dagens teknologi, men som kan være mulig i fremtiden. Her var det bare fantasien som satte grenser.

Negativ brainstorming

Ved den negative brainstormingen var tanken at de skulle ta utgangspunkt i spørsmålet fra forrige oppgave, men denne gangen reflektere over hva som er den verste måten å svare på problemstillingen. Spørsmålet fra forrige oppgave hadde ført deltakerne inn på en diskusjon

knyttet til hvordan de opplevde at det å snakke om mannlig seksualitet ble sett på som noe grisete. Jeg synes dette var en interessant retning å gå i og tilpasset derfor oppgaven litt. Spørsmålet ble da: “Hva skal man ikke gjøre for å gjøre menns seksualitet til noe skittent?”

Diskusjon av ideer

Fra planen jeg hadde satt opp på forhånd av workshopen hadde jeg tenkt å presentere de tre ideene beskrevet i Ideer 1.0, for å høre om deltakerne hadde noen tilbakemeldinger. Jeg ønsket å vente til slutten av workshopen så deltakerne ikke skulle bli primet av mine løsninger. I teorien var dette en god plan, men i praksis følte jeg det var best å tilpasse seg flyten i samtalen. Under den positive brainstorming kom gutta inn på sexleketøy og stilte seg usikre til om det fantes noe annet enn pocketpussyer og analplugger for menn. På dette tidspunktet virket det passende å vise frem onaniegget som et eksempel på sexleketøy. Det førte også til at applikasjonsideen ble presentert for å se på om det var mulig for disse å fungere sammen. De to andre ideene ble presentert på slutten av workshopen som planlagt.

Nedvarming

For å avslutte workshopen lot jeg meg igjen inspirere av suksessen fra fokusgruppa. Jeg satte veldig pris på skriftlige

tilbakemeldinger som jeg lett kunne se tilbake på senere. Deltakerne ble bedt om å svare på en kort spørreundersøkelse laget i google forms. Spørsmålene var som følger: “Hva kommer du til å huske fra denne fokusgruppa” og “hva var det viktigste vi diskuterte?”. Det var også mulighet til å gi andre tilbakemeldinger dersom man hadde det.

Resultat

Workshopen ble gjennomført med fem mannlige deltakere, en referent, og meg som fasilitator. Jeg anser seansen som vellykket. Deltakerne var gode til å spille på hverandres innspill og sørge for at alle fikk tatt del i diskusjonen uten for mange innspill fra meg. Selv om det ble kommentert at de kjente igjen seg selv og andre i personene var det ingen av deltakerne som aktivt brukte dem under seansen. De foretrakk å dele personlige innspill og preferanser. Jeg fikk gode tilbakemeldinger om en interessant og bra gjennomført workshop. For meg var dette en god og nyttig metode, selv om diskusjonen ikke alltid gikk i den retningen jeg hadde sett for meg på forhånd. Det var engasjerende å se en gruppe diskutere emnet med stor innsatsvilje.

Innsikt

Dette er en kort oppsummering over noen av de viktigste innspillene fra denne workshopen. Selv om ikke alt av innsikt og ideer blir nevnt her, så er de likevel tatt i betraktning og blitt med videre i ideutviklingsfasen.

Resultatorientert

Da deltakerne delte sine refleksjoner om “hvordan oppfordre menn til å utforske på egenhånd” og diskusjonen kom i gang ble det tydelig at de alle på et tidspunkt hadde kjent på at mannlig seksualitet var veldig resultatorientert. Det ble blant annet lagt vekt på hvordan jenter satte mer pris på økta, mens for gutta handlet det mer om resultat. Det er fullt forståelig da alle eksemplene jeg viste var relatert til mastrubering, og ved mastrubrasjon har man ofte et mål om å komme.

Det ble påpekt hvordan sexleketøy for menn virket som en måte å trene på sex. Eksempelvis hvordan man kunne trene på å vare lenger med en pocketpussy, og at dette ikke virket å være det samme fokuset når det kommer til kvinner og sexleketøy. Deltakerne så ikke bort ifra at biologiske forskjeller spilte en rolle for at det ofte krevde mindre for en mann å komme, men det kom likevel frem at jenter kunne fokusere mer på egen nytelse

istedenfor å “trene til sex”. Det ble samtidig nevnt hvor fint det var å høre at man ikke var alene i følelsen av resultatfokus. Gutters resultatsorientering når det kommer til sex ble også bemerket av en av deltakerne som noe av det viktigste som ble diskutert i løpet av workshopen.

Er menn grisete?

“Hvorfor blir vi sett på som kåte griser, og jentene sett på som kåte og vakre?”

Et av temaene som dukket opp, og som også var med på å endre et av diskusjonspunktene, var hvordan mannlig seksualitet virket å bli oppfattet som et grisete tema. Da deltakerne diskuterte utforskning var en av bekymringen frykten for at det skulle oppleves som skittent. Det ble uttrykt et ønske om å oppfordre til mindre “skittenprat” og heller skape rom for samtaler om egne opplevelser fremfor de ekle tingene. Det virket som om det ble satt pris på at disse opplevelsene om mannlig seksualitet kom frem. Fra de skriftlige tilbakemeldingen var det to av deltakerne som trakk frem at opplevelsen av at menns seksualitet ses på som grisete var det viktigste som ble diskutert. En av kommentarene fra deltakerne lød slik: “Hvorfor blir vi sett på som kåte griser, og jentene sett på som kåte og vakre?”. Filmer som American Pie ble gitt som ek-

sempel på hvordan gutter blir portrettert som ekle onanerende mennesker på et mørkt gutterom.

Det var en tydelig enighet om at de alle ønsket en endring. En av tilbakemeldingene i etterkant av workshopen lød slik: “Enigheten rundt behovet for en holdningsendring var også veldig god og bekræftende!”

Guttas tanker om sæd

Noe som overrasket meg litt var hvor ekkelt deltakerne syns sæd var. Når man er ferdig med sex eller å masturbere var det tydelig at de egentlig ikke ville forholde seg til eget sæd. Det ble også nevnt i tilknytning til sexleketøy og spesielt da onaniegg. Tanken på å skulle trenge å vaske et sexleketøy virket å være veldig lite appellerende. Nå skal det nevnes at onaniegg kan brukes som engangsprodukter, men det er også fullt mulig å vaske selv uten å komme i kontakt med sæd. Da noen av deltakerne ved en senere anledning kommenterte på hvordan de foretrakk at jenta svelget ved suging, stusset jeg derfor litt.

Utforskning

En av de første tingene som ble kommentert på angående utforskning var analsex. Det virket som om konseptet om utforskning med en gang ble knyttet til det “å stikke noe opp i rumpa”, og at dette ikke

nødvendigvis var noe som var ønskelig. Den generelle oppfatningen blant gutta virker å være en tanke om utforskning som alt eller ingenting. Oppfatningen blant deltakerne er at jenter lærer mye mer nyansert hva de kan utforske og eksperimentere med, mens gutta blir lært hvordan de skal sette på en kondom. På den måten kan utforskning oppfattes som noe mer ekstremt for gutter, siden det oppleves at fokuset ellers er sentrert rundt penis. Inntrykket av at jenter oppfordres mer til utforskning betyr ikke at man skal gjøre akkurat det samme for gutter. Tilnærmingen for jenter er ikke nødvendigvis et ideal for gutter. Det blir påpekt hvor viktig det er å angripe temaet på guttas premisser, man må ta hensyn til gutters behov og ønsker.

Taus kunnskap

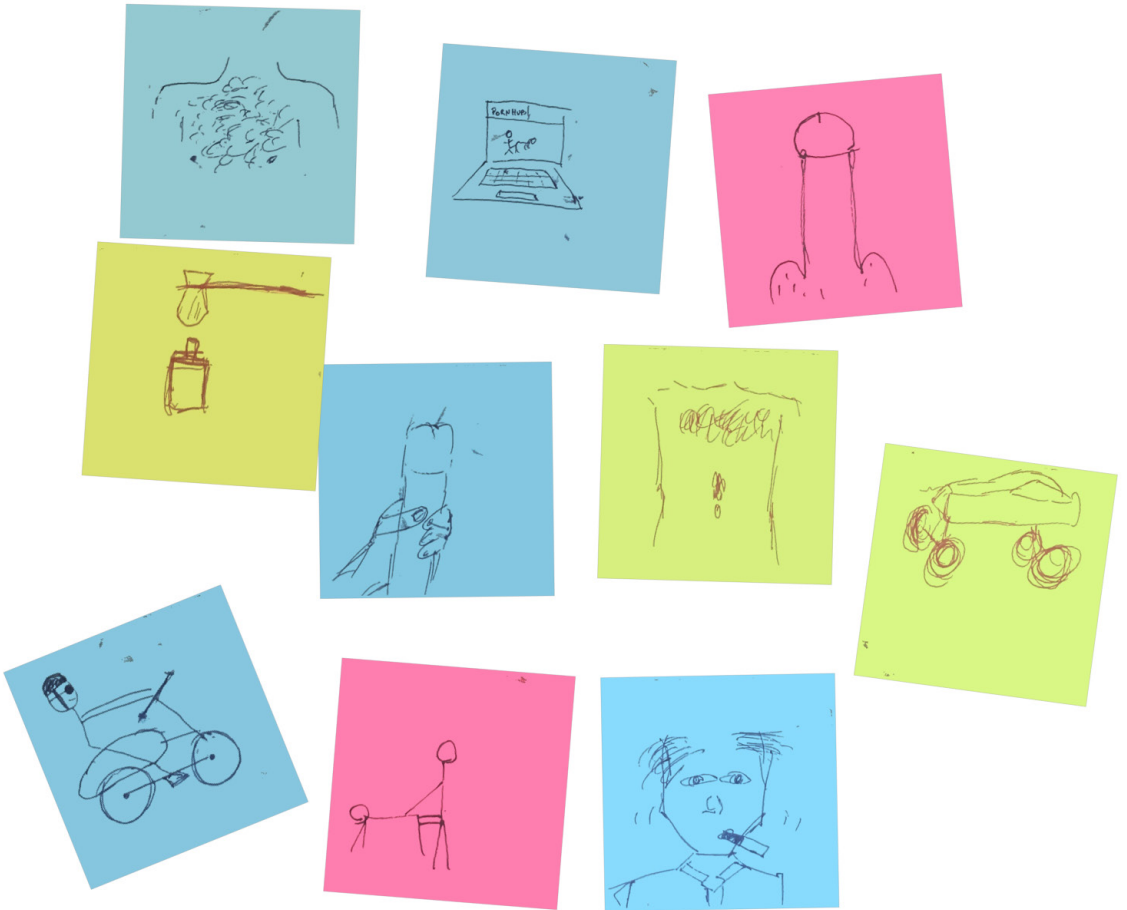
Jeg opplevde at deler av workshopen tydeliggjorde taus kunnskap. Selv om man setter pris på få en mulighet til å snakke om temaet, så betyr ikke det at man med en gang føler seg trygg på å dele. I workshopen dukket det opp et slikt tilfelle da ideen om en applikasjon ble presentert. Et av skjermbildene belyste betydningen av å bruke glidemiddel når man onanerer. Her ble det kommentert at det var noe man visste fra før av, og det ble raskt en enighet blant gutta om at det kanskje ikke var nødvendig å formidle. I etterkant viste

det seg at dette ikke var hele historien. Her var jeg takknemlig for at gutta var såpass ærlige når det kom til skriftlige tilbakemeldinger. En av deltakerne nevnte nemlig hvordan eksempelkortet om glidemiddel og tørrunking var det han kom til å huske best fra workshopen, siden dette var noe han ikke visste fra før. Jeg syns at dette også tydeliggjorde en del av tilbakemeldingen fra spørreundersøkelsen om hvordan man er redd for hva andre skal tenke.

Samtalene

“Det verste man kan gjøre er å ikke belyse det”

I likhet med kommentarer fra fokusgruppen nevnte flere av deltakerne at dette var den første eller en av de første åpne og ærlige samtaler de har hatt om sex og seksualitet med andre gutter. Fra kommentarer underveis i workshopen og de skriftlige tilbakemeldingen etterpå virket det som om de satte pris på en god og åpen debatt. Flere av samtaleemnene har deltakerne opplevd utfordringer rundt før. Å kunne sette ord på dette bidrar til at man føler seg mindre alene. Som en av deltakerne nevnte under den negative brainstormingen: “Det verste man kan gjøre er å ikke belyse det”.

Illustrasjon 12: post its fra workshopen. Svar til "Hva skriker maskulinitet?" "Hva skriker mannlig seksualitet?"

SNARK OM DEI

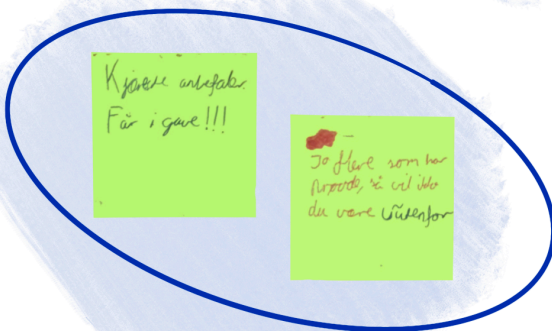
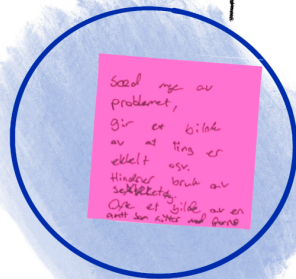
Ønsker holdningsendringer Vise frem kandidaten

Hvorfor er det grisebe med mannlig seksualitet?

Hvorfor er såed så viktig?

sexleketøy som gave?

Refleksjon

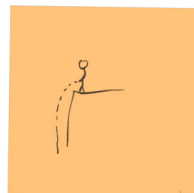
Jeg opplevde at denne workshopen var med på bygge opp under viktigheten av å være tilpasningsdyktig når man skal snakke om sex. Det å kunne endre kurs underveis og ikke styre med for stramme tøyler viste seg å være viktig i denne workshopen. Det bidro til å holde den gode flyten i samtalen.

I likhet med de forrige designmetodene brukt i denne prosessen fikk jeg gode tilbakemeldinger av deltakeren i etterkant. En av responsene etter workshopen lød slik: "Det var gøy og lærerikt. Jeg følte at workshopen gjør det lettere å prate om temaet i etterkant". Dette blir ikke påpekt som en "klapp på skulderen til meg", men for å illustrere at det virker å være et behov for samtaler om mannlig seksualitet.

Det at det lå en frykt i å bli sett på som grisete når man snakker om mannlig seksualitet virket for meg som noe å ta tak i. Dette var ikke første gang i denne prosessen at det har blitt nevnt heller. I spørreundersøkelsen ble det også kommentert på at man som voksen mann var redd for å ses på som grisete når det kom til egen seksualitet.

Det gjorde at jeg i etterkant av workshopen stilte meg spørsmålet: "Hvorfor lage

en tjeneste når det ikke er mulig å snakke åpent om temaet?". En del av meg hadde nok tenkt til nå at det var et behov for å lage en form for utforskningsapp eller liknende. Dette er ikke i seg selv en dårlig ide, og den kunne sikkert ville kunne vært til nytte. Behovet for samtaler virker imidlertid å være et mer pressende behov.

Illustrasjon 14: post its fra workshopen.
Svar til "Hva skriker maskulinitet?"
"Hva skriker mannlig seksualitet?"

Konseptutvikling

Ting begynner å falle på plass. Alt jeg har lært til nå begynner å se ut som et fullstendig puslespill der hver lille tanke har fått sin plass. Jeg følte jeg hadde nok innsikt til å kunne utvikle en design brief og se på mulige løsninger og hvilke fordeler og ulemper de bidro med. Siste del av denne fasen handlet om å velge et konsept for så å utvikle det videre

Et Design dilemma

“Hvordan oppfordre til åpne og nysgjerrige samtaler om mannlig seksualitet uten at det blir oppfattet som usmakelig eller støtende?”

Dette er et spørsmål jeg har hatt i bakhodet gjennom hele konseptutviklingen og videre til ferdigstilling av konsept. Fra innsikten i workshop og spørreundersøkelse er det tydelig at unge menn opplever det vanskelig å snakke åpent om seksualitet i frykt for å bli oppfattet som grisete. Med en designintervensjon kan man skape samtaler. Det er imidlertid en balansegang å finne ut av hva som er den beste vinklingen på en slik samtale. Det at innsikten tilsier at det er et behov for samtaler, betyr ikke at løsningen er at man skal skrike ut om seksualitet til hvem som helst.

Design Brief

Bakgrunn:

Mannlig seksualitet er stigmatisert og snakkes lite om, både blant menn seg i mellom og resten av befolkningen. Det virker å være mindre åpenhet rundt mannlig seksualitet enn kvinnelig seksualitet. Innsikten fra denne oppgaven viser at unge menn selv opplever at det ikke er mye rom for å snakke åpent om mannlig seksualitet, og at det kan være krevende å sette i gang samtaler. Det oppleves tabubelagt å skulle snakke om siden det er en frykt for å bli oppfattet som ekkel.

Problem:

Mangel på åpenhet og samtaler underbygger stigma rundt mannlig seksualitet.

Design dilemma:

Hvordan oppfordre til åpne og nysgjerrige samtaler om mannlig seksualitet uten at det blir oppfattet som usmakelig eller støtende?

Mål:

Skape en designintervensjon som bidrar til at flere samtaler om mannlig seksualitet på en måte som ufarliggjør temaet og skaper trygghet, samtidig som det pirrer nysgjerrighet.

Målgruppe:

Unge voksne menn i 20-årene og tidlig 30-årene på tvers av seksuell legning og sivilstatus.

Skal

Ufarliggjøre samtaler om mannlig seksualitet
Dempe tabu rundt temaet
Synliggjøre informasjon
Være inkluderende for alle seksuelle legninger
Være til nytte uavhengig om du har partner eller ikke
Være til nytte uavhengig om du har hatt sex før eller ikke
Ikke kun baserer seg på eller repliserer allerede aksepterte konvensjoner for hvordan man snakker om kvinnelig seksualitet
Benytte seg av språkbruk, medium, oppfordre til en form for interaksjon som er «godtatt»/sosialt akseptert blant målgruppen
Være noe man ikke aktivt trenger å oppsøke

Bør

Stille ett eller flere åpne spørsmål det er mulig å diskutere der og da eller i etterkant
Fjerne fokus på prestasjon og mål om erobring
Bidra til egen refleksjon
Ikke provosere bare for å provosere

Kan

Bidra til samtaler hos andre enn målgruppen

Evaluering av mulige løsninger

Fra design briefen er det klart at en mulig løsning må kunne bidra til å ufarliggjøre samtaler om mannlig seksualitet. De forskjellige løsningene er utarbeidet med innsikten fra fokusgruppa og workshopen, i kombinasjon med oversikt over eksisterende løsninger og deres mangler og forbedringspotensial.

Informasjonsvideo

En informasjonsvideo kan være med på å tilgjengeliggjøre informasjon om mannlig seksualitet. Det å informere kan forhåpentligvis bidra til åpenhet som igjen kan skape trygghet for samtaler. Ideen baserer seg på eksisterende løsninger som videoer fra Kurzgesagt, og Netflix, i tillegg til innspill fra fokusgruppen. Formatet gir en mulighet til å abstrahere informasjon, noe som kan gjøre ting som data og statistikk mer fordøyelig. Ved å bruke animasjon kan man sørge for at det visuelle uttrykket ikke fremstår for grafisk og upassende. Det ville vært mulig å lage en kort video om hvordan mannlig seksualitet oppfattes i dag og forslag til hvordan man kan bidra til å løse utfordringene. En slik video kunne f.eks bli distribuert som reklame på youtube, facebook og instagram.

Fordeler

Et godt virkemiddel for tilgjengeliggjøring av informasjon
En kort video krever ikke mye av brukers tid
Ved å tekste videoen bidrar dette til tilrettelegge for funksjonsnedsettelse

Ulemper

Ingen av de jeg har snakket med har sett reklamen fra kondomeriet
En tilbakemelding fra workshopen var at statistikk kan gjøre at et problem virker større enn det er og på den måten virker fremmedgjørende
Et videokonsept trenger mye tid og spesialisert kunnskap, spesielt om en skal benytte seg av animasjoner.

Applikasjon

Fra fokusgruppa var det gode tilbakemeldinger på båndet spillet Yourgasm og for muligheten til å digitalisere det. Det ble dratt frem som en god løsning for å utforske seksualiteten sin på egenhånd. Da jeg viste frem en iterasjon under workshopen var imidlertid den umiddelbare reaksjonen blandet. Kommentarene var blant annet at dette var informasjon man allerede visste. Det viste seg imidlertid at

dette ikke stemte helt. Tilbakemeldingen i etterkant av worshoppen avslørte at mye av informasjonen presentert var ny for deltakerne. Det kan tyde på at det finnes et marked for en slik applikasjon, men at man ikke føler seg like trygg på omfavne det.

Fordeler

En applikasjon er at den er uavhengig av lokasjon

Det er mer diskret å kjøpe en app, enn å kjøpe et fysisk produkt

Det kan være en inspirasjon for utforskning, og dermed et alternativ til porno

Ulemper

Liten sannsynlighet for at du oppsøker appen med mindre du har blitt eksponert for den

Det virker ikke som noe brukergruppen er helt klar for å stå inne for

Fra workshopen ble det nevnt at det kunne bli litt mye fokus på resultat, altså orgasme

Refleksjonskort

Siden seksualitet ikke er det enkleste temaet å snakke om kan det være greit å få hjelp til å sette i gang samtaler. Dette kan f.eks gjøres i form av refleksjonskort med ulike spørsmål. Et slikt konsept kan lages både digitalt og i fysisk form. En gjennomgående tilbakemelding fra brukere under

innsiktsprosessen var hvor fint det var å få en arena der det var mulighet for å uttrykke sine tanker om seksualitet. Fra dette er det tydelig at refleksjonsspørsmål hadde noe for seg og ga et utløp for tanker som deltakerne satte pris på.

Fordeler

Kan bidra til å bryte isen og gjøre det lettere å sette i gang samtaler

Man slipper å komme på spørsmål selv

Ulemper

Et slikt konsept krever flere for å "spille", og krever derfor mer planlegging
Ikke nødvendigvis et "spill" som forbindes med spillkveld

I likhet med applikasjon er det noe man selv på oppsøke

Plakat

Fra workshopen fikk jeg god respons på plakatideen. Deltakeren synes det var en god måte å sette igang en samtale på. Ved å lage plakat eller holdningskampanje har man mulighet for å formidle informasjon samtidig som man har mulighet til å stille reflektive spørsmål.

Fordeler

Mulighet for å benytte seg av fysiske rom, på den måten trenger man ikke å aktivt oppsøke brukeren

Like lett tilgjengelig for sekundærbru-

kergruppe (kvinner og ikke-binære i samme aldersrom som målgruppa) som primærbrukergruppe
Gir mulighet til å stille spørsmål for å sette i gang samtale

den. Faren ved alle de mulige løsningene er at de blir oversett eller drukner i den store mengden av annet tidsfordriv.

Ulemper

Fra innsikten er det klart at mannlig seksualitet oppleves som tabubelagt. Man skal ikke se bortifra at en holdingskampanje rundt mannlig seksualitet kan skape negative reaksjoner
Bildet av reklameplakat om viagra på bussholdeplass i Oslo

Felles utfordringer

En utfordring disse løsningene har til felles er hvordan best mulig å klare å fange oppmerksomheten til brukeren. Dersom konseptet ikke er minneverdig virker det usannsynlig at det vil føre til samtaler. Det er samtidig viktig at konseptet ikke virker overveldende eller avskrekkende da dette kan øke tabuet istedenfor å forminske det.

Unge menn, i likhet med alle brukere av sosiale medier, er gjenstand for en konstant strøm av informasjon. Tjenester som ønsker å kapitalisere på tiden og oppmerksomheten deres er normalen. Dette kan føre til en informasjonsoverbelastning (Fu et al., 2020), som skjer når informasjonen enkeltpersoner vurderer overstiger deres evne til å imøtekomme og håndtere

Konzept

Konsept

Omtrent halvveis i arbeidet av denne masteren valgte jeg å jobbe mot å utvikle et verktøy for trygg utforskning av egen seksualitet for unge menn. Tanken var i utgangspunktet en håndfast løsning. Når jeg i etterkant ser tilbake på innsikten, innser jeg at samtalen kan være et verktøy i seg selv, og at det å fasilitere for dette kanskje er noe av det viktigste jeg kan gjøre med denne masteren. Det er ikke noe poeng i å lage et fysisk produkt eller applikasjon dersom samtalen rundt seksualitet fremdeles utgår.

Ved hvert steg av brukerinvolvering har jeg fått tilbakemeldinger om hvor fint det var å snakke om - ja, til og med takknemlighet for meg som gjør dette arbeidet. Dette er uttrykk for kvaliteten ved å få satt ord på følelsene sine rundt disse temaene på en nøytral og åpen måte. Dette virker det som deltakerne har gjort alt for lite av tidligere. Jeg ønsker at dette konseptet skal være en forlengelse av prosessen som har ført meg hit. Å jobbe med mannlig seksualitet har ført til at jeg konstant har hatt samtaler om temaet og dessuten vært med på å skape dem. Jeg tror det er noe det trengs mer av. Samtalene har også gitt meg en erkjennelse av

at det ikke skal mye til for å starte slike samtaler. Ved å så et frø kan man bidra til en hel del.

Å finne den riktige balansen mellom å trekke målgruppas oppmerksomhet og å la være å provosere er en av de mest aktuelle utfordringene for denne typen løsning. På den ene siden ønsker man at folk skal stoppe opp og lese innholdet. På den andre siden bidrar man ikke til gode samtaler ved å provosere. Disse hensynerne kan fort motarbeide hverandre i det valgte formatet.

Det er viktig ikke å tvinge gjennom disse samtalene. Den gode samtalen starter med en viss grad av deltakerinitiativ. Det holder ikke bare at plakaten fanger målgruppas oppmerksomhet. Den må også kunne fasilitere videre samtale. Dette er det jeg har gjort hele veien, gjennom brukerinvolvering. Igjen er konseptet en forlengelse av resten av arbeidet.

Plassering

I byrom

Dersom man plasserer en plakat i byrom er det ekstra viktig at den er i øyenfallende. Folk er ofte på farta og det er gjennom bruk av sterke virkemidler at man kan fange blikket til de forbipasserende. Det er ikke uvanlig å bruke kropp for å prøve å selge noe. I mitt tilfelle kunne det vært naturlig å gå i en slik retning, ved bruk av mannlige kroppsdeler, for eksempel. En nyere italiensk forskningsstudie viser imidlertid at både kvinner og menn reagerer mer negativt på mannlig seksualisert reklame enn på nøytral reklame (Gramazio et al., 2020). I denne studien ble resultatene målt ut fra produktets attraktivitet og kjøpsintensjoner. Selv om dette kan være nyttig lærdom for mitt konsept, er det en forskjell mellom reklameplakater og holdningskampanjer. Et plakatkonsept vil ikke ha som mål å selge noe. Fokuset vil ligge på informasjonsgiving og muligheten for å sette i gang en samtale. Selv om sex kanskje ikke selger, så blir sex og kropp mest sannsynlig lagt merke til. Et av poengene som kom opp under workshopen er at bruk av kropp må gjøres med varsomhet. En plakat med en penis vil mest sannsynlig fange oppmerksomhet og skape reaksjoner. Samtidig kan

det hende at å illustrere kun penis kan bidra ytterligere til opplevelsen av simplifisering av mannlige seksualitet.

I det gitte formatet er det også mulig å fange oppmerksomhet ved hjelp av språk. Kanskje kan man stille et litt dristig og/eller uvanlig spørsmål? Dette var en taktikk jeg benyttet meg av da jeg ønsket å skape oppmerksomhet rundt spørreundersøkelsen. Med tanke på antall deltakere ved spørreundersøkelsen opplevde jeg at det var en vellykket tilnæringsmetode. sette inn spørsmålet “hva er tabu?” som er sitat visuelt

Med tanke på brukergruppen kan det være en fordel om plakater også henges opp f.eks i områder rundt utdanningsinstitusjoner der det er høy tetthet av målgruppen.

På transport

Ved å plassere plakater i forbindelse med offentlig transport er det ikke like nødvendig å tenke på at folk skal stoppe opp for å se plakaten. Man blir gjerne sittende/stående over en lang nok periode til å lese hva som står på en plakat. Til gjengjeld er det ikke sikkert at det er der

oppmerksomheten vil ligge ettersom de fleste i brukergruppen er aktive brukere av smarttelefoner og det kan hende fokuset forblir på skjerm fremfor plakat. Et transportrelatert plasseringsalternativ kan være å plassere plakater på vei til holdeplasser eller perronger. Dersom man f.eks. plasserer plakater langs en rulletrapp har vedkommende god tid til å få med seg plakatens innhold, men kanskje ikke lang nok tid til at det er verdt å hente frem telefonen.

Retningslinjer og lovverk

Trondheim kommune

Den eneste klare retningslinjen for plakatoppheg i Trondheim kommune var at de skal henges opp på plakattårn. I telefonsamtale med kommune kom det ikke frem noen klare retningslinjer rundt hva som er tillatt av seksualisert og potensielt støtende innhold.

Forbrukertilsynet

Forbrukertilsynet har på sine nettsider veiledning og retningslinjer knyttet til kjønnsdiskriminerende reklamer. Der står det blant annet at det skal mer til før bruk av menn i reklamesammenheng rammes av bestemmelser enn dersom man tar i bruk kvinner.

“Markedsføringsloven § 2 annet ledd verner mot kjønnsdiskriminerende framstilling av både kvinnen og mannen. Det skal imidlertid mer til før bruk av mannen i reklamesammenheng rammes av bestemmelsen enn at bruk av kvinnen rammes. Begrunnelsen for dette er at bestemmelsen primært tar sikte på å bedre kvinnens stilling fordi mannrollen har hatt, og fortsatt har, en sterkere posisjon i samfunnet enn kvinnerollen. Selv om det er en økning

i bruk av mannskroppen i reklamen, er det i større grad kvinnekroppen som har blitt, og fortsatt blir, utnyttet i reklameøyemed.” (Markedsføringsloven, 2009, § 2)

I veiledning om kjønnsdiskriminerende reklame blir det gjentatte ganger nevnt at det må tas en vurdering av hvorvidt det er av nytte å bruke seksualisert innhold (Forbrukertilsynet, 2018). Dersom det er klart hensiktsmessig å fremstille kropp er det mindre sannsynlig å bli rammet av lovverket. Jeg vil argumentere for at i en holdningskampanje som fokuserer på mannlig seksualitet, vil det kunne være fordelaktig å bruke mannlig kropp siden dette kan bidra til å visuelt skape en forståelse for hva kampanjen fokuserer på.

Fra hva jeg kan forstå så gjelder lovverket i hovedsak reklamer. Konseptet virker ikke åpenbart å falle inn under bestemmelsene, da det skal ikke selges noe produkt og det vil ikke være noen som har direkte finansiell fortjeneste av kampanjen. Dermed var jeg i en litt uavklart situasjon med tanke på hvordan jeg skulle forholde meg til regelverket. Etter å ha kontaktet forbrukertilsynet over telefon ble jeg bedt om å sende en mail. Per dags dato har jeg ikke fått svar.

Potensiell aktør

For å bidra til kredibilitet til konseptet vil det nok vært en fordel å ha en avsender. En avsender kan også hjelpe med kontekst slik at budskapet i kampanjen kommer enda tydeligere frem. Med tanke på temaet virker helsesektoren som et fint sted å se etter en potensiell aktør. Det vil være en fordel at aktøren er en del av den offentlig sektoren slik at kampanjen ikke oppleves som reklame.

Det å bidra til å minske tabu rundt mannlig seksualitet kan ses på som et samfunnsoppdrag. På bakgrunn av dette ser jeg på helsedirektoratet som en potensiell aktør. På helsedirektoratets hjemmesider under beskrivelsen av hva dere roller står det: "Helsedirektoratet skal styrke hele befolkningens helse gjennom helhetlig og målrettet arbeid på tvers av tjenester, sektorer og forvaltningsnivå" (Helsedirektoratet, 2017). Dette virker å stemme godt overens med målet til holdningskampanjen.

Helsedirektoratet hadde i 2018 en kampanje for kondombruk som virket å ha omtrentlig samme målgruppe. Da den kom ut ble den sett på som oppsiktsvekkende (Ertesvåg, 2018). Kampanjen var

knyttet til kondombruk etter en økende smitte av gonore og syfilis i befolkningen. Det ble brukt tekst som «Bruk kondom din f***e», «Bruk kondom din p**k» og «Bruk kondom din rumpe». Det var spesifisert fra helsedirektoratet at de ønsket å vekke oppmerksomhet med plakatene

At de allerede har hatt oppsøynsvekkende kampanjer knyttet til seksuell helse tyder på at en holdningskampanje om mannlig seksualitet kan være av interesse for dem.

Fallgruver

Når det er snakk om temaer som kan virke tabubelagt skal man ikke se bortifra at en holdningskampanje rundt mannlig seksualitet kan skape negative reaksjoner. Ved å benytte seg av fysiske rom til konseptet gjør man lurt i å reflektere rundt delen av befolkningen som kan oppleve en slik kampanje som støtende.

For å dykke dypere ned i konflikten mellom synlighet og provokasjon valgte jeg å invitere filosof og fredsforsker, Henrik Syse, til en uformell samtale. Jeg var så heldig at han takket ja til dette. Syse viste umiddelbart stort engasjement for spørsmålet og kom med flere svært reflekterte innspill til utfordringen min.

Samtale med filosof

Jeg hadde på forhånd sendt ham en mail der jeg beskrev oppgaven min og hva jeg ønsket å oppnå med konseptet mitt. Gjennom denne samtalen ønsket jeg å finne ut av hvordan man kan utforme en plakat med seksuelt innhold uten at den virker mot sin hensikt.

Refleksjoner rundt seksualitet og plakat som medium

Syses refleksjon til forespørselen min var delt i tre hovedpoenger. Han trekker frem et spesielt tungtveiende hensyn som har drevet temaet om seksualitet bak lukkede dører: herunder hensyn til barn og deres trygghet, og da ikke minst det faktum at sex kan medføre sjalusi, bryte opp familier, og plassere barn i en sårbar situasjon som følge. Å ha en restriktiv holdning til seksualitet kan med andre ord ha sine naturlige forklaringer.

Det andre poenget til Syse er at plakaten må være inviterende, ikke sjokkerende. Ved bruk av sjokkeffekter kan man løfte saken opp i den offentlige samtalen. Det er imidlertid ikke nødvendigvis den riktige veien å gå dersom man ønsker å skape gode samtaler rundt seksualitet. Unge menn, budskapetets primære målgruppe, må føle at budskapet er formidlet på en slik måte at de ønsker å ta del i samtalen. Hva har unge menn å vinne på å ta bladet fra munnen?

Det tredje poenget aktualiserer nettopp hvorfor en slik inviterende tilnærming kan være ekstra utfordrende når målgruppen er unge menn. Som Syse påpeker sitter

en del menn i dag med følelsen av å være overflødige og tilsidesatt. “Feminismen har nok gjort en del menn defensive”, påstår han. Poenget blir da at menn må tas på alvor - spesielt i en samtale som omhandler nettopp menn.

Videre påpeker Syse at det er en tendens i samtaler rundt seksualitet i dag er at det omtales som noe “enkelt og endimensjonalt”. Man har gjort for vane å fremstille den eldre generasjonen som bakstreverske og intolerante og den yngre generasjonen som seksuelt frigjorte og progressive. “Om man skraper litt på overflaten finnes det langt flere konservative enn man kan ha inntrykk av”, sier han.

Noen ting er tabu. Og noen ting burde forbli tabu, i betydningen ting vi tar avstand fra. Man gjør imidlertid ingen noen tjeneste ved ikke å ta samtaler. Her trekker Syse fram Helsedirektoratets reklamekampanje for “personer med seksuell interesse for barn”. Kanskje dette er menn som har det vondt?. Kanskje er de mer enn bare overgripere? Kanskje har de ikke forgrepet seg på noen i det hele tatt? Å invitere disse menneskene til samtale er den mest hensiktsmessige måten å angripe saken på. Uten sammenlikning for øvrig, gjelder dette også for min målgruppe.

Revurder banning!

Planen for siste del av samtalen med Syse var å vise ham en iterasjon av plakaten, for å få noen innspill i lys av temaene vi hadde snakket om. Hans umiddelbare reaksjon er at han mener jeg burde revurdere bruken av banneord på plakaten. På dette tidspunktet lyder teksten “Hvorfor suger lyden så jævlig?”. Syse påpeker at det vil være en del som kun vil se banneordet og bli blind for det viktigere budskapet som jeg vil ha frem. “Selv liberale reagerer mer på banning enn man skulle tro”, påpeker han. Poenget om bruk av banneord henspiller på noe som har kommet frem tidligere i samtalen, nemlig å sørge for at man skaper en debatt om saken, ikke en debatt om debatten. Banneord er kanskje ikke den beste måten å invitere folk til samtalebordet, da det kan oppfattes som en måte å ekskludere ved språkbruk. Han legger imidlertid til at det også er mulig å sette utsagnet i anførselstegn; det skaper noe mer avstand ved at man viser at dette er en gjengivelse av noe som sies (eller som kan bli sagt). Syse likte eller plakats grafiske utforming; man skjønner hva det er en tegning av og blir utfordret av det, men uten at plakaten er for detaljert i sin grafikk.

Testing av konsept

Gjennom hele konseptutviklingen ble ulike versjoner av plakaten testet ut ved behov. Disse testene foregikk først veldig uformelt innad i mitt designernettverk. Da jeg begynte å nærme meg et endelig konsept valgte jeg å resultatteste konseptet, da jeg fortsatt hadde mulighet for å gjøre endringer.

I tillegg til å teste konseptet på Henrik Syse gjorde jeg brukertest på fire personer i målgruppa. Hver av personene ble bedt om å reflektere rundt deres førsteinntrykk av plakaten, hva de tenkte budskapet var, og hvordan de syntes den formidler dette budskapet.

Budskap

Fra brukertestene fikk jeg et par tilbakemeldinger på at konteksten ikke var helt tydelig, men at dette f.eks kunne løses ved å få et eksempel på plassering. Testene ble gjennomført ved kun å vise plakaten. I ettertid ser jeg at det med fordel kunne vært vist plassert i byrom. I tillegg var det nevnt at å vite avsender eller liknende muligens også kunne bidra til kontekst. En troverdig avsender ville få tydeligere frem at dette er en holdningskampanje og ikke en plakat for en

event eller liknende. Under er to av tilbakemeldingene til budskapet uthevet:

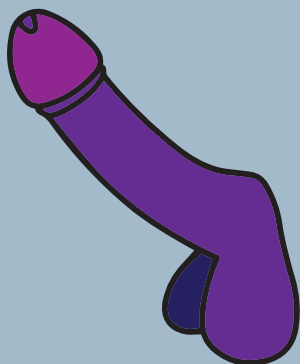
“Jeg liker veldig godt konseptet og effekten den søker etter, er en veldig god katalysator for et samtaleemne.”

“Dersom jeg hadde vært med en venn og venta på bussen og denne hadde rulla opp som en reklame så hadde jeg helt sikkert påpekt det og kanskje en dialog kommer fra det.”

Grafisk profil

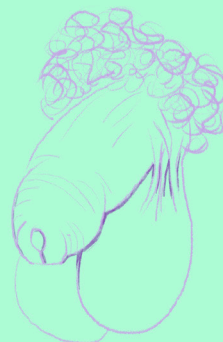
Jeg fikk gode tilbakemeldinger på den grafiske profilen. Det var tydelig at hvordan det grønne, lyse brøt mot det tunge blå var med på å fange oppmerksomheten nok til at man fikk lest tittelen. Det var litt uenighet blant testpersonen om hele mikrofonstativet burde være outlinet, eller om det skulle beholdes slik det var. I tillegg bel det gitt litt pirk på om teksten kanskje skulle vært større og underteksten nærmere tittelen for å skape bedre tilhørighet.

IKKE SNAKK OM DENNE PENISEN

Seksualitet angår alle menn uavhengig av alder og livssituasjon. Den påvirker det psykiske, fysiske, kulturelle, åndelige og sosiale sidene ved det å være en mann. Det er nær sammenheng mellom hvordan en fungerer seksuelt og ens livskvaliteten. Menns seksualitet og problemer som kan oppstå sentreres gjerne rundt penis som f.eks for tidlig sædutløsning, eller ved impotens. Men hva med resten? Menns seksualitet er ikke kun penis!

HVORFOR KAN KVINNER OPPFATTES SOM KÅTE OG VAKRE, MENS MENN OFTE BLIR OMTALT SOM KÅTE OG GRISETE?

Itterasjon 1

Det første utkastet av plakat. Laget til for å teste ut under workshop. Hadde for mye tekst under. Fikk tibakemelding fra deltakeren at det burde være med et spørsmål

Itterasjon 2

I andre utkast lekte jeg med tanken om en mer subtil penis ved å gjøre den slapp og mer difus i illustrasjonen. Teksten ble byttet ut med et spørsmål med inspirasjon fra workshopen

Endelig Konsept

Det endelige konseptet er en holdningskampanje i form av en plakat. Den er ment til å henge opp i byrom på f.eks bussholdeplasser som vist i illustrasjon av konseptet. Tittelen “Hvorfor suger lyden sånn?” referer til mangel på åpenhet og dybde i de nåværende samtale om seksualitet. Ved å bruke en illustrasjon av en penis sammen med tittelen er også håpet at det vil skape assosiasjoner til “blow-jobs” for å trekke oppmerksomhet og skape nysgjerrighet rundt plakaten. Videre utdyper teksten at hvordan vi snakker om seksualitet betyr noe for å legge vekt på at det er samtaler om seksualitet konseptet ønsker å oppfordre til. For å presisere at det er samtaler om mannlig seksualitet som er på dagsorden er ordet “guttastemning” brukt.

Med den grafiske profilen og den tilhørende teksten, har jeg prøvd å finne en balanse mellom «det kan være fint å ha samtaler med mer dybde og nyanse om mannlig seksualitet» og «dere må snakke om mannlig seksualitet». Det sistnevnte er en litt farlig vei å gå, da det kan oppfattes som bedrevitende og paternalistisk.

Kobling mot seksuell tabu

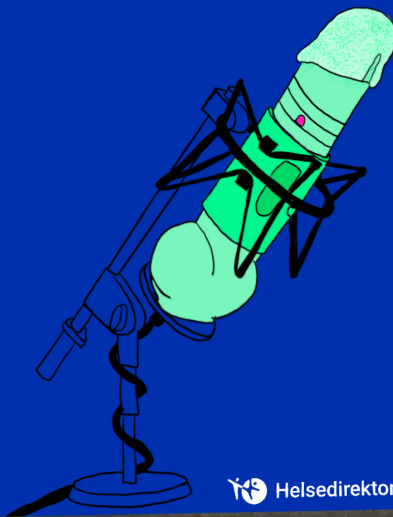
Med innsikten jeg har tilegnet meg, og tilbakemeldingene jeg har fått, tror jeg dette konseptet kan bidra til å skape samtaler om mannlig seksualitet. Som nevnt tidligere i oppgaven er sunn seksuell helse tett knyttet opp til livskvalitet. Det å skulle føle på at det ikke er passelig eller innafor å snakke om noe som er en så viktig del av hvordan man har det, virker å være noe som kan bidra til større problemer. Det er her jeg håper og tror at dette konseptet kan spille en rolle. Det gir tillatelse til å være nysgjerrig og er med på å sette i gang en samtale. Plasseringen i byrom vil forhåpentligvis sørge for at flere enn bare primærbrukergruppen biter seg merke i den. På den måten håper jeg at dette blir med på å sette mannlig seksualitet på dagsordenen, og at det kan bidra til å minske tabu knyttet til det.

sykehus

Galgeberg

Hvorfor suger lyden sånn?

Hvordan vi snakker om seksualitet betyr noe.
Guttastemning er bra det, men gir det rom for sårbarhet?

 HelseDirektoratet

Etterord

Når jeg skal prøve å oppsummere en flere månedslang prosess, er min første tanke at dette er en litt utypisk masteroppgave. Jeg har ved flere anledninger fått muligheten til å observere den umiddelbare reaksjonen hos folk idet jeg forteller dem hva jeg jobber med til masteroppgaven. Det har definitivt vært litt blandede reaksjoner. En som har gått igjen er følelsen av ikke å forstå hvorfor jeg som designer skriver om nettopp dette temaet. Seksuelt tabu og design er ikke to temaer som gir umiddelbare assosiasjoner for mange. Dessuten er tabubelagte temaer av natur lite snakket om. Oppgaven er kanskje også utypisk i den forstand at den tar opp temaer som ikke ofte dras frem verken i samtaler eller i litteraturen.

Når det er sagt har jeg mistet tellingen på hvor mange gode samtaler jeg har hatt om temaet siden jeg gikk i gang med arbeidet. Jeg har satt utrolig pris på at folk har engasjert seg i oppgaven min. Jeg har hatt to fantastiske veiledere som har interessert seg for emnet og som har vært villig til å diskutere med meg. Det er de som har gjort det mulig i det hele tatt å skrive denne oppgaven!

Design i en tabubelagt kontekst er et stort og komplisert tema. Med min avgrensning på mannlig seksualitet virket det litt som å starte på bar bakke. I tillegg til å være lite utforsket fra før, er det et tema der utforskning må foretas med varsomhet. Spørsmålene og utfordringene som oppsto underveis var vanskelig å få fatt på nettopp fordi temaet er så personlig og intimt. Dersom man generaliserer for mye, kan det hende noen ikke føler seg sett, eller i verste fall støtt. Dersom man trår for forsiktig frem virker man klein og unnvikende for målgruppa. Å tilvenne seg slike utfordringer har sørget for en bratt læringskurve gjennom prosessen. Jeg føler meg langt mer i stand til å ta disse viktige samtalene selv etter å ha utforsket temaet og tatt del i de faktiske samtalene.

For meg er det viktig at dette er en oppgave som blir tatt seriøst. I løpet av semesteret som har gått føler jeg virkelig at jeg har vokst som designer. Jeg håper oppgaven kan være et bidrag for å gi den samme opplevelsen til flere.

Selv om prosessen til tider har følt lang, vet jeg at et semester til utforskning av et tema av denne størrelsesordenen ikke er

allverdens. På den ene siden er jeg veldig fornøyd med å sitte igjen med et resultat som jeg har tro på. På den andre siden vet jeg at jeg fortsatt har masse igjen å lære om seksuelt tabu og mannlig seksualitet. Jeg håper derfor på muligheter i fremtiden til å dykke ned i noen av de samme utfordringene som jeg har utforsket i denne oppgaven. Men før den tid, føler jeg for å ta en velfortjent ferie!

Bibliografi

Aars, H. (2011). *Menns seksualitet* (1st ed.). Cappelen Damm Akademisk.

Bech, I. (2019, april 25). Færre ser TV og leser papiraviser – mer tid går med til dataspill og internett. forskning.no. <https://forskning.no/internett-media-ntb/faerre-ser-tv-og-le-ser-papiraviser--mer-tid-gar-med-til-dataspill-og-internett/1329637>

Benestad, E. E. P. (2020, mai 5). tabu (seksualitet). store norske leksikon. Retrieved juni 28, 2021, from https://sml.snl.no/tabu_-_seksualitet

Benestad, E. E. P. (2021, april 26). Seksualitet. Store Norske Leksikon. Retrieved juli 6, 2021, from <https://sml.snl.no/seksualitet>

Bertelsen, B. E. (2017, November 21). Tabu. Store Norske Leksikon. Retrieved juli 6, 2021, from <https://snl.no/tabu>

Case, N. (2014, juli 1). Coming Out Simulator. Coming Out Simulator. <https://ncase.me/cos/>

Dorst, K. (2017). *Notes on Design: How Creative Practice Works*. BIS Publisher.

Ertesvåg, O. R. (2018, mai 24). Helsedirektoratet med oppsiktsvekkende kondomkampanje. NRK. <https://www.nrk.no/norge/helsedirektoratet-med-oppsiktsvekkende-kondomkampanje-1.14053238>

Fu, S., Li, H., Liu, Y., Pirkkalainen, H., & Salo, M. (2020, juni 18). Social media overload, exhaustion, and use discontinuance: Examining the effects of information overload, system feature overload, and social overload. ScienceDirect. Retrieved juni 25, 2021, from https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0306457320308025?casa_token=B-uxiXipGdEAAAAA:08dHigU-A8HE_0HHoJK7GkJGqEdA6uD5tIdn_Z_4t510Lv0w6T-wEuQl7jVZgjOjdDLXwgtJr

Fuelbox. (2013). Fuelbox PAR. Fuelbox. <https://fuelbox.no/produkt/par/>

Gramazio, S., Cadinu, M., Guizzo, F., & Carnaghi, A. (2020, september 23). Does Sex Really Sell? Paradoxical Effects of Sexualization in Advertising on Product Attractiveness and Purchase Intentions. SpringerLink. Retrieved juni 25, 2021, from <https://link.springer.com/article/10.1007/s11199-020-01190-6>

Helsedirektoratet. (2017, februar 22). Dette gjør Helsedirektoratet. helsedirektoratet. Retrieved juli 6, 2021, from <https://www.helsedirektoratet.no/om-oss/dette-gjor-helse-direktoratet>

Holland, J., Ramazanoglu, C., Sharpe, S., & Thompson, R. (1994, mars 1). Power and Desire: The Embodiment of Female Sexuality". Sage Journals, 46(1), 21-38. <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1057/fr.1994.2>

Kondomeriet. (2021). Yourgasm Men Only. Kondomeriet. Retrieved juli 7, 2021, from <https://www.kondomeriet.no/frekke-sexleketøy/yourgasm-mann/>

Kondomeriet. (2021, januar 18). Kondomeriet - På tide å gi hånden en velfortjent pause? Youtube. Retrieved juni 3, 2021, from <https://www.youtube.com/watch?v=jllWr-bCWoQg>

Kumar, A., & Verma, R. S. (2020, mars 6). Sexual Harassment in Academic Institutions and Demand to Regulate Male Sexuality. Sexuality & Culture, 24. <https://link.springer.com/article/10.1007/s12119-020-09715-7>

Kurzgesagt. (2019, februar 17). Loneliness. Youtube. Retrieved mai 4, 2021, from https://www.youtube.com/watch?v=n3Xv_g3g-mA&t=39s

Markedsføringsloven. (2009). Markedsføringsloven. Forbrukertilsynet. <https://www.forbrukertilsynet.no/lov-og-rett/veiledninger-og-retningslinjer/veiledning-kjonnsskri-minerende-reklame#chapter-2-2>

Martin, B., & Hanington, B. (2012). Universal Methods of Design (1st ed.). Rockport

Publishers.

McCarthy, B., & McCarthy, E. (2021). Contemporary Male Sexuality: Confronting Myths and Promoting Change (1st ed., Vol. 1). Routledge.

Newman, D. (n.d.). The Design Squiggle. The Design Squiggle. Retrieved juli 6, 2021, from <https://thedesignsquiggle.com/>

Patagonia. (2011, november). Don't buy this jacket. Patagonia. Retrieved juli 1, 2021, from <https://www.patagonia.com/stories/dont-buy-this-jacket-black-friday-and-the-new-york-times/story-18615.html>

Pruitt, J., & Grudin, J. (2003, juni 6). Personas: practice and theory. ACM, 1-15. khhh-T7EHB9cAAAAA:FY1FMmxlVI3aLwPb1ZJ5NC7yHi2C9SuWklUwxCZTTfVOAuw5qaE7aDO
Reddit. (2018, februar 23). How a Male should Masturbate. Reddit. Retrieved mai 4, 2021, from https://www.reddit.com/r/sex/comments/7zmkfr/how_a_male_should_masturbate/

Reform. (2002). Reform. Reform. Retrieved juli 6, 2021, from <https://reform.no/tjenester/mannstelefon/>

Sanders, E. B. N., & Stappers, P. J. (2018). Convivial Toolbox: Generative Research for the Front End of Design (4th ed.). BIS.

The Skin Deep. (2014). The And Couples Edition. The Skin Deep. <https://shop.theskindeep.com/products/the-and-card-game>

Strøm, A., & Nylenna, M. (2019, april 9). Verdens helseorganisasjon (WHO). Store Norske Leksikon. Retrieved juli 6, 2021, from https://snl.no/Verdens_helseorganisasjon_-_WHO

Tronsen, J. K. (2015). Hvordan designe for seksuell velvære.

Visser, F. S., Stappers, P. J., Van der Lugt, R., & Sanders, E. B.--N. (2005, mars 29). Con-

textmapping: experiences from practice. Taylor and Francis, 1(2). <https://studiolab.io.tudelft.nl/manila/gems/sleeswijkvisser/Codesign2005sleeswijk.pdf>

Wikipedia. (2021, juni 16). Coming Out Simulator 2014. wikipedia. Retrieved juli 7, 2021, from https://en.wikipedia.org/wiki/Coming_Out_Simulator_2014

Vedlegg

Vil du delta i forskningsprosjektet

Hvordan designe for å unngå seksuell tabu

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å **legge til rett for trygg utforskning av egen seksualitet for unge menn**. I dette skrivet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Formålet med oppgaven er hvordan det er mulig å legge til rett for trygg utforskning av egen seksualitet for unge menn.

Masteroppgave utføres i takt med instituttets pågående forskning innenfor Design for bærekraftig oppførsel og praksis der det er et ønske om nye forskningstemaer som støtter bærekraftig utvikling. I dette master tilfelle er det snakk om sosial bærekraft.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Institutt for Design ved NTNU er ansvarlig for prosjektet.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Det er et ønske å kunne diskutere spørsmål knyttet til oppgaven med en i et fagfelt utenfor design, men fortsatt relevant til oppgaven. En lege og sexolog som har forsket på temaer knyttet til menn og deres seksualitet er derfor godt egnet. Kontaktopplysninger ble funnet på finnensexolog.no.

Hva innebærer det for deg å delta?

Hvis du velger å delta i prosjektet, innebærer det at du lar deg intervjuet. Det vil ta deg ca.60 minutter. Intervjuet inneholder spørsmål om menn, maskulinitet og menns seksualitet. Opplysningen registreres ved notater og video/lydopptak.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle dine personopplysninger vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

- Det er kun masterstudenten og veileder som har tilgang til opplysningene om deg.
- Navn og kontaktinformasjon lagres separat fra intervjunotatene.
- Det er masterstudenten som gjennomfører og transkriberer intervjuet.
- I publikasjon av masteroppgaven vil det være mulig å gjenkjenne deltager med navn og stilling

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Opplysningene anonymiseres når prosjektet avsluttes/oppgaven er godkjent, noe som etter planen er juli 2021. Lydopptaket slettes ved prosjektslutt.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra Institutt for Design ved NTNU har NSD – Norsk senter for forskningsdata AS vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke opplysninger vi behandler om deg, og å få utlevert en kopi av opplysningene
- å få rettet opplysninger om deg som er feil eller misvisende
- å få slettet personopplysninger om deg
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å vite mer om eller benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- Institutt for Design ved NTNU ved masterstudent Rannveig Carlsen (epost: rannveic@stud.ntnu.no, telefon: 48143002) og veileder Casper Boks (epost: casper.boks@ntnu.no, telefon: 73590102)
- Vårt personvernombud ved NTNU: Thomas Helgesen (epost: thomas.helgesen@ntnu.no, telefon: 93079038)

Hvis du har spørsmål knyttet til NSD sin vurdering av prosjektet, kan du ta kontakt med:

- NSD – Norsk senter for forskningsdata AS på epost (personverntjenester@nsd.no) eller på telefon: 55 58 21 17.

Med vennlig hilsen

Casper Boks
Veileder

Rannveig Carlsen
Masterstudent

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet «*Hvordan designe for å unngå seksuell tabu*» og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til:

- å delta i intervju
- at opplysninger om meg publiseres slik at jeg kan gjenkjennes ved navn og stilling

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

Intervjuguide til intervju med lege og sexolog

Hva det forskes på:

Å designe for å unngå seksuell tabu. Oppgave fokusere på hvordan det er mulig å legge til rett for trygg utforskning av egen seksualitet for unge menn. Prosjektet er en masteroppgave.

Det skal utføres et intervju med en fagperson, i dette tilfellet en lege og sexolog.

Metoden som brukes er intervju. Under er et utvalg av spørsmål til intervjuet:

- Har gutter noe å lære av kvinner når det kommer til å snakke om sex?
- Har kvinner noe å lære av menn når det kommer til det å snakke om sex?
- Hvilke stigmaer tror du menn møter på i forhold til sex?

Ønsker å registrer navn og stilling på intervjuobjektet.

ET HEFTE OM
MANNLIG SEKSUALITET

DETTE HEFTET ER EN DEL AV ET
MASTERPROSJEKT OM HVORDAN Å
TILNÆRME TABUBELAGTE TEMAER
KNYTTET TIL SEX I SAMTALE MED
UNGE MENN.

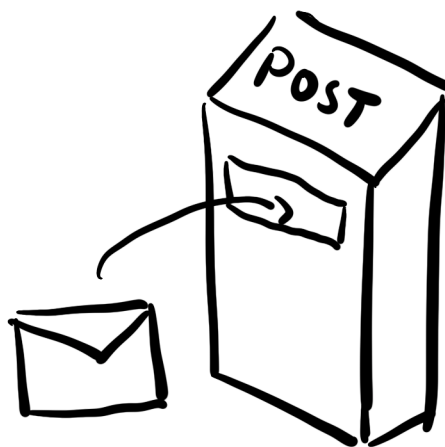
OPPGAVEN ER KNYTTET TIL
INSTITUTT FOR DESIGN VED NTNU.

OM DET SKULLE VÆRE NOEN SPØRSMÅL
ER DET BARE Å KONTAKTE MEG,
MASTERSTUDENT RANNVEIG CARLSEN
PÅ rannveig@stud.ntnu.no

HEFTET BESTÅR AV SPØRSMÅL
KNYTTET TIL SEKSUALITET, I
TILLEGG TIL NOEN UTFYLINGSOPPGAVER.
DET ER INGEN RIKTIGE SVAR OG
SVARENE ER ANONYME. DERSOM
DU ER USIKKER ELLER IKKE
SKJØNNER ENKELTE SPØRSMÅL ER
DET BARE Å HOPPE OVER

DET TAR CA
25 MIN Å
FYLLE UT DETTE
SKJEMA

PUTT SKJEMAET I
KONVOLTEN MED
FRIMERKE OG POST
DEN NÅR DU ER FERDIG

DIN SEKSUELLE LEGNING?

- HETROSEKSUELL
- BISEKSUELL
- HOMOSEKSUELL
- ANNET
- ØNSKER IKKE SVARE

VIL DU ANSE DEG SELV SOM?

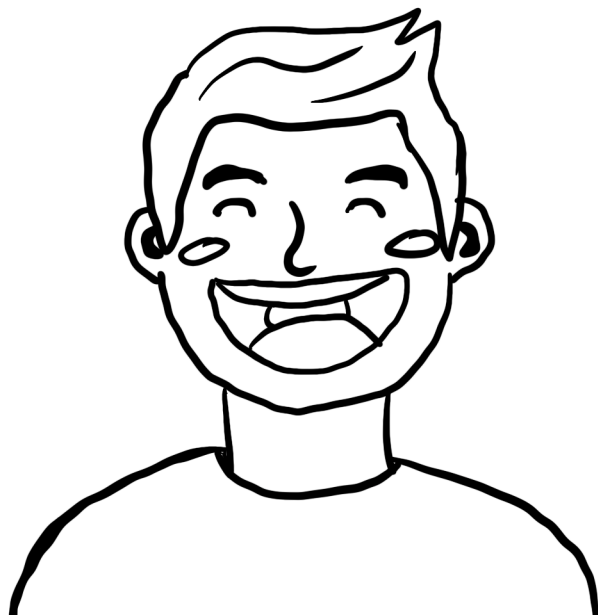
- MONOGAM
- POLYAMORØS
- ANNET
- ØNSKER IKKE SVARE

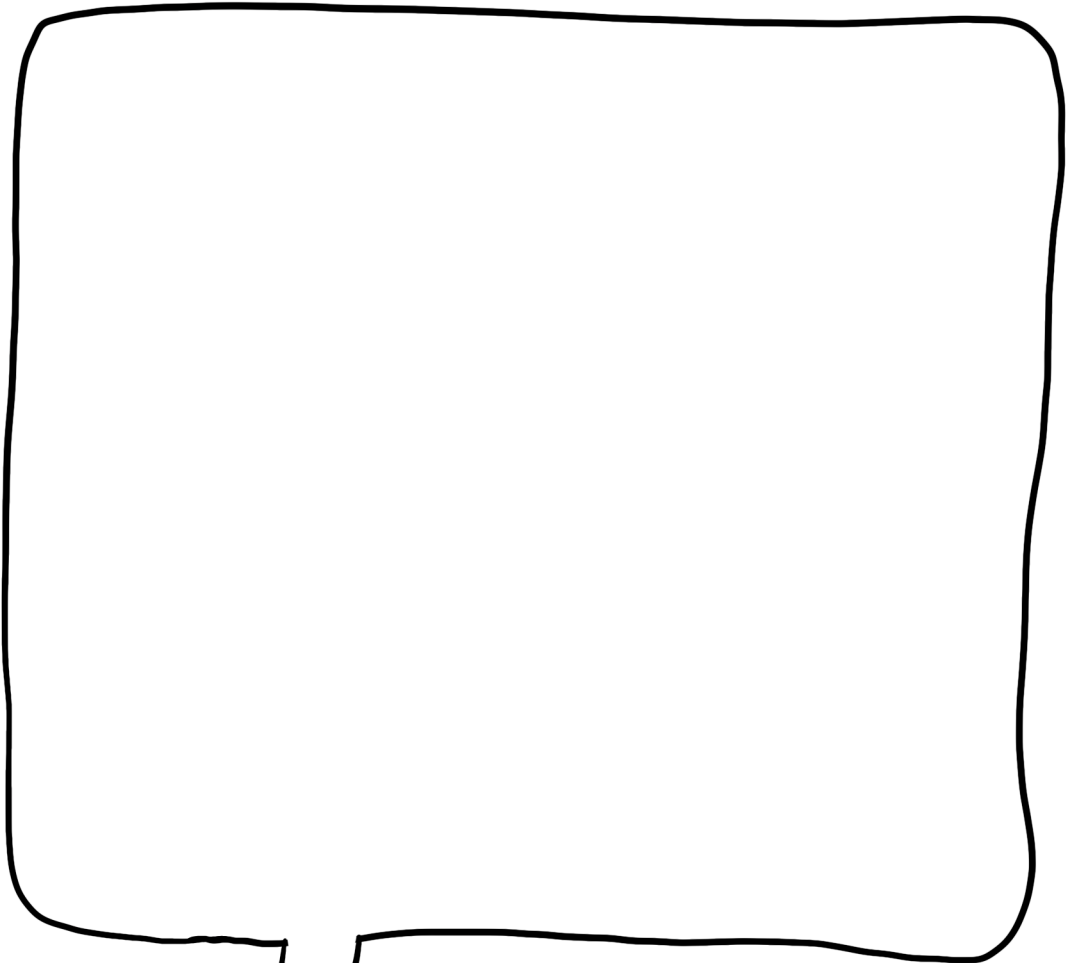
DIN ALDER?

- 18 - 22
- 23 - 28
- 29 - 34

- JEG SAMTYKKER TIL AT DET JEG SKRIVER KAN BRUKES TIL PROSJEKTET

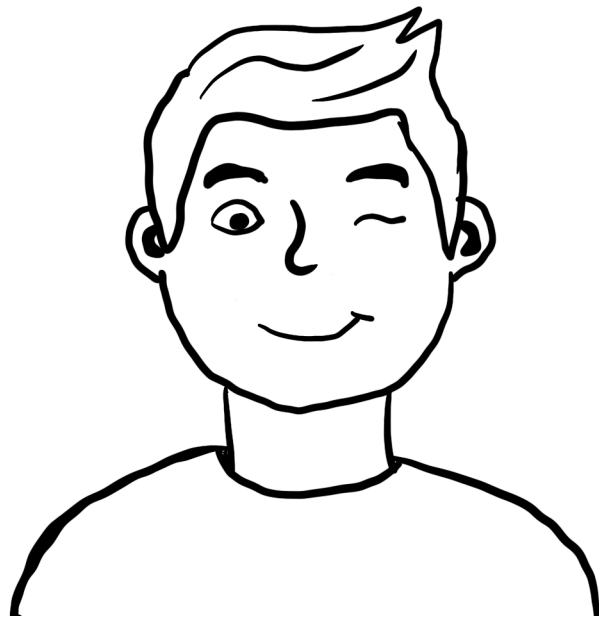
KAN DU DELE EN MORJOM SAMTALE
DU HAR HATT OM SEX?

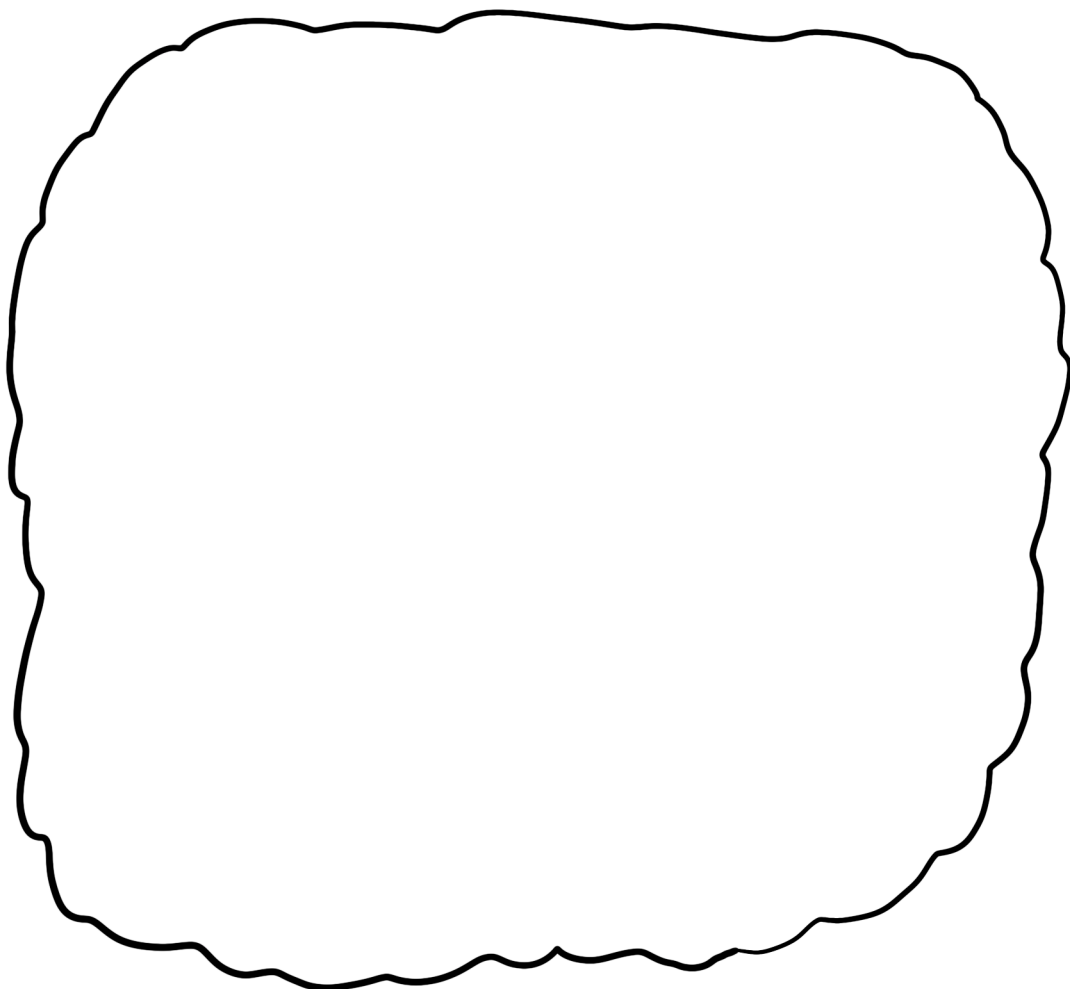

HVA TENKER DU AT DET
BETYR Å VÆRE TRYGG
PÅ EGEN SEKSUALITET?

NÅR FØLER DU DEG MEST SEXY?

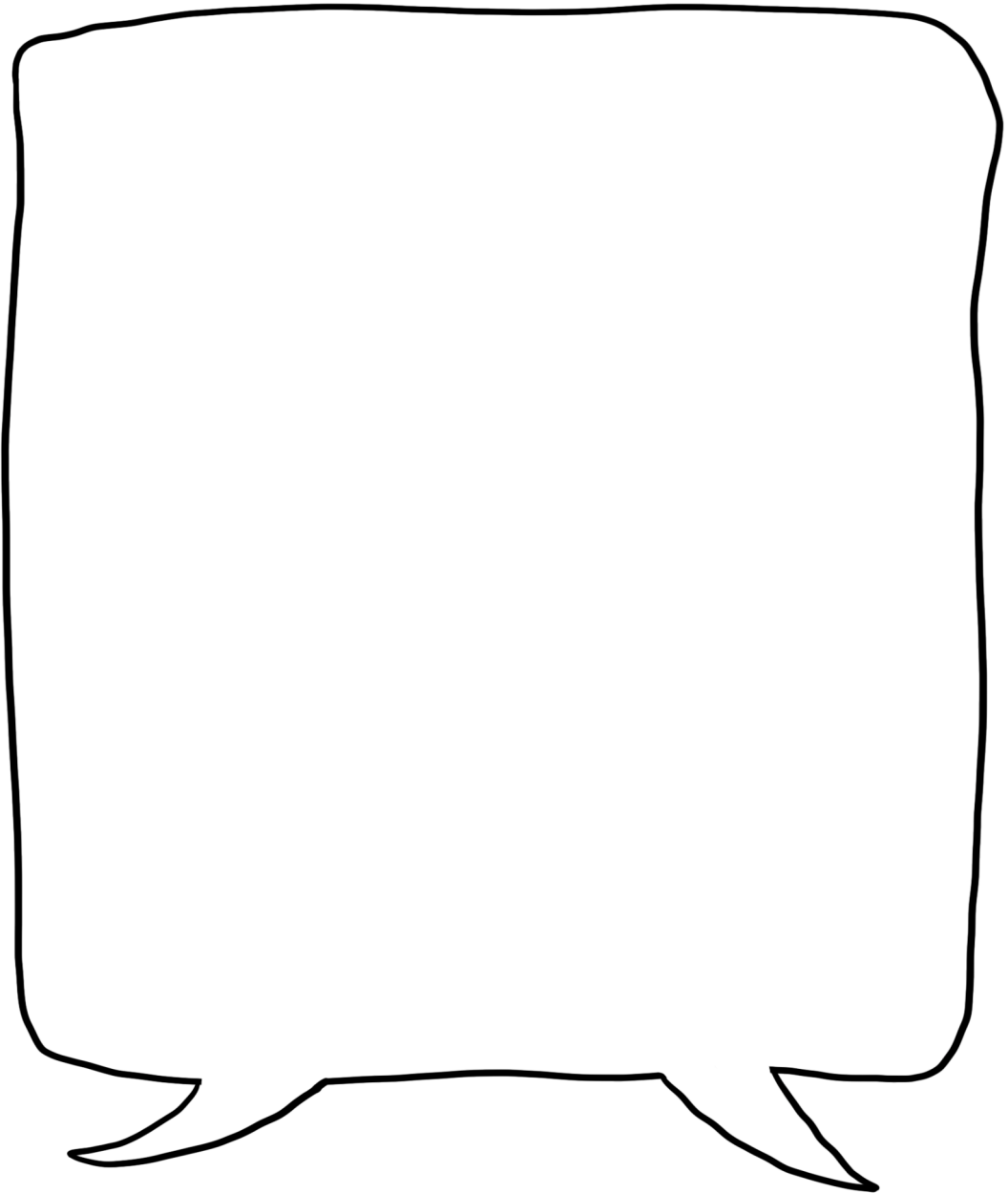

KAN DU DELE NOEN
TANKER OM DET Å
SNAPPE OM SEX?
HVA DUKKER OPP I
HUDET DITT?

HVEM VILLE DU FORETRUKKET
Å SNAKKE MED OM SEX?

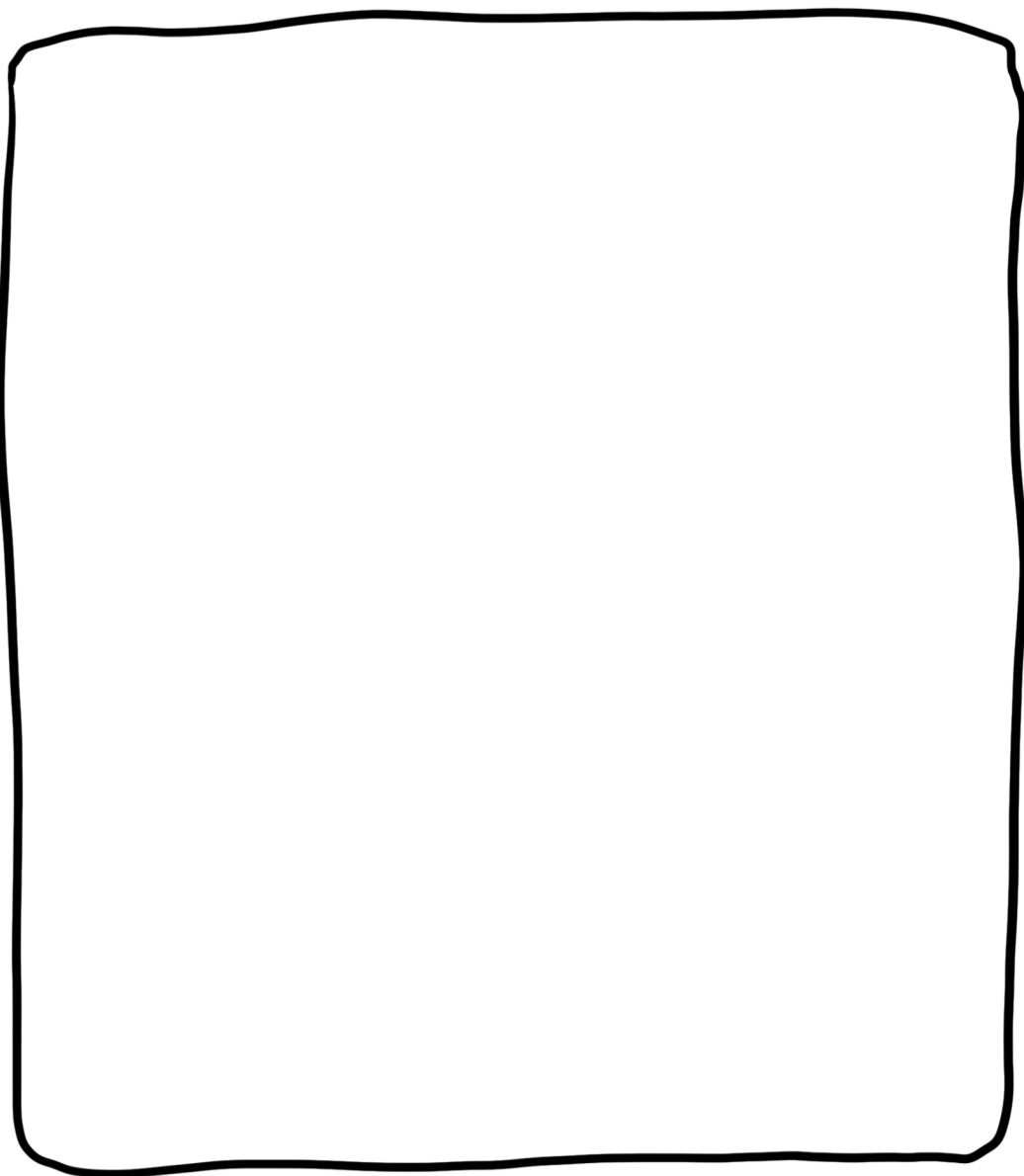

HVORDAN UTFORSKER
DU DIN EGEN
SEKSUALITET?

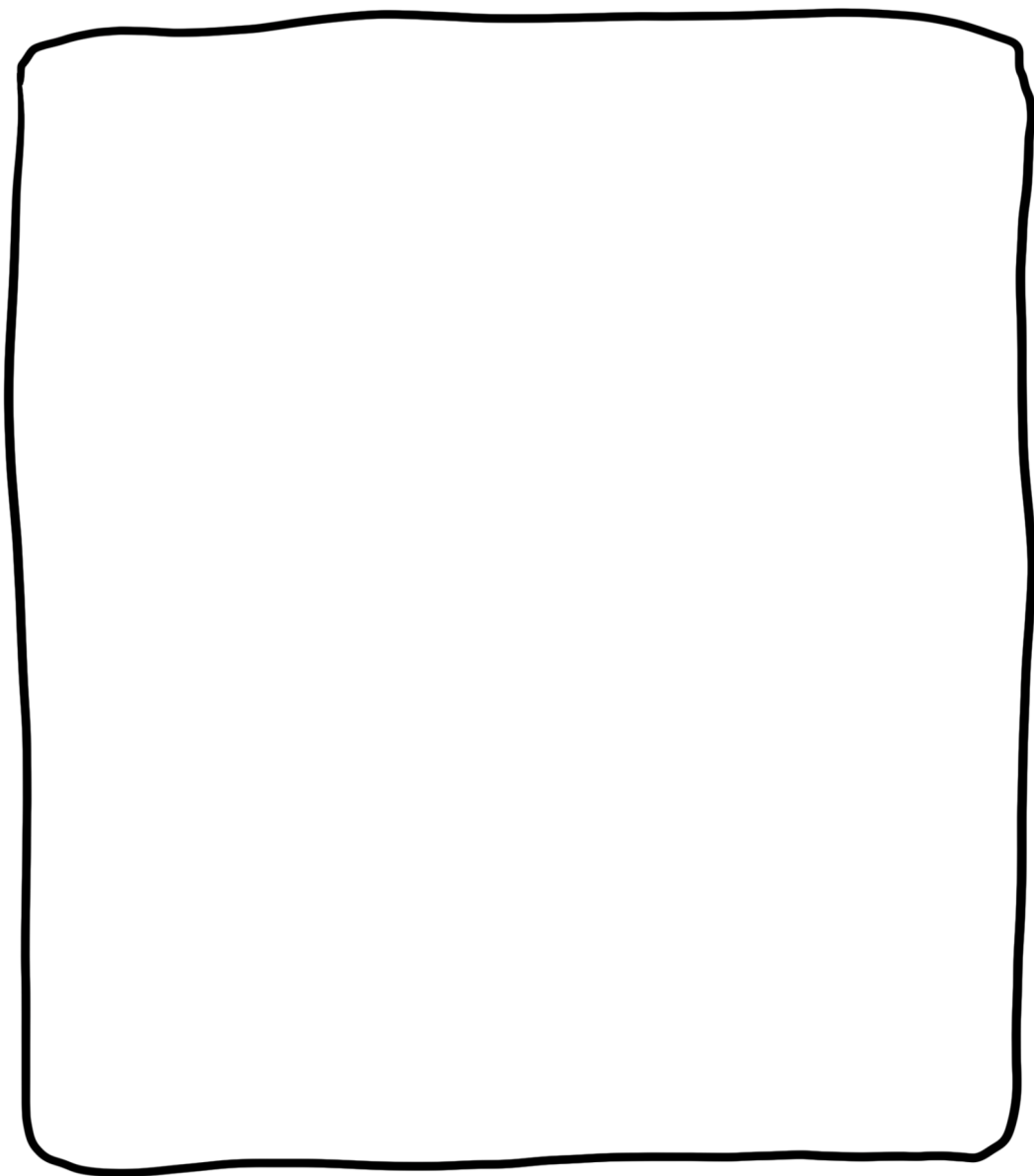
(F. EKS. FOR Å FINNE UT
AV HVA DU LIKER / IKKE LIKER,
ELLER NYE TING DU
HAR LYST TIL Å PRØVE)

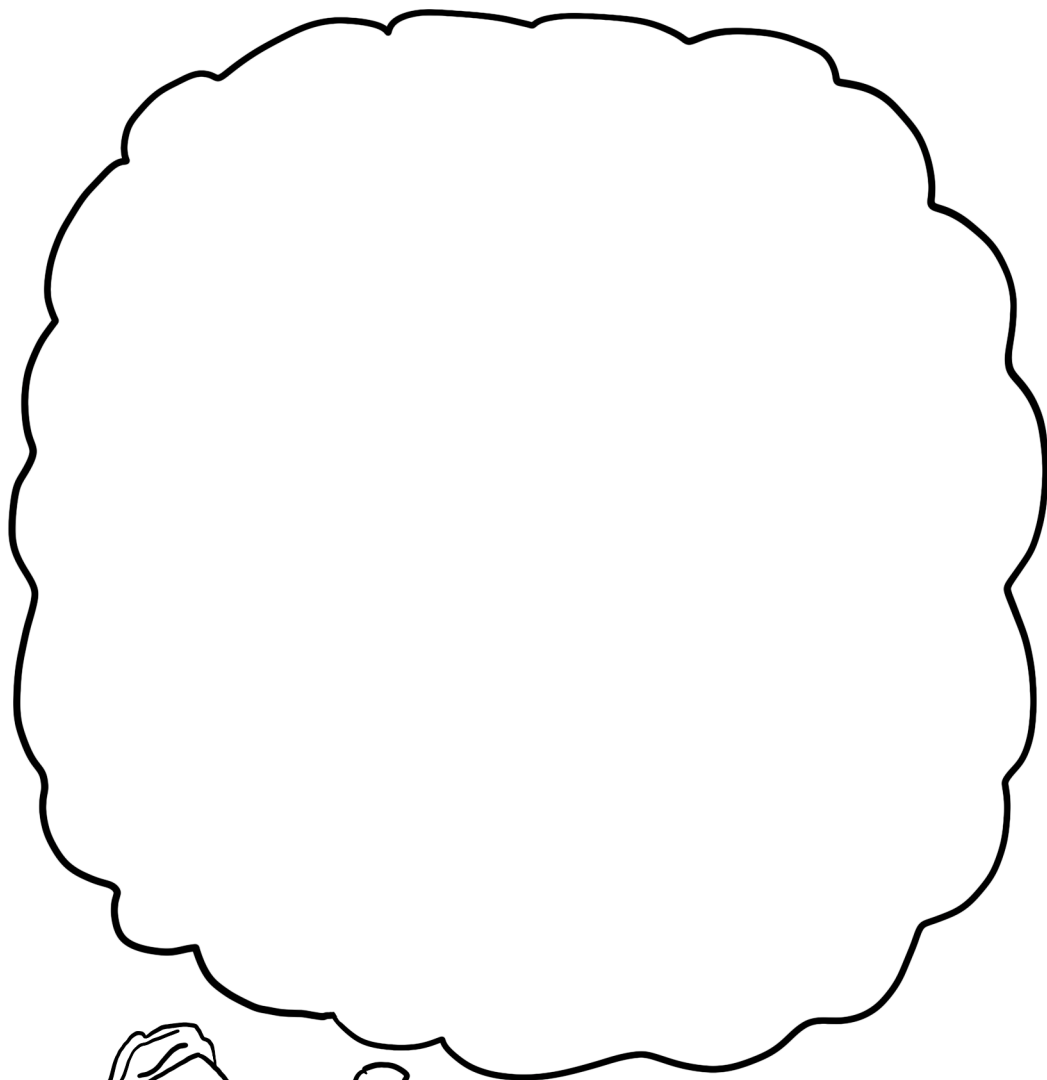

KAN DU TEGNE OG/ELLER BESKRIVE
NOE DU TENKER PÅ SOM ET
FEMININT SEXLEKETØY?
HVA GJØR DET FEMININT?

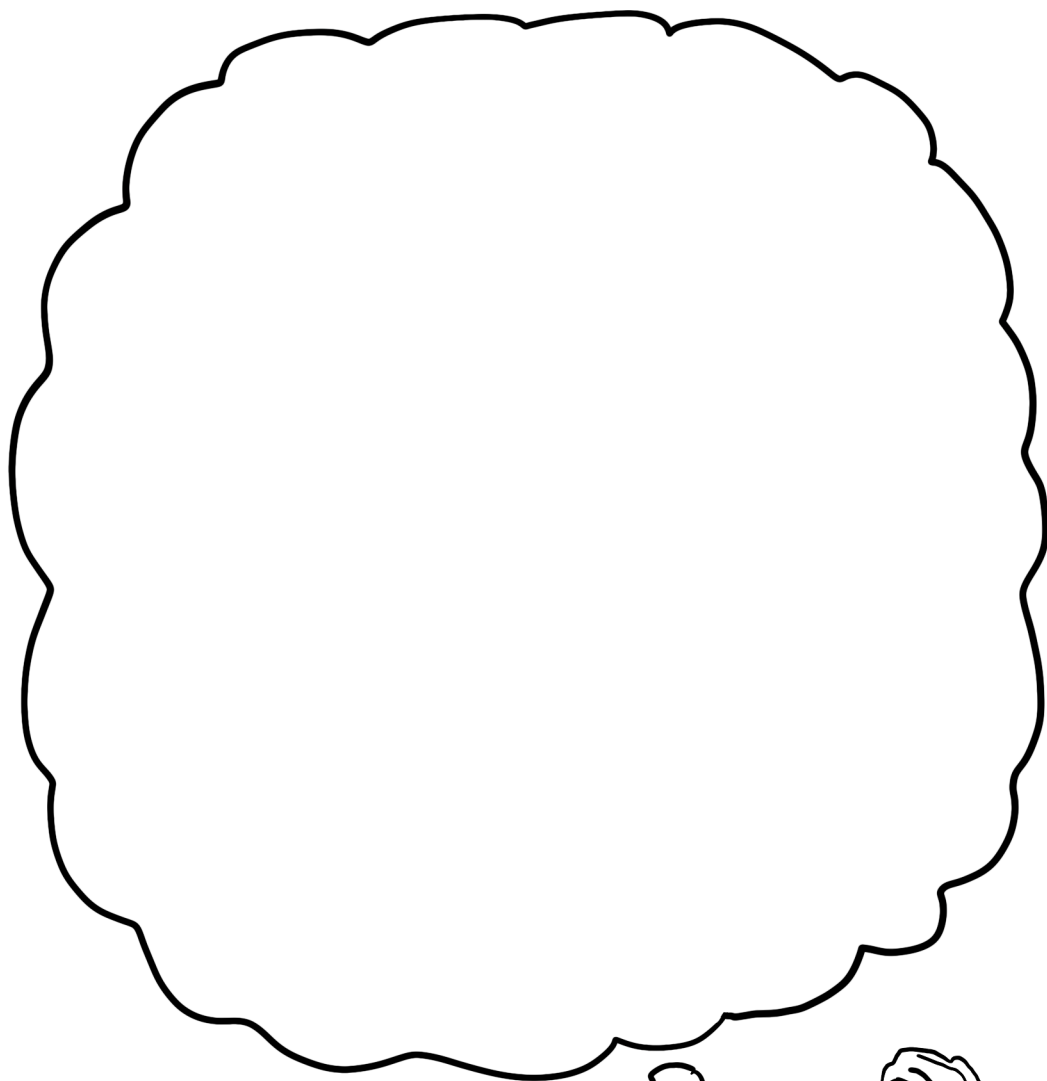

KAN DU TEGNE OG/ELLER BESKRIVE
NOE DU TENKER PÅ SOM ET
MASKULINT SEXLEKETØY?
HVA GJØR DET MASKULINT?

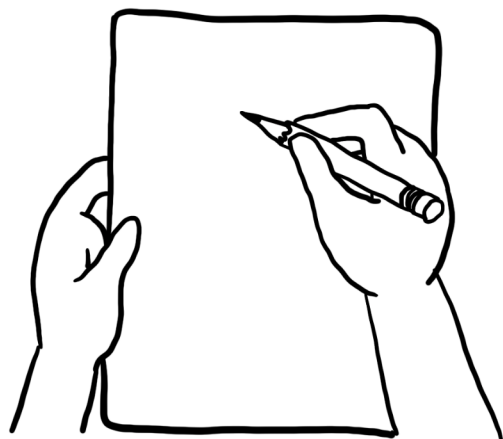
HVA VILLE BIDRATT
POSITIVT TIL DIN
SEXUALITET ?

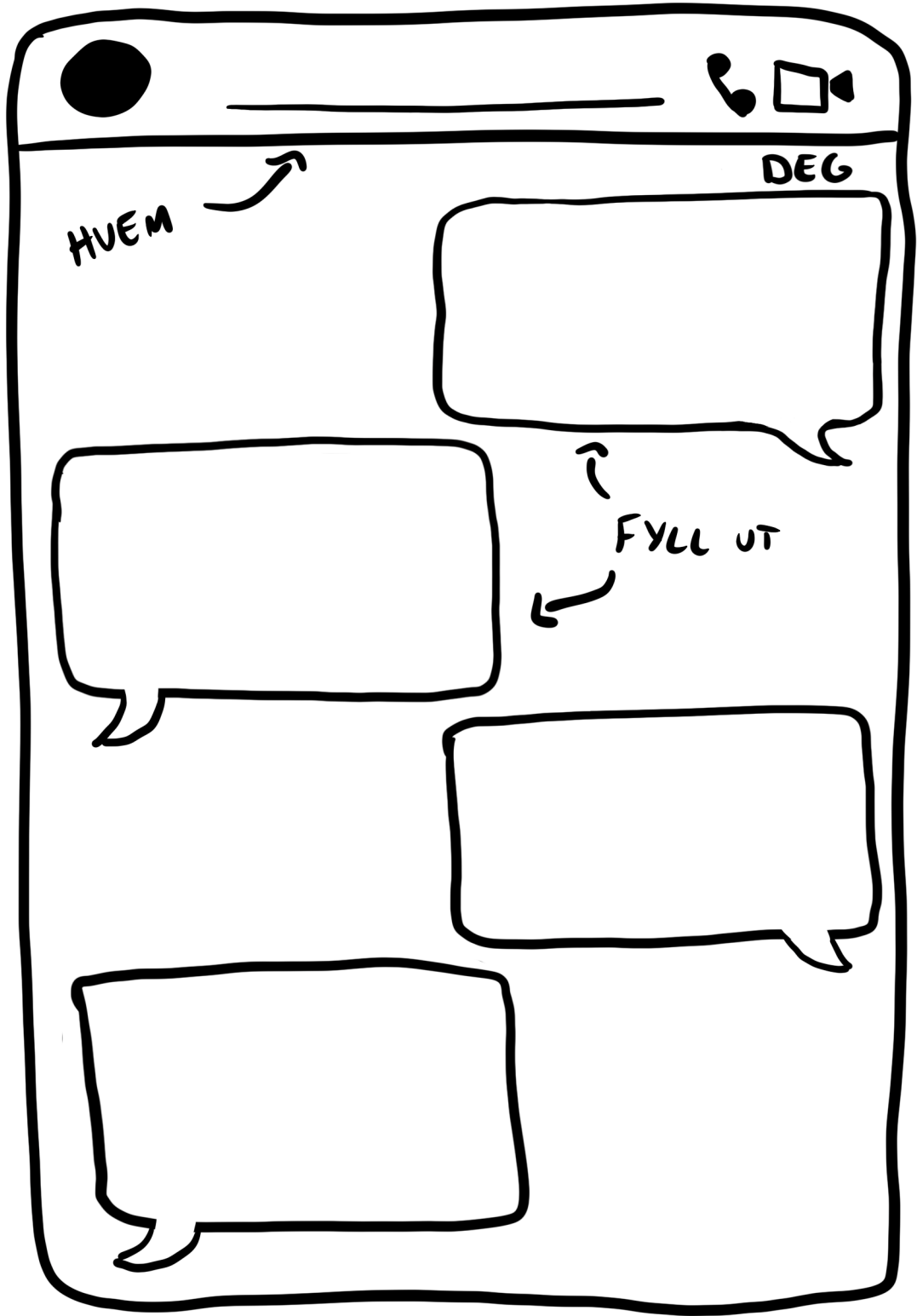
HVA VILLE BIDRATT
NEGATIVT TIL DIN
SEXUALITET ?

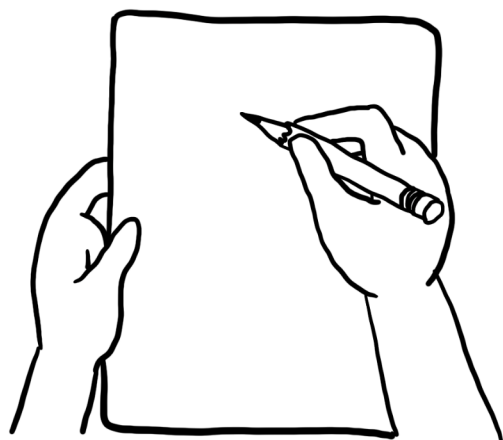
DETTE ER ET EKSEMPEL PÅ EN
MULIG SAMTALE OM EN POSITIV
SEKSUELL OPPLEVELSE. FYLL UT HVEM
DU VILLE HATT SAMTALEN MED
(EKS: KOMPIS, VENNINNE, MAMMA, BROR,
SØSTER, VENNEGJENG, SEKSUELL
PARTNER OSV), HVA VILLE DU
DELT, OG HVA DU FORVENTER/
ØNSKER SOM SVAR ?

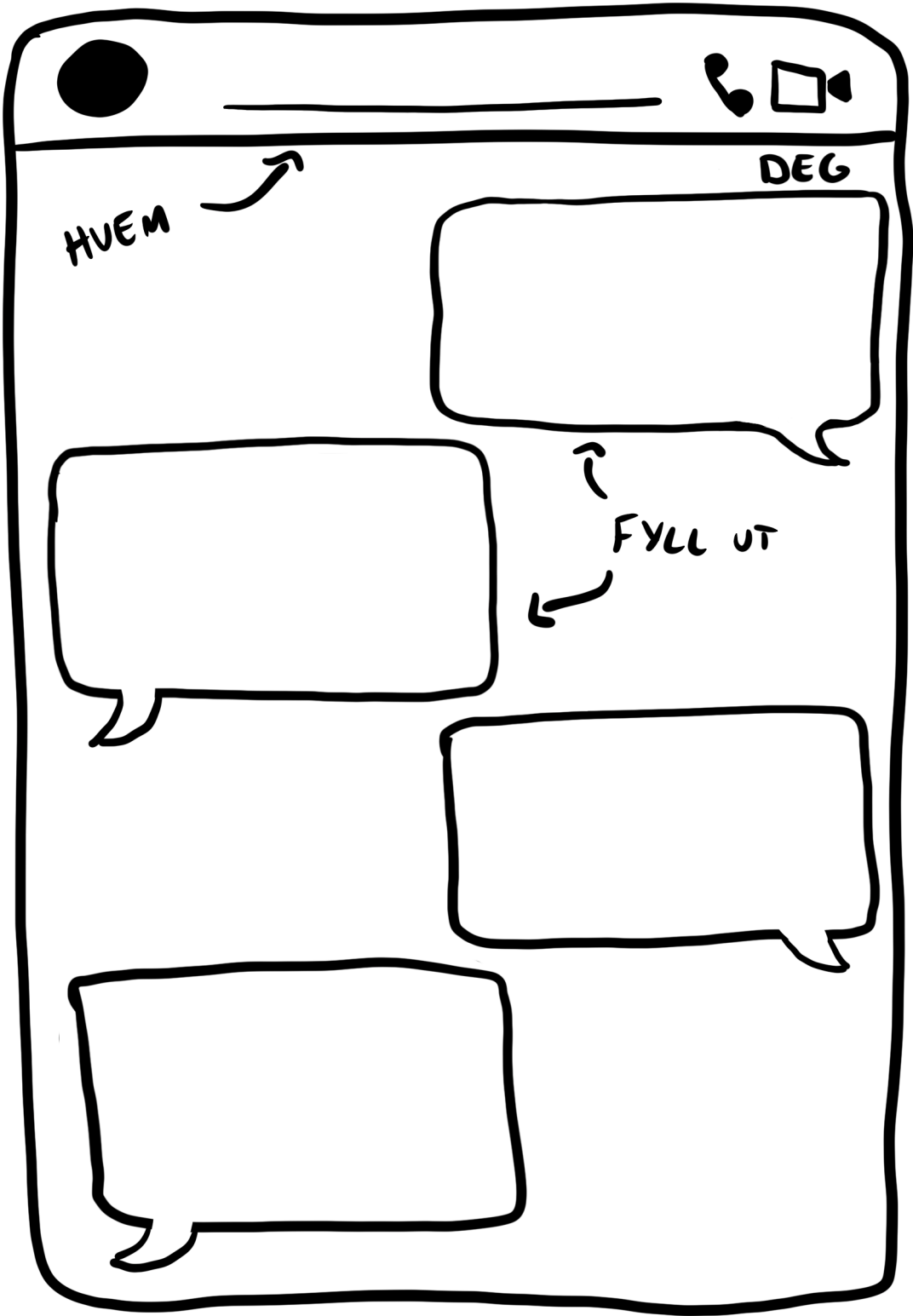
FYLL UT

DETTE ER ET EKSEMPEL PÅ EN
MULIG SAMTALE OM EN NEGATIV
SEKSUELL OPPLEVELSE. FYLL UT HVEM
DU VILLE HATT SAMTALEN MED
(EK: KOMPIS, VENNINNE, MAMMA, BROR,
SØSTER, VENNEGJENG, SEKSUELL
PARTNER OSV), HVA VILLE DU
DELT, OG HVA DU FORVENTER/
ØNSKER SOM SVAR ?

FYLL UT →

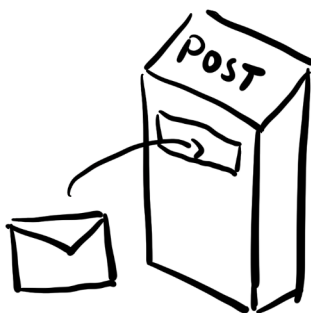

OM DU HAR NOE MER PÅ HJERTE
ELLER NOEN ANDRE KOMMENTARER
KAN DU DELE DET HER

TAKK FOR BIDRAGET! ▼

HUSK Å POSTE HEFTET

Heisann!

Jeg sender denne mailen siden du for noen uker siden sa deg villig til å bidra i en spørreundersøkelse knyttet til mitt masterprosjekt om mannlig seksualitet.

Spørreundersøkelsen har en litt annen form enn interesseskjemaet. Det er et fysisk hefte som skal fylles ut anonymt for hånd.

Pga smittevern tenkte jeg at det letteste er at jeg sender skjemaet i posten og legger ved en returkonvolutt med frimerke. På den måten får jeg tilbake utfylt skjemaet og ditt svar forblir anonymt.

Om du fortsatt er interessert i å bidra trenger jeg derfor postadressen din. Denne brukes kun for å sende ut skjemaet og vil bli slettet i etterkant.

Om du har ombestemt deg er det helt i orden, interesseskjemaet var ikke bindende.

Håper å høre fra deg

Mvh
Rannveig Carlsen
Masterstudent ved Industriell Design

Hei!

Etter å ha kontaktet dere på telefon fikk jeg beskjed om å sende en mail slik at det er mulig å komme i kontakt med rett personer.

Jeg skriver nå en master i industriell design ved NTNU der jeg har fokus på mannlig seksualitet. Jeg er i slutfasen av masteren og jobber fortiden med en plakat/holdningskampanje rundt det å skape mer åpenhet for unge menn å snakke om egen seksualitet. Dette vil mest sannsynlig bli en plakat med noe form for kropp og seksuelt innhold og jeg er litt usikker på hva som skal til for å rammes av regelverket eller ikke.

Dette er ikke en reklamekampanje, da det skal ikke selges noe produkt og det vil ikke være noen som har direkte finansiell goder av kampanjen. Derfor ble jeg litt usikker på hvordan jeg skal forholde meg til regelverket? Dette er i tillegg en plakat der det vil kunne være hensiktsmessig å bruke illustrasjoner/bilder av mannskropp for at det raskt visuelt skal fange oppmerksomhet og skape en ramme for hva dette handler om.

Målet med plakaten vil være å sette i gang samtaler om menns seksualitet.

Jeg skjønner at dette kanskje er en henvendelse litt utenom det vanlige, men det ville vært til stor hjelp.

Om det er ønskelig/til hjelp så kan jeg sende en iterasjon av plakaten for å se det visuelle uttrykket.

Mvh
Rannveig Carlsen
Masterstudent Industriell Design, NTNU

Hei!

Jeg fikk mailen din av på Kondomeriet i midtbyen i Trondheim.

Jeg skriver nå en master i industriell design ved NTNU og har fokus på mannlig seksualitet. Jeg har noen spørsmål knyttet opp mot masteren som jeg hadde satt stor pris på å få svar på.

Jeg besøkte filialen i Trondheim for noen uker siden på utkikk etter kortspillet "Yourgasm Men Only" for å se på hvilke muligheter menn har for å utforske egen seksualitet. Dessverre viste det seg at de ikke hadde spillet, og heller ikke kom til å ta det inn. Av hva jeg har forstått virker det heller ikke som om nettsiden kommer til å ta det inn på nytt heller?

Under innsiktsarbeid til masteren fikk positive tilbakemeldinger på konsepter som kan likne litt på "Yourgasm Men Only". Jeg lurte derfor på hva grunnen til at det ikke skal tas inn flere? Kanskje er det utfordringer med produktet som jeg har oversett?

Under butikkbesøket ble jeg tipset om reklamekampanjen som dere hadde på starten av året. Det var stilig å se en reklamefilm knyttet så tett opp mot temaet jeg selv forsker på. Jeg var derimot litt overrasket over at jeg ikke hadde kommet over denne tidligere, så jeg lurte hvilke plattformer kampanjen ble vist på?

Jeg lurte også på om videoen bidro til ønsket effekt, og om dere så noe økning i nysgjerrighet rundt leketøy til menn?

Håper på svar :)

Vh
Rannveig Carlsen
Masterstudent, Industriell Design, NTNU

Heihei!

Jeg holder på med innspurt på masteren min nå der jeg har fokus på mannlig seksualitet. Jeg jobber for tiden med en plakat/holdningskampanje rundt det å skape mer åpenhet for unge menn å snakke om egen seksualitet. Fra innsikten jeg har skaffet meg i masteren har det kommet frem at unge menn ofte opplever det som ukomfortabelt å snakke om seksualitet med andre menn, og er også redd for å bli oppfattet som grisete dersom de snakker til venninner eller andre av et annet kjønn. Det tror jeg det er viktig å prøve og endre på.

Jeg innser at det å plassere plakater om mannlig seksualitet i det offentlige rom kan medføre at noen vil føle seg støtt eller se på det som for dristig. Dette vil mest sannsynlig bli en plakat med noe form for seksuelt innhold som kanskje kan oppleves støtende for noen.

Jeg ønsker derfor å diskutere det med noen som har mulighet til å se dette litt mer utenfra enn meg, som har jobbet med dette i flere måneder.

Om du har tid/anledning/lyst hadde det vært mulig å ta en prat en gang til uka?

Vh

h

Rannveig

Samtale med Henrik Syse:

Spørsmål:

- Hva er dine første tanker om temaet? Når du fikk mailen av meg, hva tenkte du?
- Ønsker å henge opp plakater i byrom
 - Slik at dette ikke er noe gutta må oppsøke, men heller noe de kommer forbi
 - På denne måten også mulighet til å treffe sekundærgruppa (unge jenter)
 - Det vil også si at en stor del av befolkningen vil se den
 - Voksne på din alder
 - Eldre
 - Ungdommer
 - Barn
 - Tenkte å vise deg en iterasjon av plakaten for å få dine tanker om det

